

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Ministerstvo
pro místní rozvoj

MAS ORLICKO, z. s.

EVALUAČNÍ ZPRÁVA

**Mid-term evaluace Strategie komunitně
vedeného místního rozvoje MAS ORLICKO na
období 2021-2027**

Verze: 2.0

Zpracovaná ke dni: 2. 9. 2026

Schválená Revizní komisí dne: 29. 6. 2026

**M · A · S
ORLICKO**

Obsah

1. Cíle mid-term evaluace realizace SCLLD 2021–2027 na úrovni MAS	5
2. Odpovědi na evaluační otázky, návrh doporučení (opatření)	6
Oblast I – Interní procesy a postupy realizace SCLLD na MAS (procesní část evaluace) ..	6
Účel a postup sebehodnocení v Oblasti I	6
Podklady a zdroje pro sebehodnocení v Oblasti I	7
Hodnocené procesy	7
Sebehodnocení jednotlivých procesů a činností realizace SCLLD 2021+ na MAS.....	7
Oblast II – Výstupy a výsledky realizace SCLLD 2021+ (výsledková část evaluace).....	20
EO II.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2025 nachází a je potřeba provést změny v (alokaci, složení) Opatření/Fichí Programových rámců?	23
Zdroje dat/informací	23
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	23
Záznamy, které MAS vytvoří při zodpovídání EO, a které použije pro její zodpovězení	23
Odpovědi na evaluační podotázky	24
4. výzva OP TAK	27
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	29
EO II.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný pokrok realizace SCLLD)?	30
Zdroje dat/informací	31
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	31
Odpovědi na evaluační podotázky	31
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	35
EO II.3 Jsou finanční prostředky na projekty vynaloženy účelně, tj. plní projekty svůj účel a přináší do území pozitivní a udržitelné efekty?	37
Zdroje dat/informací	37
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	37
Odpovědi na evaluační podotázky	39
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	48
EO II.4 Jak přispívají realizované projekty k naplňování specifického cíle SCLLD daného Opatření/Fiche Programového rámce?	49
Zdroje dat/informací	49
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	49
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	49
EO II.5 Vedou projekty realizované v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?	51
Zdroje dat/informací	51
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	52
Odpovědi na evaluační podotázky	52
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	65

EO II.6 Přispívají projekty podpořené zejména v PR SP SZP k místnímu rozvoji ve venkovských oblastech?.....	67
Zdroje dat/informací	67
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat	67
Odpovědi na evaluační podotázky	67
Odpověď na evaluační otázku, doporučení	70
3. Manažerské shrnutí výstupů a výsledků realizace SCLLD k 31. 12. 2025	71
Popis strategie	71
Evaluační postup	73
Harmonogram zpracování mid-term evaluace SCLLD 2021+	74

Seznam tabulek

Tabulka 1 Přehled osob zapojených do evaluace v Oblasti I – Interní procesy a postupy realizace SCLLD na MAS	6
Tabulka 2 Sebehodnocení MAS – 1. proces: Příprava implementace PR IROP / OP TAK.....	8
Tabulka 3 Sebehodnocení MAS – 2. proces: Realizace výzev, kontrola a hodnocení projektových/podnikatelských záměrů v PR IROP / OP TAK na MAS.....	9
Tabulka 4 Sebehodnocení MAS – 3. proces: Podpora žadatelů/příjemců při podání žádosti o dotaci a realizaci projektu v PR IROP / OP TAK na MAS	11
Tabulka 5 Sebehodnocení MAS – 4. Proces: Příprava implementace PR SP SZP na MAS	13
Tabulka 6 Sebehodnocení MAS – 5. Proces: Realizace výzev, kontrola a hodnocení žádostí o dotaci v PR SP SZP na MAS.....	14
Tabulka 7 Sebehodnocení MAS – 6. Proces: Podpora žadatelů/příjemců při podání žádosti o dotaci a realizaci projektu v PR SP SZP na MAS	15
Tabulka 8 Sebehodnocení MAS – 7. Proces: Implementace PR OP ŽP na MAS	17
Tabulka 9 Sebehodnocení MAS – 8. Proces: Animace a komunikace	18
Tabulka 10 Přehled evaluačních otázek, podotázek a základních metod hodnocení v Oblasti II.....	20
Tabulka 11 Nepovinně zodpovídané (volitelné) evaluační otázky a podotázky v Oblasti II ...	22
Tabulka 12 Pokrok v realizaci SCLLD – přehled výzev MAS dle stavu k 31. 12. 2025.....	24
Tabulka 13 Projekty spolupráce MAS v PR SP SZP	24
Tabulka 14 Přehled projektů pro realizaci evaluačních rozhovorů pro mid-term evaluaci	38
Tabulka 15 Skutečný harmonogram klíčových činností mid-term evaluace SCLLD na MAS.....	74

Seznam zkratk

AD	- Akceptační dopis
API	- Agentura pro podnikání
CRR	- Centrum pro regionální rozvoj
ČR	- Česká republika
EO	- Evaluační otázka
EU	- Evropská unie
EZFRV	- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FNaP	- Formální náležitosti a přijatelnost
IROP	- Integrovaný regionální operační program 2021–2027

MAS	- Místní akční skupina
MMR–ORP	- Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor regionální politiky
MP INRAP	- Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů
NS MAS	- Národní síť Místních akčních skupin ČR
OPZ+	- Operační program Zaměstnanost plus
OP	- Operační program
OP TAK	- Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost
OP TP	- Operační program Technická pomoc 2021–2027
OP ŽP	- Operační program Životní prostředí 2021–2027
PA	- Právní akt
PF	- Portál farmáře
PO	- Programové období
PR	- Programový rámec
PZ	- Projektový záměr
ŘO	- Řídicí orgán
SCLLD	- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
SP SZP	- Strategický plán Společné zemědělské politiky
SZIF	- Státní zemědělský intervenční fond
VH	- Věcné hodnocení
ŽoD	- Žádost o dotaci
ŽoP	- Žádost o platbu

1. Cíle mid-term evaluace realizace SCLLD 2021–2027 na úrovni MAS

Cílem mid-term evaluace realizace SCLLD MAS ORLICKO, z.s. je zhodnocení dosavadní realizace integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje na úrovni MAS v průběhu programového období 2021–2027. Hodnotitel provádí evaluaci na základě Zadání vydaného MMR-ORP¹.

MAS s využitím níže předepsaných metod a postupů:

- **v Oblasti I (procesní část evaluace)** provádí sebehodnocení stanovených procesů a činností realizace SCLLD na MAS a navrhuje případná doporučení pro zlepšení;
- **v Oblasti II (výsledková část evaluace)** zodpovídá stanovené evaluační otázky a jejich podotázky a navrhuje případná doporučení pro zlepšení.

MAS provádí mid-term evaluaci realizace SCLLD ve vztahu k Programovým rámcům v těchto OP:

- Integrovaný regionální operační program 2021–2027
- Strategický plán Společné zemědělské politiky
- Operační program Technologie a aplikace
- Operační program Zaměstnanost plus (pouze ve vztahu k EO II.5, respektive podotázce II.5.4, příp. II.5.6²)

Cílem mid-term evaluace realizace SCLLD v PO 2021–2027 na úrovni MAS bylo:

1. zhodnotit nastavení činností a procesů prováděných MAS v souvislosti s implementací SCLLD za účelem identifikace příkladů dobré praxe a zejména špatného nastavení a včasného odstranění nedostatků a zefektivnění činností a procesů na úrovni MAS,
2. zhodnotit absorpční kapacitu pro realizaci (zacílení) Programových rámců SCLLD za účelem včasné identifikace případných nedostatků a prevence nevyčerpání alokace v jednotlivých Programových rámcích,
3. zhodnotit výsledky realizace opatření PR SCLLD a pokrok v plnění cílů Programových rámců SCLLD a identifikace případných bariér a definice vhodných opatření vedoucích k lepšímu naplňování (dosahování) stanovených cílů a čerpání alokace MAS,
4. identifikovat příspěvek SCLLD ke vzniku inovací a přidané hodnoty v území MAS.

Souhrnně lze tedy říci, že mid-term evaluace realizace SCLLD slouží k:

1. **identifikaci pozitiv a využití příkladů dobré praxe,**
2. **včasnému rozpoznání případných nedostatků** v nastavení a realizaci SCLLD a
3. **navržení vhodných opatření pro eliminaci těchto nedostatků**, přičemž ideálně by mělo být následujícím krokem (který však již není součástí samotné evaluace) vytvoření předpokladů pro zavedení navržených opatření do praxe a jejich následná implementace.

Hlavním uživatelem výstupů mid-term evaluace je MAS jako nositel příslušné strategie CLLD v programovém období 2021–2027.

¹ <https://mmr.gov.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/clld/evaluace>

² MAS realizovala podrobné hodnocení projektu v rámci vlastní evaluace dle instrukcí ŘO OPZ+.

2. Odpovědi na evaluační otázky, návrh doporučení (opatření)

Oblast I – Interní procesy a postupy realizace SCLLD na MAS (procesní část evaluace)

MAS ORLICKO, z.s. provádí hodnocení interních procesů a postupů realizace SCLLD na úrovni MAS vyplněním klíčových zjištění a navazujících doporučení pro realizaci činností na MAS níže uvedených tabulek sebehodnocení MAS, a to na základě svých znalostí a zkušeností z dosavadní realizace SCLLD MAS v PO 2021–2027.

Na sebehodnocení v Oblasti I se v MAS podílely osoby uvedené v tabulce č. 1.

Tabulka 1 Přehled osob zapojených do evaluace v Oblasti I – Interní procesy a postupy realizace strategie CLLD na MAS

Jméno	Pracovník MAS
Bc. Petra Bělohávková	Projektová manažerka IROP
Dita Karasová	Projektová manažerka OP TAK
Ing. Alice Brožková	Projektová manažerka SP SZP
Bc. Šárka Šmídová, Dis.	Projektová manažerka SP SZP
Mgr. Jitka Jirsová	Projektová manažerka OPZ +

Účel a postup sebehodnocení v Oblasti I

Účelem hodnocení v Oblasti I je pomocí zralé úvahy identifikovat nejdůležitější pozitiva a zejména negativa činností MAS při realizaci SCLLD a navrhnout na ně navazující opatření (jak se danému nedostatku dále vyhnout), nikoliv zpracovat vyčerpávající výčet pozitiv a negativ.

MAS do tabulek sebehodnocení zaznamenala právě taková negativa (co a proč se MAS při realizaci SCLLD nedaří), pro která umí MAS navrhnout vhodná opatření s vysokou pravděpodobností jejich realizace (zejména v aktuálním, případně budoucím, programovém období).

Níže uvedené tabulky sebehodnocení MAS vyplnila na základě svých zkušeností a znalostí o jí prováděných činnostech při realizaci své SCLLD v PO 2021–2027.

Postup hodnocení jednotlivých činností a vyplnění tabulek sebehodnocení byl následovný:

- MAS u každé činnosti jednotlivých procesů zvážila následující otázky:**
 - Jak jsme tuto činnost dělali?
 - Kdo tuto činnost vykonával?
 - Proč jsme postupovali tak, jak jsme postupovali?
 - Využili jsme některé zkušenosti či příklady dobré praxe vlastní, jiných MAS, KS MAS či NS MAS (příp. pracovních skupin KS MAS, NS MAS)?
 - Jaké postupy a činnosti se nám osvědčily?
 - Co konkrétně nám v rámci dané činnosti působí největší problém/y?
 - Jak bychom mohli příště postupovat lépe (efektivněji, správně)?
 - Daří se nám dodržovat termíny, které jsme si nastavili? Pokud ne, proč tomu tak je?
- Na základě úvah nad výše uvedenými otázkami k vybraným činnostem MAS do tabulky zapsala:**

- Co a proč se MAS daří: nalezená **klíčová** pozitiva provádění dané činnosti (případy dobré praxe v dané činnosti, klíčové faktory činnosti na její správné a efektivní fungování),
- Co a proč se MAS nedaří: nalezená **klíčová** negativa provádění dané činnosti (případy špatné praxe v dané činnosti, klíčové negativní skutečnosti, nedostatky, které negativně ovlivňují provádění dané činnosti na MAS),
- Návrh opatření, jak se v budoucnu daným negativům vyhnout, **co a jak může MAS** zlepšit (zrychlení, zefektivnění, úprava v interní dokumentaci ad.) při dané činnosti,
- **Osobu/orgán** odpovědný za provedení navrženého doporučení na MAS.

Podklady a zdroje pro sebehodnocení v Oblasti I

Při hodnocení jednotlivých procesů, respektive činností MAS využila **zejména** následující zdroje a metody:

- analýzy obsahu příslušných interních dokumentů³ a záznamů⁴ MAS (např. akceptační dopisy k programovým rámcům, interní postupy MAS k jednotlivým PR, seznamy podaných žádostí, zápisy z hodnocení a výběru projektových/podnikatelských záměrů v PR IROP / OP TAK, projektů v PR SP SZP / OP ŽP atp.),
- analýzy dat a informací z webu MAS a MS2021+, respektive z Portálu farmáře (ve vztahu k výzvám MAS, projekty spolupráce, hodnocení na MAS atd.),
- brainstorming / skupinová diskuse pracovníků MAS / osob zapojených do hodnocení v Oblasti I (viz tabulku č. 1 výše).

Hodnocené procesy

MAS hodnotila následující procesy realizace SCLLD 2021+ na MAS:

1. Proces: Příprava implementace PR IROP / OP TAK na MAS
2. Proces: Realizace výzev, kontrola a hodnocení projektových/podnikatelských záměrů v PR IROP / OP TAK na MAS
3. Proces: Podpora žadatelů/příjemců při podání žádosti o dotaci a realizaci projektu v PR IROP / OP TAK na MAS
4. Proces: Příprava implementace PR SP SZP na MAS
5. Proces: Realizace výzev, kontrola a hodnocení žádostí o dotaci v PR SP SZP na MAS
6. Proces: Podpora žadatelů/příjemců při podání žádosti o dotaci a realizaci projektu v PR SP SZP na MAS
7. Proces: Implementace PR OP ŽP na MAS
8. Proces: Animace a komunikace

Nepovinné (tj. volitelné) procesy k sebehodnocení

MAS v rámci mid-term evaluace může (ale nemusí) dále posoudit následující procesy a činnosti prováděné na MAS související s realizací SCLLD:

9. Proces: Financování realizace SCLLD z OP TP
10. Proces: Příprava integrované strategie CLLD

Sebehodnocení jednotlivých procesů a činností realizace

³ Dokument – předepisuje určité postupy (tj. např. Interní postupy MAS pro IROP, Stanovy MAS, jednací řády apod.).

⁴ Záznam – poskytuje důkaz o tom, že postupy jsou realizovány v souladu s dokumenty (tj. záznam je např. zápis z jednání výběrového orgánu, prezenční listina atp.).

SCLLD 2021+ na MAS

1. Proces: Příprava implementace PR IROP / OP TAK

Činnosti MAS pro sebehodnocení⁵:

- 1) *Zpracování závazných písemných pracovních postupů (příprava interních postupů pro příslušný PR, jejich schválení, dodržení lhůt)*
- 2) *Zasílání dokumentace k výzvě (na vyžádání ŘO)*
- 3) *Příprava a zasílání harmonogramu výzev a jeho aktualizací na ŘO (vč. schválení příslušným orgánem MAS, dodržení lhůt)*
- 4) *Informování ŘO o termínu jednání výběrového, rozhodovacího a jiného příslušného orgánu MAS, na kterém jsou projednávány projektové záměry pro realizaci v IROP / OP TAK*

Tabulka 2 Sebehodnocení MAS – 1. proces: Příprava implementace PR IROP / OP TAK

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
MAS ORLICKO, z.s. má dobře zpracované Interní postupy (IP), které jsou sepsány a specifikovány pro jednotlivé OP IROP / OP TAK / SP SZP. Jsou formulovány věcně, stručně, obsahují přesně definované kompetence, povinnosti, lhůty a postupy. Orientace v IP je rychlá a jednoduchá. Jde o dokument, který je pro projektové manažery jednotlivých OP nejen závazný, ale v případě potřeby je i rychlou a praktickou referencí, jak správně postupovat. Aktualizovány jsou průběžně, aby odpovídaly platným metodikám ŘO. Do aktualizací jsou zapojeni projektoví manažeri a změny v IP vždy schvaluje Rada MAS. V praxi se Interními postupy řídíme, což nám pomáhá zajistit jednotný a plynulý průběh realizace programových rámců, dodržování předepsaných lhůt i plnění požadavků řídicích orgánů, včetně informačních povinností v jednotlivých fázích realizace programových rámců IROP a OP TAK. Díky IP lze jednoznačně identifikovat nestandardní situace, které se při realizaci CLLD mohou vyskytnout, a s patřičnou auditní stopou je transparentně řešit. Možnost zvolení odchylného postupu podléhá schválení předsedkyně revizní komise a je vždy řádně zadokumentován. V praxi jsme tuto možnost využili v ojedinělých případech. Při vyhodnocení této oblasti bylo zjištěno, že nastavené interní postupy jsou funkční a v praxi se osvědčují. Současně byla identifikována příležitost ke zvýšení efektivity administrativních procesů prostřednictvím využití digitálních nástrojů a nástrojů umělé inteligence, zejména při přípravě podkladů a zpracování rutinní administrativy.	Zachovat tuto dobrou praxi. Odpovědnost za dodržování postupu IP mají jednotliví projektoví manažeri příslušných programových rámců. Průběžně sledovat a ověřovat možnosti využití nástrojů umělé inteligence pro snížení administrativní zátěže a zvýšení efektivity práce při realizaci SCLLD. Odpovědnost: vedení MAS, projektoví manažeri jednotlivých PR.

⁵ Uvedené činnosti přímo vychází z povinností MAS, které jsou stanoveny v akceptačním dopisu k PR IROP, respektive OP TAK.

2. Proces: Realizace výzev, kontrola a hodnocení projektových/podnikatelských záměrů v PR IROP / OP TAK na MAS

Činnosti MAS pro sebehodnocení:

- 1) Příprava výzev MAS (vč. návrhu alokace výzvy, příloh výzvy, schválení příslušným orgánem MAS), vč. práce s příslušnou nadřazenou výzvou – zohlednění podmínek příslušné výzvy ŘO při přípravě výzev MAS
- 2) Vyhlašování výzev a uveřejňování informací (např. avíza výzev, pozvánky na semináře ad.) na webu MAS
- 3) Provádění změn ve výzvách MAS
- 4) Komunikace s potenciálními žadateli, konzultace, semináře pro žadatele/příjemce (průběh, množství dotazů, složitost dotazů, dostupnost informací, konzultace dotazů s ŘO/CRR/API)
- 5) Příjem projektových / podnikatelských záměrů na MAS dle interních postupů pro příslušný PR
- 6) Kontrola FNaP na MAS (vč. zpracování kontrolních listů)
- 7) Příprava a předávání podkladů členům hodnotícího (výběrového) orgánu MAS
- 8) Věcné hodnocení na MAS (vč. např. zpracování závěrečného kontrolního listu a zápisu z jednání)
- 9) Výběr projektových / podnikatelských záměrů na MAS (vč. předávání podkladů, zpracování zápisu z jednání rozhodovacího orgánu MAS)
- 10) Vydávání vyjádření MAS o souladu projektového / podnikatelského záměru se schválenou SCLLD
- 11) Informování žadatelů o výsledcích kontroly FNaP, věcného hodnocení a výběru na MAS
- 12) Uveřejňování záznamů (přehledy přijatých a vybraných projektových / podnikatelských záměrů, zápisů atp.) u výzvy na webu MAS
- 13) Vyřizování přezkumného řízení (dle žádostí o přezkum)
- 14) Předávání záznamů⁶ po ukončení výběru projektových / podnikatelských záměrů na ŘO (vč. dodržování lhůt stanovených ŘO a v interních postupech k jednotlivým PR)

Tabulka 3 Sebehodnocení MAS – 2. proces: Realizace výzev, kontrola a hodnocení projektových/podnikatelských záměrů v PR IROP / OP TAK na MAS

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
Ad 1) Při přípravě výzev dbáme na zajištění souladu s pravidly nadřazené výzvy ŘO, tak aby projektové záměry vybrané na MAS plnily kritéria způsobilosti a jejich realizace byla úspěšná. Snažíme se volit jednoduché a efektivní řešení pro žadatele. Žádost na MAS žadatel podává v Podkladech pro hodnocení, které jsou přebírány z výzev ŘO a upraveny / zjednodušeny tak, aby bylo podání v této fázi pro žadatele administrativně efektivní a zároveň byly zachovány stěžejní body způsobilosti. Žadateli v nich k vyplnění pro MAS označíme jen některé pasáže. V Podkladech pak žadatel současně vidí, které části žádosti bude muset dopracovat pro registraci v MS2021+ v případě výběru projektu na MAS. Obsahují-li Podklady pro hodnocení části relevantní pro účely hodnocení MAS, jsou tyto části také příslušně označeny.	Zachovat dobrou praxi. Manažeři jednotlivých PR. Ad 7) Zavést zasílání připomínkového e-mailu před termínem jednání. Odpovědnost má manažer daného PR. Průběžně sledovat a ověřovat možnosti využití nástrojů umělé inteligence pro snížení administrativní zátěže a zvýšení efektivity práce při realizaci SCLLD. Odpovědnost: vedení MAS, projektoví manažeři jednotlivých PR.

⁶ Tj. výstupy hodnocení, seznam všech předložených PZ, zápis z jednání příslušného orgánu MAS.

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
U příloh je postup analogický: Vyžadujeme přílohy, které ověřují způsobilost projektu k realizaci již při podání žádosti na MAS. Přílohy, které mají charakter detailního popisu, žadatel zpracovává až po výběru na MAS, kdy má blokováné prostředky a není již v konkurenčním prostředí. Zohledňujeme absorpční kapacitu území, tak, aby vyhlášení výzvy bylo z pohledu alokace efektivní, případně výzva mohla být zacílena do nejvíce potřebných oblastí. Ad 2) Na webu používáme redakční systém. Každý projektový manažer je zodpovědný za zveřejnění informací ve „své části“ webu a sám je na web aktivně vkládá. Zveřejnění tak může být „okamžité.“ Připravujeme harmonogramy plánovaných výzev na každý kalendářní rok, které zveřejňujeme na webových stránkách, FB profilu, v newsletteru, prezentujeme na Valných hromadách MAS a VH svazků obcí. Informace o vyhlášených výzvách rozesíláme na všechny členské obce, členy MAS a cíleně na databázi kontaktů dle zaměření výzvy. Píšeme články do obecních zpravodajů. Ad 3) Bez zjištění. Ad 4) Dle druhu výzvy poskytujeme individuální konzultace telefonicky či osobně, případně uspořádáme informační seminář. Osvědčilo se zavedení bodovaného hodnotícího kritéria Konzultace s MAS, které žadatelé hojně využívají. Konzultace přispívají k vyšší kvalitě podávaných žádostí. Na webu máme formulář „Sběr projektových záměrů“, do něhož nám zájemci průběžně zadávají své údaje. Umožňuje nám to být se zájemci v aktivním kontaktu. V případě OP TAK jsme využili i nabídku manažera API a pro podpořené žadatele uspořádali seminář s jeho vystoupením. Sledujeme i semináře řídících/kontrolních orgánů a dle vhodnosti je šíříme žadatelům/ příjemcům dotace a sami se jich účastníme. Ad 5), 6) – bez zjištění Ad 7) V oblasti komunikace s členy výběrové komise se ukázalo, že při větším časovém odstupu mezi jednáními může docházet k přehlédnutí nebo nejednoznačnému vnímání termínů jednání. Členové výběrové komise často vykonávají své funkce vedle svých pracovních a dalších profesních závazků, což zvyšuje nároky na koordinaci termínů a průběžnou informovanost. Ad 8), 9), 10, 11) – bez zjištění Ad 12) Díky redakčnímu systému, do něž mají přístup projektoví manažeři jednotlivých OP, je zveřejňování informací bez průtahů. Ad 13), 14) Bez zjištění.	

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
Při sebehodnocení této evaluační otázky jsme neidentifikovali potřebu zásadních změn, protože se stávající systém v praxi osvědčil. Do budoucna plánujeme v tomto nastavení pokračovat. Současně průběžně vyhodnocuje možnosti využití nástrojů umělé inteligence pro podporu administrativních, analytických a prezentačních činností s cílem dále zvyšovat efektivitu práce a snižovat administrativní náročnost vybraných procesů.	

3. Proces: Podpora žadatelů/příjemců při podání žádosti o dotaci a realizaci projektu v PR IROP / OP TAK na MAS

Činnosti MAS pro sebehodnocení:

- 1) *Kontrola souladu žádosti o dotaci v ISKP21+ s vybraným projektovým / podnikatelským záměrem*
- 2) *Podpis žádosti o dotaci v ISKP21+ signatářem MAS*
- 3) *Kontrola souladu žádosti o změnu projektu se SCLLD MAS*
- 4) *Komunikace s příjemci v průběhu realizace projektů navázaných na SCLLD MAS*

Tabulka 4 Sebehodnocení MAS – 3. proces: Podpora žadatelů/příjemců při podání žádosti o dotaci a realizaci projektu v PR IROP / OP TAK na MAS

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
Ad 1) Stěžejní pro žadatele je termín platnosti Vyjádření MAS, dle IP po žadatelích požadujeme dopracování plné projektové žádosti 10 PD před tímto termínem a to proto, abychom měli dostatečný prostor pro kontrolu souladu. Tu provádíme dle kritérií schválených ve výzvě. Primárním cílem je ověřit, zda se jedná o shodný projekt, kterému MAS vydala Vyjádření (např. z hlediska klíčových aktivit, částek CZV a dotace, indikátorů, místa a termínů realizace). Díky tomu, že pro podání na MAS používáme zjednodušené Podklady pro hodnocení z nadřazené výzvy ŘO, je tato kontrola jednodušší a efektivní. Mimo závazných kritérií souladu se snažíme žadatele upozorňovat i na komplexní správnost žádostí, abychom projekty k řídicímu orgánu posílali co nejlépe připravené. Typickým příkladem chybovosti je termín předložení ŽoP, termín plnění indikátorů, cíle projektu atd. Ad 2) Po kontrole souladu vyplníme kontrolní list a podepíšeme žádost v MS2021+. O podpisu informujeme žadatele a navedeme ho k podpisu a podání žádosti. V průběhu vypořádání připomínek při kontrole CRR/API jsme žadateli k dispozici dle potřeby, komunikujeme s nimi	Zachovat dobrou praxi. Manažeři jednotlivých PR.

potřebu doplnění, včetně termínu. Někdy zjistíme, že žadatel nemá nastavené notifikace či notifikaci přehledně a děkuje za upozornění. U každého podpisu v MS2021+ kontrolujeme, zda žadatel vypořádal všechny připomínky. Ad 3) V případě, že nás žadatel kontaktuje s potřebou schválení změny, ke které se MAS vyjadřuje, vyplníme si kontrolní listy administrativního ověření a hodnocení souladu, abychom ověřili, že požadovaná změna nemá vliv na výsledek kontroly a bodového hodnocení. V případě, že změna vliv na tyto kritéria nevyvolá, podepisujeme žadateli souhlas se změnou, díky kterému může požadovanou změnu provést v MS2021+. Ad 4) Po splnění FNaP/vydání RoPD jsme ze strany žadatelů převážně z projektů odvázaní, k čemuž vybízí i systémové depeše. Dle uvážení doporučujeme zanechat zástupci MAS na projektu alespoň roli čtenář, což nám značně zjednodušuje přehled o dění v projektech. Žádný problém se spouštěním lhůt v souvislosti s touto rolí jsme nezaznamenali, v další fázi administrace se již uplatňují převážně pevně dané termíny, které nejsou navázány na fikci doručení. Při sebehodnocení této evaluační otázky jsme neidentifikovali potřebu zásadních změn, protože se stávající systém v praxi osvědčil. Do budoucna plánujeme v tomto nastavení pokračovat.	
---	--

4. Proces: Příprava implementace PR SP SZP na MAS

Činnosti MAS pro sebehodnocení:

- 1) *Zpracování podkladů výzvy (získání dokumentů z PF, vyplnění výzvy a dalších příloh dle formulářů z PF: Specifikace Fiche pro Výzvu, Způsob výběru projektů na MAS)*
- 2) *Schválení výzvy odpovědným orgánem MAS*
- 3) *Příprava interních postupů pro implementaci PR SP SZP, vč. jejich schvalování odpovědnými orgány MAS*
- 4) *Uveřejňování informací (např. avíza výzev, pozvánky, výzvy ad.) a komunikace s potenciálními žadateli*
- 5) *Komunikace s nadřazenými orgány při přípravě a vyhlášení výzev*
- 6) *Příprava projektů spolupráce, projednání a schválení návrhu projektu nejvyšším orgánem MAS*

Tabulka 5 Sebehodnocení MAS – 4. Proces: Příprava implementace PR SP SZP na MAS

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
Ad 1-5 MAS má zpracované podrobné interní postupy (IP), které jsou průběžně aktualizovány a dopracovávány na základě zkušeností z vyhlášených výzev a požadavků ŘO. Z této praxe, ověřené již v minulých obdobích, vycházejí detailně zpracované IP pokrývající všechny fáze procesu.	Ad 1-5 Pokračovat nadále v této dobré praxi. Projektový manažer SP SZP
Ad 5 V rámci eliminace rizik problémů se schválením výzev, případně prodloužení doby přípravy výzvy je každá výzva s ŘO předem konzultována (= snaha, aby schválení výzvy bylo následně již jen „formální krok“).	Ad 5 Pokračovat nadále v této dobré praxi. Projektový manažer SP SZP
Ad 1-2 V rámci přípravy a administrace první výzvy PR SP SZP nebylo možné provést opravu již podané výzvy, která nebyla ze strany SZIF schválena. Z důvodu technických omezení systému Portál farmáře bylo nutné původní výzvu stornovat a následně podat novou žádost o schválení výzvy. Současné nastavení systému neumožňuje pružnou úpravu znění výzvy v průběhu procesu schvalování, což vede ke zvýšené administrativní zátěži MAS a může způsobovat nejasnosti mezi potenciálními žadateli.	Věnovat zvýšenou pozornost přípravě výzev a v případě nejasností využívat intenzivnější konzultace se SZIF nebo ŘO. Projektový manažer SP SZP
Ad 6 - Nerelevantní	

5. Proces: Realizace výzev, kontrola a hodnocení žádostí o dotaci v PR SP SZP na MAS

Činnosti MAS pro sebehodnocení:

- 1) *Komunikace s potenciálními žadateli, konzultace, semináře pro žadatele/příjemce (průběh, množství dotazů, složitost dotazů, dostupnost informací, konzultace dotazů s ŘO/SZIF)*
- 2) *Vyhlašování výzev v Portálu farmáře, změny výzev*
- 3) *Administrace na MAS a komunikace se žadateli po registraci ŽoD na MAS (vč. zvolené formy komunikace)*
- 4) *Příprava a předávání podkladů členům hodnotícího (výběrového) orgánu, předání podkladů (záznamy)*
- 5) *Věcné hodnocení výběrovým orgánem MAS (vč. např. odůvodnění hodnocení dle kritérií, prezenční listiny a zápisu na šabloně z Portálu farmáře)*
- 6) *Identifikace a motivace žadatelů k inovativnosti a vytváření přidané hodnoty projektů v PR SP SZP*
- 7) *Uveřejňování záznamů (přehled ŽoD přijatých na MAS, seznam ne/vybraných projektů, zápisy z jednání orgánů MAS atp.)*
- 8) *Informování žadatelů o výsledcích administrace ŽoD na MAS, věcného hodnocení a výběru projektů*
- 9) *Příprava (finalizace) vybraných žádostí k podání žadateli na SZIF*

10) Podpora hraničních projektů fiche a výzvy

11) Předání dokumentů k výzvě na SZIF

Tabulka 6 Sebehodnocení MAS – 5. Proces: Realizace výzev, kontrola a hodnocení žádostí o dotaci v PR SP SZP na MAS

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
Ad 1-11 MAS má zpracované podrobné interní postupy (IP), které jsou průběžně aktualizovány a dopracovávány na základě zkušeností z vyhlášených výzev a požadavků ŘO. Z této praxe, ověřené již v minulých obdobích, vycházejí detailně zpracované IP pokrývající všechny fáze procesu.	Ad 1-11 Pokračovat nadále v dobré praxi Projektový manažer SP SZP
Ad 1 Osvědčily se intenzivní nabídky konzultací před podáním ŽoD na MAS přes PF – z pohledu množství žádostí ve výzvách je to úspora administrace po podání ŽoD na MAS a eliminace administrativy ŽoD, které nesplní podmínky pravidel	Ad 1 Pokračovat nadále v dobré praxi Projektový manažer SP SZP
Ad 3 – 6 V průběhu realizace výzev PR SP SZP byla při následné náátkové kontrole identifikována pochybení v procesu hodnocení projektů, která měla vliv na výsledné bodové hodnocení žádostí. V jednom případě se jednalo o administrativní přehlédnutí, ve druhém o odlišný výklad hodnotícího kritéria. Zjištěné nedostatky vedly k nutnosti provést revizi výzvy. Současně se však potvrdila funkčnost interních kontrolních postupů MAS. Identifikované nedostatky byly odhaleny ještě před tím, než mohly mít dopad na žadatele. MAS postupovala v souladu s Interními postupy, do řešení situace zapojila Revizní komisi a celý proces byl transparentně a řádně administrativně vypořádán. Na druhé straně si řešení situace vyžádalo významnou časovou kapacitu a zvýšenou administrativní zátěž jak pro zaměstnance MAS, tak pro zapojené orgány MAS.	V případech, kdy to personální kapacity MAS umožní, je vhodné využít kontrolu druhou osobou u vybraných klíčových kroků procesu hodnocení za účelem eliminace chyb. Ověřovat při školení hodnotící komise jednotné porozumění a výklad hodnotících kritérií. Manažer SP SZP

6. Proces: Podpora žadatelů/příjemců při podání žádosti o dotaci a realizaci projektu v PR SP SZP na MAS

Činnosti MAS pro sebehodnocení:

- 1) Komunikace/podpora žadatelů při dokládání příloh k ŽoD (cenový marketing/výběrové řízení)
- 2) Komunikace/podpora žadatelů při úpravách ŽoD dle požadavků SZIF
- 3) Administrace Hlášení o změnách
- 4) Komunikace a konzultace s příjemci v průběhu realizace projektů navázaných na SCLLD MAS (např. v rámci realizace výběru dodavatelů apod.)
- 5) Informování žadatelů o procesech a lhůtách administrace (např. ve vztahu k předkládání příloh k ŽoD při cenovém marketingu/výběrovém řízení)
- 6) Administrace Žádostí o platbu, vč. jejich příloh

Tabulka 7 Sebehodnocení MAS – 6. Proces: Podpora žadatelů/příjemců při podání žádosti o dotaci a realizaci projektu v PR SP SZP na MAS

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
Ad 1) V oblasti komunikace a podpory žadatelů při dokládání příloh k ŽoD, zejména u cenového marketingu a výběrových řízení, máme nastavený funkční systém podpory. Ten zahrnuje semináře pro podpořené žadatele, zveřejňování informací na našich webových stránkách, e-mailovou komunikaci a individuální konzultace. Díky této kombinaci podpory se nám daří žadatele průběžně metodicky vést a přílohy k žádostem o dotaci jsou ve výsledku zpravidla zpracovány správně. Významným pozitivem je, že od dubna 2025 došlo ke snížení administrativní zátěže při dokládání příloh k ŽoD, případně ŽoP, v oblasti cenového marketingu a výběrových řízení, a to zejména v důsledku navýšení limitů pro přímé nákupy ze strany řídicího orgánu. Tato změna přispěla ke zjednodušení administrace především u menších nákupů a drobnějšího vybavení. Před navýšením limitů byla komunikace s žadateli v oblasti cenového marketingu administrativně i časově velmi náročná. I přes poskytovanou podporu docházelo k opakovaným nejasnostem a chybám při zpracování cenového marketingu. Nejčastěji se jednalo o nesoulad mezi parametry uvedenými v žádosti o dotaci a parametry poptávanými v rámci cenového marketingu nebo výběrového řízení. Dále se často objevoval nesoulad mezi jednotlivými nabídkami, které proto nebyly vzájemně porovnatelné. Tyto problémy se týkaly zejména cenového marketingu na drobnější vybavení. Důsledkem byla zvýšená administrativní zátěž jak na straně žadatelů, tak na straně MAS, a opakované prodlužování procesu kontroly a doplňování podkladů.	Doporučujeme zachovat stávající praxi podpory žadatelů a doplnit ji o praktičtější metodické nástroje, zejména vzorové dokumenty, příklady častých chyb a přehledné checklisty. Tím lze dále snížit administrativní zátěž a předcházet nejasnostem při dokládání podkladů. Projektový manažer SP SZP
Ad 2) Naše nastavená komunikace s žadateli při úpravách ŽoD dle požadavků SZIF je funkční a efektivní. Proces realizace projektu aktivně sledujeme a nečekáme pouze na to, až se žadatel sám ozve. V případě požadavku na úpravu nebo doplnění ŽoD žadatele kontaktujeme, upozorníme jej na potřebné kroky a jsme mu nápomocni při vypořádání připomínek. Tento způsob podpory přispívá k tomu, že žadatelé lépe rozumí požadavkům SZIF a dokážou žádost v požadovaném rozsahu upravit. Nejčastější nedostatky při úpravě ŽoD se týkají zejména správného vydefinování přidané hodnoty projektu, nastavení a doložení preferenčních kritérií, prokázání jejich plnění a zpřesnění specifikace parametrů jednotlivých zakázek. Především u prvožadatelů vnímáme obtížnost zachycení všech náležitostí, které je potřeba v rámci ŽoD správně vyplnit a doložit. Žadatelům jsme vždy k dispozici při individuálních konzultacích, které představují klíčovou formu naší podpory. Současně informace předáváme také na seminářích pro žadatele a jejich zveřejňování na našich webových stránkách. Přesto nelze reálně očekávat,	Pokračovat ve stávající dobré praxi. Projektový manažer SP SZP

že všechny žádosti budou podávány zcela bez chyb. Důvodem je zejména rozsah administrativních požadavků, rozdílná zkušenost žadatelů s dotačními pravidly a individuální charakter jednotlivých projektů.	
Ad 3) Nastavené postupy administrace Hlášení o změnách a související komunikace se žadateli jsou srozumitelné a funkční, bez zásadních problémů. Uplatňujeme individuální přístup k žadatelům, což přispívá k bezproblémovému průběhu administrace a správnému zpracování hlášení. Ve většině případů žadatelé před podáním HoZ změny předem konzultují, aby nedošlo k případnému pochybení.	Pokračovat ve stávající dobré praxi. Projektový manažer SP SZP.
Ad 4) V průběhu realizace projektů máme nastavený funkční systém komunikace s příjemci. Žadatelům jsme po celou dobu realizace k dispozici ke konzultacím a mohou s námi průběžně řešit veškeré kroky související s realizací projektu. Primárně využíváme e-mailovou komunikaci, v případě potřeby ji doplňujeme telefonickými nebo osobními konzultacemi, které se v praxi osvědčují zejména při řešení složitějších nebo urgentních situací. Díky tomu se daří včas řešit vzniklé nejasnosti a předcházet administrativním pochybením. Konzultace neposkytujeme pouze v oblasti výběrových a zadávacích řízení realizovaných dle zákona, protože tato oblast již nespadá do naší kompetence. V těchto případech příjemce upozorňujeme na nutnost obrátit se na odborně způsobilé osoby nebo specializované poradce.	Pokračovat ve stávající dobré praxi. Projektový manažer SP SZP.
Ad 5) Nastavený systém informování považujeme za funkční a dostatečný, žadatelé jsou v dostatečné míře informováni o požadavcích a postupech. O procesech a lhůtách administrace informujeme žadatele prostřednictvím seminářů pro podpořené žadatele, webových stránek MAS, e-mailové komunikace a individuálních konzultací. Veškeré termíny MAS monitoruje a informuje o nich žadatele. Při potřebě i opakovaně.	Pokračovat ve stávající dobré praxi. Projektový manažer SP SZP
Ad 6) K administraci Žádostí o platbu přistupujeme aktivně a celý proces průběžně koordinujeme. V dostatečném předstihu před termínem podání ŽoP žadatele kontaktujeme a ověřujeme připravenost k podání, případně řešíme posun termínu v souvislosti se zpožděním realizace projektu. Žadatelům jsme po celou dobu k dispozici ke konzultacím a ve většině případů s námi jednotlivé přílohy nejprve konzultují e-mailem, teprve následně podávají ŽoP prostřednictvím Portálu farmáře. Odpovědnost za sledování termínů, komunikaci se žadateli a metodickou podporu při administraci ŽoP neseme na MAS průběžně v rámci administrace projektů. Pozitivně vnímáme snížení administrativní zátěže, například zrušení povinnosti dokládat prohlášení o shodě, které v minulosti představovalo častý problém zejména u	Doporučuje se zpracovat interní metodický návod pro administraci Žádostí o platbu a zachovat systém včasných konzultací s příjemci, který přispívá k předcházení administrativním chybám. Dále pokračovat ve stávající dobré praxi. Projektový manažer SP SZP

menších nákupů a drobnějšího vybavení. Žadatelé často nevěděli, jaké dokumenty mají doložit, případně je museli dodatečně dohledávat u dodavatelů, což vedlo k prodlužování administrace a zbytečným doplněním.

Za komplikaci naopak považujeme absenci jednoznačných a podrobně zpracovaných metodických postupů pro podání Žádosti o platbu, její případné doplnění a opětovné předložení prostřednictvím Portálu farmáře. Jedná se zejména o předkládání ŽoP prostřednictvím MAS, kde tyto postupy nejsou nijak podrobněji specifikovány. V praxi tak musíme jednotlivé kroky nastavovat interně, vytvářet vlastní návody a postupy a následně žadatele individuálně provádět celým procesem. To se týká například postupu při vrácení Žádosti k doplnění, způsobu opětovného nahrání upravených příloh nebo orientace v jednotlivých krocích Portálu farmáře. Jasně definovaná metodika by celý proces zpřehlednila, sjednotila postupy a snížila časovou náročnost jak na straně MAS, tak na straně žadatelů.

Za průběh procesu předkládání ŽoD zodpovídá projektový manažer.

7. Proces: Implementace PR OP ŽP na MAS

Činnosti MAS pro sebehodnocení:

- 1) *Sběr projektových záměrů a komunikace projektových záměrů s NS MAS*
- 2) *Bodové hodnocení projektových záměrů*
- 3) *Spolupráce se žadateli při přípravě projektu do výzvy ŘO*
- 4) *Ověření souladu žádosti o podporu se SCLLD MAS a ověření způsobilosti v ISKP21+*
- 5) *Podpora žadatelů při realizaci projektů v PR OP ŽP*

Tabulka 8 Sebehodnocení MAS – 7. Proces: Implementace PR OP ŽP na MAS

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
Nerealizujeme	---

8. Proces: Animace a komunikace

Činnosti MAS pro sebehodnocení:

- 1) *Volba nástrojů komunikace (např. web MAS, weby obcí, mikroregionu, tištěná média, letáky, propagační videa, sociální sítě atp.)*
- 2) *Příprava informačních článků/tiskových zpráv apod. (příp. schvalování)*
- 3) *Uveřejňování na webu MAS (v jiných médiích)*
- 4) *Získávání informací od potenciálních žadatelů – komunikace*

Tabulka 9 Sebehodnocení MAS – 8. Proces: Animace a komunikace

Klíčové zjištění	Doporučení pro změny na MAS (odpovědný orgán/osoba MAS)
Ad 1) Při komunikaci využíváme kombinaci online a osobních nástrojů. Stěžejním kanálem je web MAS, který slouží jako centrální zdroj informací (výzvy, výsledky, aktuality, metodické podklady). Tento kanál doplňujeme e-mailovou komunikací a newslettery. O všech vyhlášených výzvách pravidelně rozesíláme informační e-mail všem členským obcím a členům MAS a zároveň cíleně dalším subjektům dle databáze a zaměření konkrétní výzvy. Informace dále sdílíme prostřednictvím webů členských obcí a sociálních sítí. Významnou roli má osobní komunikace – organizujeme semináře, workshopy a poskytujeme individuální konzultace, které napomáhají lepšímu porozumění podmínkám podpory. Ad 2) Informační výstupy připravujeme interně v kanceláři MAS, s důrazem na srozumitelnost a praktickou využitelnost pro žadatele. Vytváří je příslušný projektový manažer. Ad 3) Publikaci realizujeme primárně na webu MAS – díky redakčnímu systému a zavedeným pravidlům pro jeho používání každý PM vkládá příspěvky do příslušné části webu sám a s minimální časovou prodlevou. Ostatní kanály využíváme ke zvýšení dosahu, např. prosbu o zveřejnění článku o chystaných výzvách pro podnikatele v obecních zpravodajích. Hromadná odeslání na obce a členy MAS zajišťuje administrativní pracovník kanceláře, takže je emailová komunikace směrem ven ucelená a konzistentní. Ad 4) Informace z území zaznamenáváme v on-line formuláři, který je dostupný z webu MAS. Zájemce na něj směřujeme a formulář propagujeme při všech příležitostech (odkazy, QR). Sami jej aktivně doplňujeme. Výhodou je dostupnost pro zájemce 24/7 a jednotný typ získaných informací, s nimiž tak lze efektivně pracovat. Dobře fungují osobní návštěvy obcí, účast na valných hromadách svazků obcí v území. Jako součást aktivit zaměřených na posílení komunikace s podnikatelským sektorem v území jsme se zapojili do iniciativy Velký týden malých firem. Prostor pro zlepšení byl identifikován v oblasti povědomí široké veřejnosti o činnosti a přínosech MAS. Přestože MAS realizuje informační a prezentační aktivity, jejich dosah vůči širší veřejnosti zůstává nerovnoměrný a potenciál pro systematictější propagaci činnosti MAS není dosud plně využit. V rámci animace jsme v průběhu sledovaného období odhalili potřebu redesignu loga, zvláště ve vztahu	Průběžně aktualizovat a zjednodušovat formulář pro sběr projektových záměrů tak, aby umožňoval efektivnější evidenci a třídění dat. Dále sjednocovat interní pravidla pro zaznamenávání, sdílení a vyhodnocování informací získaných z území. Posilovat propagaci činnosti MAS prostřednictvím prezentačních a osvětových akcí; jako doplňkovou možnost lze podle aktuálních podmínek a kapacit zvážit také zapojení do projektů spolupráce v rámci SP SZP. Odpovědnost: kancelář MAS/průběžně Realizovat redesign vizuální identity MAS. Odpovědnost: vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD, první pololetí 2026

k zanesení podmínky propagace MAS nad rámec povinné publicity do výzev. Celkově využíváme funkční komunikační systém založený na obousměrné komunikaci, aktivní práci v území a cíleném oslovování relevantních aktérů. Při práci s daty získanými on-line formulářem jsme identifikovali kritická místa (různý přístup při zpracování dat zapojenými pracovníky, přílišná podrobnost otázek, absence prostoru pro poznámky). Přijaté řešení se sestávalo z nastavení pravidel evidence a zpracování, zjednodušení a aktualizace formuláře dle poznatků z praxe. Jasně nastavená pravidla evidence, umístění a sdílení interních poznámek a průběžná koordinace činností jsou zavedena i pro výstupy z jednání a konzultací.	
--	--

Nepovinné (tj. volitelné) procesy k sebehodnocení

MAS v rámci mid-term evaluace může (ale nemusí) dále posoudit následující procesy a činnosti prováděné na MAS související s realizací SCLLD:

9. Proces: Financování realizace SCLLD z OP TP

10. Proces: Příprava integrované strategie CLLD

Oblast II – Výstupy a výsledky realizace SCLLD 2021+ (výsledková část evaluace)

Cílem hodnocení v Oblasti II není pouze popis dosažených výstupů a hodnot indikátorů, ale zejména jejich interpretace ve vztahu k cílům SCLLD, potřebám území a zkušenostem MAS z dosavadní realizace strategie. MAS v této části identifikuje jak pozitivní přínosy realizovaných projektů, tak slabá místa, bariéry a příčiny případného neplnění cílů či indikátorů. Zjištění z hodnocení je následně podkladem pro formulaci realistických a věcně odůvodněných doporučení ve vztahu k specifickým cílům SCLLD, potřebám území a zkušenostem MAS z dosavadní realizace strategie.

Předmětem evaluace v rámci Oblasti II jsou vstupy, výstupy a výsledky realizace SCLLD na MAS, jejich vzájemné vazby a změny, které výstupy způsobily v různých oblastech společnosti a hospodářství (tj. výsledky realizace SCLLD).

Výstupem evaluace v Oblasti II je shrnutí výstupů a výsledků dosavadní realizace SCLLD na MAS, případně soubor manažerských doporučení k úpravě Programových rámců SCLLD 2021+ pro úspěšnou realizaci SCLLD (úspěšné využití podpory v území MAS).

Výsledkem evaluace bude v případě realizace opatření vyplývajících z manažerských doporučení úprava SCLLD tak, aby bylo možné realizaci SCLLD účinněji dosáhnout vytýčených cílů strategie.

V hodnocení v Oblasti II zodpověděla MAS evaluační **otázky a jejich podotázky uvedené v tabulce č. 10 níže**.

Při zodpovídání podotázek a otázek v Oblasti II využila MAS tyto metody:

- Obsahová analýza dokumentů a záznamů MAS
- Evaluační rozhovory s příjemci
- Focus Group
- Syntéza poznatků

Přehled evaluačních otázek, podotázek a relevantních metod v Oblasti II uvádí následující tabulka.

Tabulka 10 Přehled evaluačních otázek, podotázek a základních metod hodnocení v Oblasti II

Oblast II – EO	Obsahová analýza	Evaluační rozhovor	Focus Group	Oblast II – evaluační podotázky
II.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2025 nachází a je potřeba provést změny v (alokaci, složení) Opatření/Fichí Programových rámců?	X			II.1.1) Předkládají žadatelé do jednotlivých výzev MAS projektové žádosti v alokaci, která je výrazně nižší nebo vyšší než alokace dané výzvy MAS?
	X	X		II.1.2) Podařilo se MAS dosáhnout povinných finančních milníků a jaké byly klíčové aspekty ne/úspěchu (tj. ne/dosažení milníků)?
	X	X		II.1.3) Existují pro každé Opatření/Fichí Programových rámců v území působnosti MAS potenciální žadatelé , případně připravené projekty?
II.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců	X	X		II.2.1) Jsou hodnoty indikátorů dosažené k 31. 12. 2025 v souladu s indikátorovým plánem indikátorů výstupů a výsledků v jednotlivých

Oblast II – EO	Obsahová analýza	Evaluační rozhovor	Focus Group	Oblast II – evaluační podotázky
k dosahování hodnot indikátorů (věcný pokrok realizace SCLLD)?				Opatření/Fichích Programových rámců?
	X			II.2.2) Upravovala MAS do 31. 12. 2025 cílové hodnoty indikátorů prostřednictvím žádosti (žádostí) o změnu strategie (u jakých indikátorů, jak a proč)?
	X			II.2.3) Dosahuje MAS cílových hodnot vlastních indikátorů Strategických cílů navržených MAS v Koncepční části SCLLD?
II.3 Jsou finanční prostředky na projekty vynaloženy účelně, tj. plní projekty svůj účel a přináší do území pozitivní a udržitelné efekty?	X	X		II.3.1) Co přináší projekty realizované v jednotlivých PR cílovým skupinám daného projektu v jednotlivých Opatření/Fichích Programových rámců?
	X	X		II.3.2) Vedou projekty v Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných pozitivních výsledků?
	X	X		II.3.3) Vedou projekty v jednotlivých Programových rámcích k dosažení nepředpokládaných negativních výsledků?
	X	X		II.3.4) Jsou výstupy, výsledky a dopady dosažené v jednotlivých Programových rámcích skutečně udržitelné?
II.4 Jak přispívají realizované projekty k naplňování specifického cíle SCLLD daného Opatření/Fiche v jednotlivých Programových rámcích?	X	X	X	
II.5 Vedou projekty realizované v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?	X	X	X	II.5.1) Vedou projekty realizované v jednotlivých Programových rámcích ke zlepšení místní správy , tj. k vyššímu zapojení veřejnosti a zástupců cílových skupin do přípravy jednotlivých projektů předkládaných do výzev MAS?
	X	X	X	II.5.2) Přispívají projekty v jednotlivých Programových rámcích k posílení sociálního kapitálu v území MAS?
	X	X	X	II.5.3) Přináší projekty realizované v rámci výzev MAS inovace , tj. nová řešení v místním kontextu?
	X	X	X	II.5.4) Přináší projekty realizované v rámci výzev MAS synergické a multiplikační efekty , kterých by nebylo dosaženo prostřednictvím individuálních projektů?

Oblast II – EO	Obsahová analýza	Evaluační rozhovor	Focus Group	Oblast II – evaluační podotázky
	X	X	X	II.5.5) Přispívají projekty realizované v rámci výzev MAS v PR SP SZP k naplňování konceptu SMART Villages ?
	X	X	X	II.5.6) Přispívají projekty realizované v rámci výzev MAS k jakékoliv další přidané hodnotě v rámci území MAS?
II.6 Přispívají projekty podpořené zejména v PR SP SZP k místnímu rozvoji ve venkovských oblastech?	X		X	II.6.1) Přispívají projekty zejména v PR SP SZP k rozvoji v jednotlivých kritériích místního rozvoje ?

Tabulka 11 Nepovinně zodpovídané (volitelné) evaluační otázky a podotázky v Oblasti II

Oblast II – EO	Obsahová analýza	Evaluační rozhovor	Focus Group	Oblast II – evaluační podotázky
II.7 Dochází k naplnění cílů strategie jako celku?	X		X	II.7.1) Má dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců synergické efekty na dosahování ostatních cílů SCLLD (které nejsou součástí Programových rámců)?
	X		X	II.7.2) Jsou v území MAS realizovány individuální projekty a další aktivity přispívající k naplňování cílů SCLLD, které nejsou součástí Programových rámců?

Obecná logika (postup) zodpovídání evaluačních otázek v Oblasti II – Výstupy a výsledky realizace SCLLD

1. Shromáždění dostupných dat, dokumentů a záznamů → jejich zpracování: obsahová analýza, příprava pro realizaci evaluačních rozhovorů s příjemci (příprava / individualizace otázek pro rozhovory, výběr a kontaktování příjemců, oslovení, domluvení termínů rozhovorů)
2. realizace evaluačních (individuálních, případně skupinových) rozhovorů s cílem získat potřebné informace k zodpovězení EO II.2 – II.5 →
3. zpracování záznamů: zápis odpovědí na jednotlivé otázky z každého rozhovoru →
4. syntéza poznatků z realizovaných evaluačních rozhovorů a formulace odpovědí na podotázky →
5. příprava a realizace Focus Group k zodpovězení EO II.4 – II.6 (příp. EO II.7)
6. syntéza/shrnutí odpovědí na podotázky: formulace odpovědí na evaluační otázky →
7. identifikace hlavních zjištění →
8. vypracování návrhů pro zlepšení realizace SCLLD, vypracování návrhů na úpravy SCLLD, příp. vypracování návrhů na úpravy v Programových rámcích atd.

EO II.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2025 nachází a je potřeba provést změny v (alokaci, složení) Opatření/Fichí Programových rámců?

Hlavní cíle EO II.1:

- popsat a vyhodnotit aktuální stav/pokrok realizace SCLLD,
- vyhodnotit, zda a proč se MAS ne/dařilo vyhlašovat výzvy dle harmonogramů výzev v jednotlivých PR,
- zjistit, zda je vhodné/nutné pro úspěšné čerpání alokace provést úpravu (alokace, rozšíření/snížení počtu) Opatření/Fichí Programových rámců.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využila zejména tyto dokumenty/záznamy:

- Harmonogramy výzev v jednotlivých PR
- Záznamy⁷ k výzvám (výzva, seznamy přijatých žádostí, seznamy podpořených projektů, informace ŘO k plnění milníků ze strany MAS)
- Informace o integrovaných projektech v ISKP21+⁸ / Portálu farmáře (projekty předložené na ŘO/SZIF, podpořené projekty / projekty s vydaným právním aktem / projekty doporučené k podpoře)
- Žádosti o dotaci v rámci projektů spolupráce SP SZP (pokud MAS projekt spolupráce připravuje/realizuje)
- Zásobník projektů (pokud jím MAS disponuje)
- Zprávy o plnění ISg

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Syntéza poznatků

Záznamy, které MAS vytvoří při zodpovídání EO, a které použije pro její zodpovězení

MAS zpracuje přehled výzev MAS a informace k projektům spolupráce do níže uvedené tabulky č. 11, respektive 12. Pokud se v některé výzvě nachází k 31. 12. 2025 projekty v různém stavu, započítává MAS výzvu jen do jednoho (MAS vybraného) sloupce.

⁷ Tyto záznamy MAS povinně zveřejňuje na svých webových stránkách.

⁸ Seznam projektů předložených na ŘO (PR IROP, OP TAK, OP ŽP) v ISKP21+: ISKP21+ - NOSITEL IN – Integrované projekty.

Tabulka 12 Pokrok v realizaci SCLLD – přehled výzev MAS dle stavu k 31. 12. 2025

PR	Počet výzev, ve kterých k 31. 12. 2025				Počet vyhlášených výzev MAS, do kterých nebyly předloženy žádné ŽoD/PZ (2023 – 2025)	Celkem
	probíhal příjem žádostí na MAS	probíhala kontrola FNaP, VH, výběr ŽoD na MAS	probíhalo podávání ŽoD na ŘO / kontrola/ŽoZ na ŘO/SZIF/API	byly projekty v realizaci (byl vydán PA ⁹) / dokončené ¹⁰ projekty		
IROP	0	1*	2	3*	0	6
SP SZP	0	0	1	1	0	2
OP TAK	0	0	0	4	0	4
OP ŽP	-	-	-	-	-	-
CELKEM	0	1	3	8	0	12

*v IROPu byly díky realizaci výzev s dílčími uzávkami u jedné z výzev projekty ve 2 různých fázích realizace, celkem bylo tedy v IROPu vyhlášeno 5 výzev.

Tabulka 13 Projekty spolupráce MAS v PR SP SZP

Stav projektu spolupráce MAS	Počet
Plánované projekty spolupráce	Aktuálně nerealizujeme
Projekty spolupráce ve fázi schváleného návrhu	Aktuálně nerealizujeme
Podané projekty spolupráce v rámci PR SP SZP	Aktuálně nerealizujeme
Projekty spolupráce schválené SZIF	Aktuálně nerealizujeme

Odpovědi na evaluační podotázky

II.1.1) Předkládají žadatelé do jednotlivých výzev MAS projektové žádosti v alokaci, která je výrazně nižší nebo vyšší než alokace dané výzvy MAS?

IROP:

V programovém rámci IROP v programovém období 2021-2027 jsme vyhlášovali průběžné výzvy s dílčími uzávkami. To znamená, že je výzva vyhlášena na delší časové období a jsou stanovené termíny dílčích uzávk, ke které projekty kontrolujeme, hodnotíme a vybíráme. Výzva je otevřena buď do konkrétního data, případně do vyčerpání alokace k termínu některé z uzávk.

Tento styl administrace se nám osvědčil, neboť šetří čas s administrací vyhlásování výzev (tvorba dokumentů, schvalovací proces atd.) a na druhou stranu motivuje žadatele k chystání projektů, pokud nestíhají jeden termín uzávěrky, měli možnost předložit záměr do další.

V IROPu jsme měli vyhlášeno 5 výzev v rámci kterých jsme administrovali 10 dílčích uzávk.

1. výzva IROP (Doprava) – 4 dílčí uzávěrky

Výzva byla vyhlášena na celou alokaci daného opatření a byla vyčerpána k termínu 4. dílčí uzávěrky. Ve výzvě evidujeme jeden náhradní projektový záměr. Čerpání

⁹ Včetně projektů, které byly podány na ŘO, byly schváleny k podpoře, ale PA zatím vydán nebyl (je předpoklad, že projektu bude podpořen).

¹⁰ Dokončené projekty, tj. proplacené projekty a/nebo projekty s podanou žádostí o platbu

výzvy hodnotíme velice pozitivně, v první uzávěrce byly podpořeny záměry ve vysokém stavu připravenosti, ostatní měli čas dokončit projektové přípravy a záměr předložit v jim vyhovujícím termínu.

2. výzva IROP (Vzdělávání – MŠ) – 2 dílčí uzávěrky – Výzva byla vyhlášena na základě absorpční kapacity projektových záměrů plnících specifická kritéria daného opatření. Do výzvy byly předloženy dva záměry zaměřené na navýšení kapacity mateřských škol. Jeden z nich byl s žadatelem intenzivně konzultován, avšak nakonec nebyl podán – žadatel od záměru ustoupil z důvodu obav o splnění podmínek udržitelnosti, zejména s ohledem na demografický vývoj v místě realizace. Ve druhé dílčí uzávěrce tak nebyl předložen žádný projektový záměr. Nevyčerpané finanční prostředky byly následně v rámci stejného opatření převedeny do výzvy zaměřené na podporu základních škol.

3. výzva IROP (Vzdělávání – ZŠ) – 2 dílčí uzávěrky

Výzva byla vyhlášena na celou alokaci daného opatření, s ohledem na nevyčerpání prostředků z 2. výzva byla tato alokace ještě navýšena formou modifikace výzvy. Výzva byla vyčerpána k termínu 2. dílčí uzávěrky. Ve výzvě evidujeme jeden náhradní projektový záměr. Čerpání výzvy hodnotíme velice pozitivně, v první uzávěrce byly podpořeny záměry ve vysokém stavu připravenosti, ostatní měli čas dokončit projektové přípravy a záměr předložit v druhém termínu uzávěrky.

4. výzva IROP (Hasiči) – 1 dílčí uzávěrka

Výzva byla vyhlášena také jako průběžná s termínem dílčích uzávěrek, nicméně alokace výzvy byla vyčerpána již v první uzávěrce, čímž byla výzva uzavřena. Evidujeme převis 5 projektů, které jsou na seznamu náhradníků a o jejich podpoře se bude diskutovat u příležitosti žádosti o změnu programového rámce v souvislosti se splněním milníku.

5. výzva IROP (Sociální služby) – 1 dílčí uzávěrka.

Výzva byla vyhlášena také jako průběžná s termínem dílčích uzávěrek, nicméně alokace výzvy byla vyčerpána již v první uzávěrce, čímž byla výzva uzavřena. Evidujeme převis 3 projektů, které jsou na seznamu náhradníků a o jejich podpoře se bude diskutovat u příležitosti žádosti o změnu programového rámce v souvislosti se splněním milníku.

	Alokace opatření (dotace)	Počet podpořených projektů	Počet náhradních projektů	Převis
1. výzva IROP - Doprava	34 492 791 Kč	13	1	1 376 109 Kč
2. výzva IROP – MŠ	28 500 000 Kč	2	0	Nedočerpáno 3 324 335 Kč – převedeno do 3. výzvy
3. výzva IROP – ZŠ	17 581 498 Kč	13	1	1 265 259 Kč
4. výzva IROP – HASIČI	6 650 000 Kč	12	5	3 273 905 Kč

5. výzva IROP – Sociální služby	4 750 000 Kč	5	3	2 449 234 Kč
--	--------------	---	---	--------------

Čerpání programového rámce IROP hodnotíme jako plynulé. Harmonogram byl dobře nastavený a poskytl nám dokonce prostor k úpravě, kdy se vyhlášení 4. a 5. výzvy opozdilo o půl roku z důvodu personální obměny manažerů MAS. Do všech vyhlášených výzev MAS byly předloženy projektové záměry. Významnější převis zájmu jsme zaznamenali ve 4. a 5. výzvě, které měly významně menší objem alokace, než výzvy předchozí a převis se u nich dal očekávat. Tuto skutečnost bude MAS vyhodnocovat v rámci jednání o změně PR IROP, tak aby nově nastavená alokace zohlednila aktuální poptávku v území. U projektů ze 4. a 5. výzvy neprobíhaly evaluační rozhovory z toho důvodu, že ve sledovaném období byly pouze vybrány na MAS a následně žadatelé čeká registrace k ŘO, kontrola a teprve potom realizace v dalším monitorovacím období.

Další vyhlašování výzev v programovém rámci IROP plánujeme realizovat formou kolových výzev z důvodu efektivního využití prostředků s ohledem na blížící se konec výzev řídicího orgánu, potažmo realizace projektů. V tomto duchu informujeme i zájemce z území.

SP SZP

Na základě zkušeností z předchozího období a s ohledem na délku celého administrativního procesu byl harmonogram výzev v rámci SP SZP nastaven tak, že každoročně bude vyhlášena jedna výzva. Ve sledovaném období však byly vyhlášeny dvě výzvy:

	Vyhlášená alokace výzvy	Předložené žádosti	Počet žádostí	Převýšení o
1.a 2. výzva – FICHE 5 aktivita c)	12.500.000 Kč	31.502.090 Kč	30	152 %
3. výzva – FICHE 4 – aktivita a) a c)	16.500.000 Kč	32.604.510 Kč	61	97,6 %

Z těchto údajů je patrné, že ve všech výzvách došlo k výraznému převisu poptávky nad vyhlášenou alokací. Tento trend potvrzuje, že díky intenzivní animaci MAS má území dobré povědomí o její činnosti i o vyhlašovaných výzvách, a zároveň že zájem o podporu v těchto oblastech dlouhodobě výrazně převyšuje dostupné finanční prostředky.

OP TAK

V OP byly v rámci opatření Technologie pro MAS (CLLD) – výzva I. vyhlášeny 4 výzvy. Příjem žádosti do tohoto opatření byl ukončen k 31. 12. 2025.

	Vyhlášená alokace výzvy	Předložené žádosti ve výši	Počet žádostí předložených	Předpokládané čerpání alokace výzvy
1. výzva OP TAK	6.660.000 Kč	3 792 222,83 Kč	5	56,94 %
2. výzva OP TAK	2 727 351,08 Kč	1 781 725 Kč	2	63,33 %
3. výzva	2 749 219,63 Kč	803 779,00 Kč	2	29,24 %

OP TAK				
4. výzva OP TAK	2 419 659,63 Kč Navýšení po splnění milníku o 7,1 mil. Kč na 9 554 434,63 Kč	6 727 481,04 Kč	9	278,03 %

Čerpání v první výzvě odrazilo skutečnost, že se jednalo o zacílení na zcela novou skupinu žadatelů, která tento typ podpory v území doposud neznala. Na dočerpání alokace byla obratem vyhlášena výzva č. 2.

Vyhlášení výzvy č. 3 reagovalo na vyřazení projektu Řídícím orgánem, tj. na „návrat prostředků“ do alokace a potřebu naplnění milníku. Šlo o původně neplánovanou výzvu s nejkratší možnou lhůtou pro příjem zájemců. Přesto byly podány a podpořeny 2 PZ.

Ve 4. výzvě, vyhlášené v plánované době se přihlásilo 9 žadatelů, což bylo stejně jako za předchozí 3 výzvy dohromady. Z toho bylo podpořeno 8 projektů (1 žadatel během AO kontroly svou žádost stáhl), tj. o 1 projekt více než za předchozí 3 výzvy dohromady. Původní alokace byla díky splněnému milníku doplněna o 7,1 mil. Kč a všech 8 projektů bylo podpořeno.

Z údajů vyplývá, že zájem žadatelů s rostoucí informovaností v území narůstal. Vnímáme, že určitým limitem byly lhůty pro podání žádostí, které byly oproti IROP kratší a vyplývaly z podmínek výzvy RO (datum milníku, původní datum ukončení realizací pro dané Opatření), jakož i z interních procesů MAS ORLICKO, z.s. 4. výzva ukázala, že žadatelé v území již o OP TAK vědí a můžeme konstatovat, že nabízené prostředky umí využít. Cílová skupina OP TAK (podnikatelé) je však specifická. U podpořených žadatelů nastávají neočekávané situace a krácení způsobilých výdajů, což má vliv na výši alokace a administraci.

Na základě vyhodnocení všech programových rámců lze konstatovat, že výzvy MAS byly ve většině případů vyhlášovány v době, kdy byli potenciální žadatelé připraveni své projektové záměry realizovat. V IROP i SP SZP byla ve většině opatření zaznamenána dostatečná až velmi vysoká absorpční kapacita, v některých případech výrazně převyšující disponibilní alokaci. Výjimku představovalo opatření zaměřené na mateřské školy, kde došlo k poklesu zájmu v souvislosti s obavami z budoucí udržitelnosti projektu. V OP TAK byl zaznamenán postupný růst absorpční kapacity související se zvyšující se informovaností podnikatelů. MAS proto hodnotí načasování výzev a nastavení harmonogramu jako odpovídající potřebám území, přičemž u některých opatření se potvrdila nedostatečná alokace MAS pro podporu většího počtu žadatelů.

II.1.2) Podařilo se MAS dosáhnout povinných finančních milníků a jaké byly klíčové důvody neúspěchu (tj. ne/dosažení milníků)?

IROP

MAS splnila milník stanovený Řídícím orgánem v prvním termínu 30. 6. 2025. K tomuto datu byl požadavek alespoň 24,4 % alokace prostředků v předložených a schválených žádostech o platbu. Proto pro nás následný odsun termínu na plnění milníku neměl žádný vliv. Nicméně vyhodnocení ukázalo, že úspěšnost čerpání k těmto termínům byla výrazně vyšší, než stanovený požadavek, což reflektuje velmi dobrou práci v animaci území. Výzvy byly zaměřené na namapované oblasti, ve kterých jsme evidovali zájem a projekty připravené k realizaci.

Plnění ročních milníků i v dalších letech bychom měli bez problémů dosahovat.

Plnění milníku

Datum	Požadavek	Dosažená hodnota
30.6.2025	24,4 %	40,49 %
30.9.2025	24,4 %	51,30 %

SP SZP

V rámci SP SZP se podařil naplnit povinný milník stanovený příslušným ŘO. Dle nastaveného harmonogramu se podařilo vyhlásit polovinu alokace a daří se i následné zazávazkování (viz tabulka níže).

Stěžejní důvod úspěchu je spatřován zejména v dobře nastavených postupech v jednotlivých procesech výzev vycházejících ze zkušeností z minulých výzev a nastavení dostatečných lhůt pro zadministrování velkého počtu žádostí v jednotlivých výzvách.

OP TAK byl pro území MAS novinkou, představenou v r. 2023. V tomto roce byly pro žadatele vyhlášeny 2 výzvy. Podané žádosti v těchto prvních dvou výzvách převyšovaly 80 % alokace - to indikovalo naplnění milníku stanoveného ŘO. Jedna žádost však byla během r. 2024 ukončena, což se promítlo do významného snížení dosaženého procenta (pod milník 70 %). Šlo o velký projekt. V závěru r. 2024 MAS operativně vyhlásila 3. výzvu, která opět milník k 31.3. 2025 naplnila, a to i přesto, že měla pro žadatele krátké lhůty a že jeden z podpořených žadatelů před registrací z důvodů změny vnitropodnikové situace svou žádost nepodal. K úspěchu vedla aktivní a intenzivní komunikace MAS do území spolu s flexibilní úpravou harmonogramu administrace, kdy byla výzva, původně plánovaná na jaro r. 2025, vyhlášena již koncem r. 2024.

PR	Podmínka	Dosažená hodnota MAS
IROP	30. 9. 2025 - 24,4 % z částky odpovídající 70 % přidělené alokace MAS v PR IROP v zaregistrovaných žádostech o platbu	51,30 %
SP SZP	31. 12. 2025 – vyhlášeny výzvy min. na 50 % alokace a zazávazkováno min. 5 % alokace dané MAS v PR SP SZP	Vyhlášeny 2 výzvy v objemu 56 % alokace MAS Zazávazkováno – 26 %
OP TAK	31. 3. 2025 - 70 % prvotní alokace MAS v PR OP TAK v Právních aktech	70 %
OP ŽP	<i>Nebyl stanoven</i>	
OPZ+	<i>Nerelevantní</i>	

Naplnění finančních milníků podpořila především systematická práce MAS v území, zahrnující aktivní komunikaci se žadateli, konzultace projektů a včasné mapování jejich připravenosti. Výzvy byly vyhlašovány včas a v souladu s připraveností žadatelů, alokace odpovídaly reálným potřebám území a byly efektivně využity. V SP SZP a IROP byly dokonce milníky splněny v původně avizovaných termínech.

Zejména v PR SP SZP se potvrdil dlouhodobý zájem žadatelů o tento program, pro který MAS nemá od ŘO k dispozici tak vysokou alokaci k podpoře všech záměrů v území.

K úspěchu přispěla také kvalitní administrace, průběžné vyhodnocování zájmu a metodická podpora žadatelů, tak aby projekty byly co nejlépe přichystané a způsobilé a nedocházelo k jejich vyřazování při kontrole ze strany ŘO.

Důležitá role stran animace území se potvrdila zvláště u OP TAK, kde bylo jasně vidět, jak se postupně zvyšovala informovanost a zájem o tento program ze strany podnikatelů.

II.1.3) Existují pro každé Opatření/Fichi Programových rámců v území působnosti MAS potenciální žadatelé, případně připravené projekty?

IROP

Provádíme průběžnou animační činnost. Máme k dispozici online formulář na sběr projektových záměrů, kde se zájemci mohou zapsat napříč všemi oblastmi. Dále probíhá cílená komunikace s obcemi v území a to buď individuálně, případně formou vystoupení na setkání jednotlivých svazků obcí. Samozřejmostí jsou osobní, telefonické a e-mailové konzultace.

Na základě zjištěných dat můžeme zhodnotit, že na všechna realizovaná opatření máme namapované projekty a s potenciálními žadateli jsme v průběžném kontaktu. Neočekáváme potřebu převodu prostředků mezi opatřeními a riziko nedočerpání je minimální. Spíše může nastat situace, že alokace MAS nebude dostatečná pro uspokojení všech záměrů.

SP SZP

Dle nastaveného harmonogramu plánovaných výzev realizuje MAS animační činnost v území s dostatečným předstihem, včetně průběžného sběru projektových záměrů napříč všemi oblastmi. Na základě toho je zajištěn okruh relevantních potenciálních žadatelů i dostatečná zásoba projektů v různých fázích připravenosti. Riziko nevyčerpání alokace v rámci tohoto programového rámce je proto minimální.

OP TAK

Dle odhadu z informací ze zásobníku projektů (Sběr projektových záměrů) a od žadatelů z území bude možné využít alokaci PR v opatření Technologie pro MAS – výzva II. pravděpodobně v celé výši.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

II.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2025 nachází a je potřeba provést změny v (alokaci, složení) Opatření/Fichí Programových rámců? !

IROP

Výzvy 1-3 byly vyhlášeny dle původního harmonogramu. Výzvy 4 a 5 byly vyhlášeny zhruba s půlročním zpožděním z důvodu personální obměny manažerů MAS. Toto zpoždění nijak neohrozilo čerpání programového rámce, neboť při tvorbě harmonogramu byla počítána časová rezerva. Ke konci sledovaného období byly vyhlášeny všechny plánované výzvy a vyčerpána jejich alokace v plné výši. Převod prostředků mezi opatřeními není potřeba, spíše zaznamenáváme vyšší potřebnost v území, než jaké jsou možnosti alokace MAS. Aktivně mapujeme zájem a konzultujeme záměry pro využití návazné alokace 30 %.

SP SZP

K 31.12.2025 jsou výzvy realizovány dle nastaveného harmonogramu. S ohledem na avizovanou dlouhodobou odstávku PF a úspor alokace (z 1.(2.) výzvy ŽOD pod dohodou) MAS pružně zareagovala na tyto skutečnosti a připravila na základě poptávky území „menší“ výzvu, která by měla přispět k efektivní činnosti MAS a rychlejšímu, plynulejšímu čerpání.

Výzva k tomuto datu je schválena ŘO a 19.1.2026 je stanoven termín vyhlášení 4. výzvy ve výši 1.700.000 Kč na FICHI 5.

V území evidujeme zvýšenou poptávku po záměrech, které by bylo možné podpořit prostřednictvím projektů Spolupráce. K tomuto datu však není v harmonogramu výzev plánována žádná výzva na projekty Spolupráce. Tato skutečnost je proto předmětem jednání v rámci změny programového rámce.

OP TAK

Původní Opatření Tech. pro MAS CLLD – výzva I. bylo k 31.12.2025 ukončeno. V této souvislosti byla na začátku r. 2026 upravena alokace pro tento PR. Harmonogramy jednotlivých výzev vyhlášených do 31.12.2025 byly dodrženy. Z důvodu potřeby naplnění milníku byla 3. výzva vyhlášena o několik měsíců dříve, avšak v pro ni původně plánovaném termínu byla vyhlášena výzva č. 4. K naplnění milníku došlo. V harmonogramu OP TAK jsme tedy měli zařazenu 1 výzvu nad původně plánovaný rámec.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za realizaci doporučení
Pokračovat v dobré praxi získané za první evaluační období, aktivně animovat území, konzultovat záměry za účelem bezproblémového čerpání návazných alokací jednotlivých PR.	31.12.2027	Projektoví manažeři příslušných programových rámců.
Při změně PR IROP týkající se navýšení alokace po splnění milníku zohlednit informace o zájmu v jednotlivých opatřeních a dle toho nastavit další čerpání PR IROP.	30.6.2026	Manažer PR IROP, orgány MAS
Při změně PR SP SZP týkající se navýšení alokace zohlednit informace o zájmu o jednotlivé FICHE a dle toho nastavit další čerpání PR SP SZP.	31.12.2026	Manažer PR SP SZP, orgány MAS

EO II.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný pokrok realizace SCLLD)?

Hlavní cíle EO II.2:

- popsat a vyhodnotit, zda jsou vhodně nastaveny cílové hodnoty povinných indikátorů výsledku a výstupu u Opatření/Fichí Programových rámců. Hodnocení (tj. zpracování údajů) MAS provádí za všechna Opatření/Fiche všech Programových rámců,
- navrhnout potřebné úpravy cílových hodnot/hodnot v jednotlivých letech v případě SP SZP s využitím argumentace získané prostřednictvím tohoto hodnocení,
- vyhodnotit, jak vhodně/nevhodně byly zpočátku nastaveny cílové hodnoty indikátorů a získat užitečné poznatky pro budoucí strategie (vyhnout se opakování chyb/nedostatků, zachytit příklady dobré praxe v oblasti nastavování cílových hodnot, využití zdrojů informací pro stanovení cílových hodnot atp.).

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využila minimálně tyto dokumenty/záznamy:

- Schválená **Zpráva o plnění integrované strategie s údaji k 31. 12. 2025** (s přehledem plánovaných cílových a dosažených hodnot indikátorů) – **Záložka Indikátory**
- **Žádosti o změnu** (ke změně hodnot indikátorů, příp. finančního plánu, pokud je relevantní), příp. **Zprávy o plnění integrované strategie – část „Informace o problémech, které se vyskytly v realizaci integrované strategie v průběhu období, za které je tato zpráva vykazována a přijatá opatření“**, příp. další relevantní části Zprávy
- Záznamy z evaluačních rozhovorů s příjemci
- Koncepční část SCLLD – seznam indikátorů navržených MAS

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Evaluační rozhovory s příjemci
- Syntéza poznatků

Odpovědi na evaluační podotázky

II.2.1) Jsou hodnoty indikátorů dosažené k 31. 12. 2025 v souladu s indikátorovým plánem indikátorů výstupů a výsledků v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců?

IROP

Název indikátoru	Cílová hodnota	Dosažená hodnota	Závazek	Popis plnění
DOPRAVA				
Délka komunikace s realizovaným bezpečnostním opatřením	3	2,094	3,833	Očekávané splnění s rezervou.
Počet nehod na km komunikace s realizovaným bezpečnostním opatřením	3			Indikátor výsledku. Hodnotí se až v udržitelnosti. Vzhledem k charakteru indikátoru není možné predikovat skutečné plnění.
VZDĚLÁVÁNÍ				
Počet uživatelů nové nebo modernizované péče o děti za rok	230		165	Indikátor výsledku. Hodnotí se až v udržitelnosti. Již nyní lze konstatovat, že indikátor nebude naplněn, proto bude hodnota narovnána při komplexní změně PR IROP.
Počet uživatelů nových nebo modernizovaných vzdělávacích zařízení za rok	2034		1535	Indikátor výsledku. Hodnotí se až v udržitelnosti. Indikátor zatím nebyl naplněn, ale v tomto opatření ještě MAS plánuje výzvu a očekává se jeho naplnění.
Počet podpořených škol či vzdělávacích zařízení	9	10	15	Splněno s rezervou.
Navýšení kapacity předškolního vzdělávání	71	31	31	Indikátor nebyl naplněn, bude narovnáno při komplexní změně PR IROP.
Kapacita nových učeben v podpořených vzdělávacích zařízeních	48	27	43	Indikátor zatím nebyl naplněn, ale v tomto opatření ještě MAS plánuje výzvu a očekává se jeho naplnění.
Kapacita rekonstruovaných či modernizovaných učeben v podpořených vzdělávacích zařízeních	48	160	462	Splněno s výraznou rezervou.

HASIČI				
Počet obyvatel, kteří mají prospěch z opatření na posílení ochrany obyvatelstva před hrozbami spojenými se změnou klimatu a novými hrozbami	2100			Projekty se registrovaly do ISKP až v r. 2026, očekáváme bezproblémové naplnění indikátoru.
Počet kusů nové techniky složek IZS	1			Projekty se registrovaly do ISKP až v r. 2026, očekáváme bezproblémové naplnění indikátoru.
Počet nových věcných prostředků složek IZS	2			Projekty se registrovaly do ISKP až v r. 2026, očekáváme bezproblémové naplnění indikátoru.
SOCIÁLNÍ SLUŽBY				
Počet uživatelů nových nebo modernizovaných zařízení sociální péče za rok	98			Projekty se registrovaly do ISKP až v r. 2026, očekáváme bezproblémové naplnění indikátoru.
Rekonstruovaná či modernizovaná kapacita podpořených zařízení pobytových sociálních služeb	36			Projekty se registrovaly do ISKP až v r. 2026, očekáváme bezproblémové naplnění indikátoru.
Rekonstruovaná či modernizovaná kapacita podpořených zařízení nepobytových sociálních služeb	62			Projekty se registrovaly do ISKP až v r. 2026, očekáváme bezproblémové naplnění indikátoru.
Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci	5			Projekty se registrovaly do ISKP až v r. 2026, očekáváme bezproblémové naplnění indikátoru.

Shrnutí:

V opatření doprava lze posoudit, vzhledem k zazávazkovaným hodnotám, že dojde k naplnění cílové hodnoty indikátoru bez problému.

Opatření Vzdělávání se dělí indikátory na aktivitu MŠ a ZŠ. V aktivitě MŠ, nedošlo k naplnění indikátoru z důvodu, který byl mimo jiné popsán výše (nepředložení jednoho konzultovaného projektu). Hodnota souvisejících indikátorů tedy bude narovnána při plánované komplexní změně programového rámce.

V aktivitě ZŠ jsou indikátory buď naplněny, nebo se očekává jejich naplnění díky další vyhlášené výzvě.

V opatření hasiči a sociální služby žadatelé registrovali své projekty až v roce 2026, tudíž nejsou do statistiky tyto projekty promítnuty. Dle evidence MAS by měly být všechny indikátory v těchto opatřeních bez problémů splněny.

V rámci změny PR IROP budou hodnoty indikátorů upravovány dle skutečného stavu čerpání a absorpční kapacity území v souvislosti s plánovaným vyhlášováním výzev na 30 % návazné alokace.

OP TAK

Opatření Technologie pro MAS CLLD – výzva I. bylo k 31.12.2025 ukončeno. Do 31.3.2026 byly z požadavku ŘO narovnan Programový rámec OP TAK: nedočerpaná alokace byla „vynulována“ a adekvátně byly přepočítány související indikátory.

Kód indikátoru	Název indikátoru	Cílová hodnota	Dosažená hodnota	Závazek v projektech
243010	Počet instalovaných technologií	42 sníženo na 32	6	44
101022	Podniky podpořené granty	22 sníženo na 17	2	15

Ke sledovanému datu byly ukončeny 2 realizace. Předpokládané ukončení ostatních je uvedeno během r. 2026. Z uvedených dat je patrné, že žadatelé předkládali komplexnější projekty s více technologiemi a vyššími CZV. Dle závazku v projektech očekáváme překročení indikátoru 243010 Počet instalovaných technologií, zatímco indikátor 101022 Podniky podpořené granty bude nakonec nenaplněn. Za dobu administrace PR OP TAK podpořila MAS k uvedenému datu celkem 17 projektů, podáno na MAS jich bylo 18. Z toho jeden podpořený žadatel byl ukončen ŘO, jeden podpořený žadatel žádost do ISKP21+ nepodal, jeden žadatel žádost stáhl ve fázi administrativní kontroly na MAS. Na tento vývoj má MAS pouze minimální vliv.

SP SZP

Kód indikátoru	Název indikátoru	Cílová hodnota	Dosažená hodnota
----------------	------------------	----------------	------------------

935011 (R41)	Propojení evropského venkova: Podíl venkovského obyvatelstva, které využívá výhod lepšího přístupu ke službám a infrastruktuře prostřednictvím podpory poskytnuté v rámci SZP	0,210	0,104
920251 (R39)	Rozvoj hospodářství venkova: Počet venkovských podniků, včetně biohospodářských podniků, čerpajících na rozvoj podporu poskytovanou v rámci SZP	8	0,000
937102 (R9)	Modernizace zemědělských podniků: Podíl zemědělských podniků čerpajících investiční podporu na restrukturalizaci a modernizaci, včetně podpory na účinnější využívání zdrojů	0,068	0,000
943301 (R18)	Investiční podpora pro odvětví lesnictví: Celkové investice v zájmu zlepšení výkonnosti odvětví lesnictví	121 408	0,000

Ke sledovanému datu jsou pod Dohodou pouze žádosti z 1. (2.) výzvy, proto je vykazovaná dosažená hodnota pouze u indikátoru „R41“. Z aktuální dosažené hodnoty a počtu vyhlášených výzev lze předpokládat, že cílová hodnota bude po dalších výzvách překročena.

V následujícím období jsou plánované další výzvy, v rámci kterých budou indikátory naplňovány. Podrobnější hodnocení plnění všech indikátorů bude předmětem další evaluace.

Na základě dosažených hodnot indikátorů, průběhu realizace výzev, čerpání alokací a výsledků evaluačních rozhovorů lze konstatovat, že realizace SCLLD MAS ORLICKO probíhá v souladu s plánovaným harmonogramem a strategie směřuje k naplnění stanovených cílů. U některých indikátorů je současná dosažená hodnota nižší vzhledem k postupnému náběhu realizace projektů, avšak z dosavadního vývoje nevyplývá významné riziko jejich nesplnění.

II.2.2) Upravovala MAS do 31. 12. 2025 cílové hodnoty indikátorů prostřednictvím žádosti (žádostí) o změnu strategie (u jakých indikátorů, jak a proč)?

Ne, naše MAS neupravovala hodnoty indikátoru strategie CLLD.

II.2.3) Dosahuje MAS cílových hodnot vlastních indikátorů Strategických cílů navržených MAS v Koncepční části SCLLD?

Indikátor	Měrná jednotka	Výchozí hodnota (31. 12. 2019)	Cílová hodnota (31.12.2027)	Dosažená hodnota (31.12.2025)
Počet obyvatel v území	Počet	86 509	86 600	85 827
Počet ekonomicky aktivních subjektů v území	Počet	9 960	10 000	17 193
Podíl obcí v území, ve kterých byly realizovány	%	0	80	62 %

investiční rozvojové intervence				
Koeficient ekologické stability území	-	1,76	1,76	1,80

K 31. 12. 2025 lze konstatovat, že naplňování vlastních indikátorů Strategických cílů SCLLD probíhá převážně v souladu s předpoklady. Cílová hodnota počtu ekonomicky aktivních subjektů byla již výrazně překročena a koeficient ekologické stability území dosahuje hodnoty vyšší, než byla stanovena jako cílová. Podíl obcí, ve kterých byly realizovány investiční rozvojové intervence, dosáhl 62 %, což představuje přibližně tři čtvrtiny cílové hodnoty a naznačuje reálný předpoklad jejího dosažení do konce programového období. Jediným indikátorem, který se zatím nevyvíjí podle očekávání, je počet obyvatel v území, jehož hodnota je nižší než výchozí stav i stanovený cíl. Tento vývoj je však ovlivněn širšími demografickými trendy, které MAS může ovlivnit pouze nepřímo. Celkově lze hodnotit naplňování strategických cílů jako uspokojivé a většina indikátorů směřuje k dosažení nebo již překročila stanovené cílové hodnoty.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

II.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů a čerpání podpory?

IROP

Realizace opatření Programového rámce IROP přispívá k naplňování stanovených indikátorů i k postupnému čerpání alokace v souladu s harmonogramem realizace jednotlivých výzev. Věcný i finanční pokrok lze celkově hodnotit pozitivně, přičemž většina opatření směřuje k naplnění nebo překročení cílových hodnot indikátorů.

V opatření Doprava lze na základě zazávaných hodnot konstatovat, že cílové hodnoty indikátorů budou naplněny bez významnějších rizik. V aktivitě ZŠ opatření Vzdělávání jsou indikátory již naplněny nebo se jejich naplnění očekává díky dalším vyhlášeným výzvám. Naopak v aktivitě MŠ došlo k nenaplnění části indikátorů, zejména z důvodu nepředložení jednoho konzultovaného projektového záměru. Tato skutečnost bude zohledněna v rámci plánované komplexní změny Programového rámce IROP, při níž dojde k úpravě hodnot indikátorů podle skutečného stavu realizace a absorpční kapacity území.

V opatření Sociální služby a Hasiči byly projektové záměry registrovány až v roce 2026, a proto se dosud nepromítly do vykazovaných hodnot indikátorů. Na základě evidence MAS se však předpokládá, že cílové hodnoty indikátorů budou splněny.

Z hlediska čerpání podpory odpovídá postup realizace plánovanému harmonogramu výzev. V návaznosti na aktuální stav realizace a předpokládané vyhlášení dalších výzev bude MAS v rámci změny Programového rámce upravovat hodnoty indikátorů i alokace tak, aby lépe odpovídaly skutečné absorpční kapacitě území a podpořily efektivní využití zbývajících prostředků.

OP TAK

Realizace Programového rámce OP TAK přispěla k podpoře podnikatelských subjektů a zavádění nových technologií v území MAS. Opatření Technologie pro MAS CLLD – výzva I. bylo k 31. 12. 2025 ukončeno a následně byla v souladu s požadavkem ŘO provedena úprava Programového rámce spočívající ve snížení nedočerpané alokace a přepočtu souvisejících indikátorů.

Věcný pokrok realizace ukazuje, že podpořené projekty byly zpravidla komplexnější, s vyšším počtem pořizovaných technologií i vyššími celkovými způsobilými výdaji. Díky tomu lze očekávat překročení cílové hodnoty indikátoru „243010 – Počet instalovaných technologií“, kde závazky projektů již převyšují upravenou cílovou hodnotu. Naopak u indikátoru „101022 – Podniky podpořené granty“ se očekává nenaplnění cílové hodnoty, což souvisí zejména s nižším počtem realizovaných projektů.

Ke sledovanému datu byly ukončeny dvě realizace, ostatní projekty mají předpokládané ukončení v průběhu roku 2026. MAS eviduje celkem 18 podaných projektů, z nichž bylo 17 podpořeno. Výsledný počet realizovaných projektů však ovlivnily skutečnosti, které MAS mohla ovlivnit pouze omezeně, například ukončení projektu ze strany ŘO, nepodání žádosti do ISKP21+ nebo stažení žádosti žadatelem.

Z finančního hlediska lze realizaci Programového rámce hodnotit jako efektivní, neboť podpořené projekty vykazují vyšší objem investic a významný přínos pro technologický rozvoj podniků v území.

SZP

Realizace Programového rámce SZP přispívá k podpoře rozvoje venkovského území, podnikání a modernizace zemědělských podniků. K 31. 12. 2025 jsou však pod Dohodou evidovány pouze projekty z prvních výzev, což se promítá do zatím nízkých dosažených hodnot většiny indikátorů.

Ke sledovanému datu byla dosažená hodnota vykazována pouze u indikátoru „R41 – Propojení evropského venkova“, který sleduje podíl venkovského obyvatelstva využívajícího lepší přístup ke službám a infrastruktuře. Ostatní indikátory dosud nevykazují dosažené hodnoty zejména z důvodu časového posunu realizace projektů a postupného uzavírání Dohod.

Na základě aktuálního stavu realizace, počtu vyhlášených výzev a absorpční kapacity území lze předpokládat, že cílové hodnoty indikátorů budou v následujících obdobích postupně naplňovány, případně překročeny. Další výzvy plánované v následujícím období budou mít zásadní vliv na věcný i finanční pokrok Programového rámce a na celkové čerpání podpory.

V průběhu realizace Programového rámce se zároveň potvrzuje zájem aktérů v území o širší spolupráci a realizaci společných aktivit, což ukazuje na další rozvojový potenciál území a možné směry budoucí podpory, zejména při úvaze využití dodatečně navýšené alokace PR SP SZP.

Podrobnější vyhodnocení plnění indikátorů a dopadů realizovaných projektů bude možné provést v navazující evaluaci, kdy bude k dispozici větší počet ukončených a proplacených projektů.

Realizace programových rámců celkově přispívá k naplňování indikátorového plánu. Nejvyšší míry plnění dosahuje IROP a OP TAK. U SP SZP je vzhledem k časování realizace projektů hodnocení zatím předčasné. Identifikována byla dílčí rizika u indikátorů vzdělávání MŠ v IROP a indikátoru Podniky podpořené granty v OP TAK. Přijatá manažerská opatření spočívají zejména v úpravách programových rámců, cílené animaci a přizpůsobení budoucích výzev absorpční kapacitě území.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za realizaci doporučení
--	------------------------	--

1. Zohlednit dosavadní vývoj při realizaci PR IROP a nastavení hodnoty indikátorů/finančního plánu při příští ŽoZ programového rámce IROP	31.12.2026	Projektový manažer PR IROP
2. Zohlednit dosavadní vývoj při administraci jednotlivých výzev a šetření v území v oblasti SP SZP v Žádosti o změnu PR SP SZP.	30.6.2027	Projektový manažer SP SZP
3. Indikátory PR OP TAK jsou pevně nastavené ze strany ŘO, pro jejich naplnění směřuje maximální animační aktivita ze strany projektového manažera programového rámce s cílem přípravy dostatečného množství projektových záměrů, které budou směřovat k naplnění indikátorů.	31. 12. 2027	Projektový manažer OP TAK

EO II.3 Jsou finanční prostředky na projekty vynaloženy účelně, tj. plní projekty svůj účel a přinášejí do území pozitivní a udržitelné efekty?

Hlavní cíle EO II.3:

- identifikovat reálné výstupy, výsledky a přínosy projektů v území MAS,
- určit a vyhodnotit, zda podpořené projekty, respektive vynaložené prostředky vedou k dosahování stanoveného efektu, tj. do jaké míry plní svůj účel (jsou efektivní),
- vyhodnotit, zda projekty přinášejí právě ty efekty, které jsou očekávány, ale také další efekty (negativní i pozitivní), které s sebou realizace projektů do území působnosti MAS přinášejí.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využila zejména tyto dokumenty/záznamy:

- Žádosti o dotaci
- Podklady pro hodnocení (IROP) / projektové záměry (OP ŽP), příp. další relevantní přílohy s informacemi o projektu (např. příloha s detailním popisem plánovaných aktivit projektu apod.)
- Záписy z evaluačních rozhovorů s příjemci

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Evaluační rozhovory s příjemci
- Syntéza

Tabulka 14 Přehled projektů pro realizaci evaluačních rozhovorů pro mid-term evaluaci

<i>PR</i>	<i>Opatření/Fiche</i>	<i>Název projektu</i>	<i>Žadatel</i>	<i>Datum ukončení realizace projektu</i>	<i>CZV projektu</i>
IROP	DOPRAVA	Rekonstrukce chodníků ulice Tyršova Žamberk	Město Žamberk	30.4.2024	5 000 000,00
IROP	DOPRAVA	Chodník podél silnice III/3121 podél tvrze	Obec Libchavy	30.9.2024	2 768 497,12
IROP	VZDĚLÁVÁNÍ - ZŠ	Modernizace cvičné žákovské kuchyně a kopírovací centrum	Základní škola a mateřská škola Libchavy	31. 12. 2025	858 140,00
IROP	VZDĚLÁVÁNÍ - ZŠ	Revitalizace odborné učebny chemie/biologie a rekonstrukce zázemí pro učitele 1.stupně	Základní škola Králíky	28.2.2025	874 143,10
IROP	VZDĚLÁVÁNÍ - ZŠ	Renovace a vybavení PC učebny	Základní škola a mateřská škola Sopotnice, příspěvková organizace	25.9.2025	1 399 999,99
IROP	VZDĚLÁVÁNÍ - MŠ	Rozšíření kapacity Mateřské školy Letohrad, Taušlova 192	Město Letohrad	30.9.2024	18 999 999,95
SZ SZP	Základní služby a obnova obcí	Pořízení komunální techniky s příslušenstvím pro celoroční údržbu veřejné zeleně, ploch a chodníků	Obec Sopotnice	27.8.2025	999 702,00
SZ SZP	Základní služby a obnova obcí	Pořízení komunální techniky pro obce pod Zemskou branou	Rozvoj regionu obcí pod Zemskou branou	6.12.2025	4 415 290,00
SZ SZP	Podnikání malých a středních podniků	Nakladač	Filip Fišar	30.9.2027 (předpokládá se dřívější ukončení, a to nejpozději do 30.9.2026)	1 480 000,00
SZ SZP	Podnikání malých a	Nákup technologie farma Seidlman	Miroslav Seidlman	30.6.2026	1 490 000,00

PR	Opatření/Fiche	Název projektu	Žadatel	Datum ukončení realizace projektu	CZV projektu
	středních podniků			dle ŽoD (ve skutečnosti byla Žádost o platbu předložena již 18.5.2026)	
TAK	Technologie pro MAS CLLD – výzva I.	Digitalizace skladového hospodářství	Dřevotvar družstvo	31.7.2025	1 378 189,96
TAK	Technologie pro MAS CLLD – výzva I.	Modernizace a automatizace prvkové analýzy ICP-OES	EKO-LAB Žamberk spol. s r.o.,	16.12.2025	2 083 849,81

Odpovědi na evaluační podotázky

II.3.1) Co přináší projekty realizované v jednotlivých PR cílovým skupinám daného projektu v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců?

IROP - VZDĚLÁVÁNÍ:

Projekty IROP – Vzdělávání přinášejí modernější a kvalitnější podmínky pro výuku, zejména díky modernizaci zastaralých učeben a vybavení.

Dochází k posunu od frontální výuky k aktivním formám – více skupinové práce, experimentů, praktických činností a využití digitálních technologií. To vede k vyšší motivaci a zapojení žáků a lepšímu propojení výuky s praxí. Zajímavé a jako velmi přínosné se ukázalo i aktivní zapojení žáků do přípravy některých projektů. Děti se například podílely na návrzích nové učebny, pomáhaly s vybavením prostor a přirozeně tak získávaly větší vztah ke škole i odpovědnost za společné prostředí. V jednom z rozhovorů byl jako zajímavý efekt popsán také zvýšený zájem žáků o práci řemeslníků během realizace projektu a spontánní zapojování do drobných praktických činností. Učebny jsou využívány i mimo běžnou výuku (projekty, kroužky), čímž se zvyšuje jejich využitelnost a komunitní přesah. Potřeby škol jsou naplněny, ale je nutná průběžná modernizace.

V oblasti zvýšení kapacit MŠ byl vyřešen problém s odmítáním dětí z důvodu naplnění kapacit školek, zároveň byla rozšířena i možnost přijetí dětí mladších 3 let, což rodičům výrazně ulehčilo návrat do práce po rodičovské dovolené. Zároveň bylo dětem poskytnuto příjemné, bezpečné prostředí splňující moderní standardy dnešní doby.

<https://www.youtube.com/watch?v=xZiQ-0rgWWc>

<https://www.facebook.com/petr.fiala.letohrad/videos/p%C5%99%C3%ADstavba-mate%C5%99sk%C3%A1-%C5%A1kola-tau%C5%A1lova-letohrad-se-povedla-d%C4%9Bti-v-n%C3%AD-na%C5%A1ly-nov%C3%A9-prosv/944702708146851/>

► Pro děti je důležité, aby vstupovaly někam, kde se jim bude líbit

Nový školní rok začnou děti a učitelé z Mateřské školy Taušlova příchodem do nového, velmi příjemného prostředí přístavby mateřské školy ve tvaru trojlistku. Nové světlé a zaoblené prostory dovolují ředitelce Janě Václavkové otevřít nové třídy a rodičům umístit svoje děti do předškolního vzdělávání. To bylo v předchozích letech problematické, protože kapacity mateřských škol byly naplněné.

Jaké byly z vašeho pohledu hlavní důvody, které vedly k výstavbě nové budovy školky?

Jedním z hlavních důvodů bylo to, že stávající budova je ve velmi špatném stavu a je potřeba začít s její opravou. Zároveň bylo potřeba vyřešit nedostatečnou kapacitu školek v Letohradě. Díky tomu vznikl projekt na přístavbu se třemi třídami. Kapacita bude u nás nyní navýšena a třídy se budou moci pinit na menší počet dětí. V případě potřeby a volných míst budeme navíc schopni přijímat i mladší, dvouleté děti. V následujících letech by se mělo začít s rekonstrukcí staré budovy, která si to již zaslouží.

Jaké změny přinesla nová budova do fungování školky?

Změna přichází v tom, že školka bude mít více tříd a větší prostory. Od září budeme fungovat se čtyřmi třídami. Tři se otevrou v nové přístavbě, jedna zůstane ve staré budově. Zde jsme také rozšířili pro děti a zaměstnance zázemí jídelny a kuchyně. Rozroste se nám kolektiv

zaměstnanců, už se těšíme na nové kolegyně, které jsme přijali. Dojde na organizační změny, které přinesou fungování školky ve dvou propojených budovách. Vliv na vzdělávání dětí to mít nebude, budeme nadále pokračovat stejným způsobem jako doposud.

Přístavba byla vybudovaná podle vašich požadavků, podíleli jste se na projektu, aby vám byla co nejvíc k užítku. Jak jste s ní spokojeni?

Je to krásné a moderní prostředí, které bylo vybudováno jako školka od počátku do konce. To je rozdíl od té stávající budovy, kde některé prostory nejsou úplně vyhovující. Třídy v nové přístavbě jsou umístěné samostatně, v každé části trojlistku je jedna z nich. Jsou vybavené nábytkem ve stylu les, louka a moře. Zároveň měníme také názvy tříd. V lese budou Medvídci, na louce Berušky a v moři Delfínci, uvnitř původní budovy zůstane stávající třída Motýlky. Věřím, že se tam stejně jako nám, bude líbit především dětem.

Jana Václavková, ředitelka MŠ Taušlova

Je prostředí, ve kterém se děti scházejí pro ně důležité? Nebo to zase tolik nevnímají?

Pro děti je důležité, aby vstupovaly někam, kde se jim bude líbit a kde budou spokojené. Prostor by mělo být nejen příjemné, ale taky bezpečné. To si myslím, že nová budova splňuje.

Jaké možnosti vám nová přístavba nabízí?

Dívat se průzorem v centrální části školky přímo do nebe. Tento prostor chceme využívat ke společným akcím, setkávání s rodiči atd. Všechno zde máme blízko, umývárny, šatny i skladové prostory, to jsme dříve neměli. Bude to pro nás všechny uživatelsky příjemnější a jednodušší. Nová budova nám zároveň umožňuje bezbariérový přístup do školky.

Museli jste rozšířit váš tým?

Ano. Bylo nás 13 s nepedagogickým personálem a od září jsme přijali dvě paní učitelky. Místo paní školnice přijdou dvě uklízečky na půl úvazku.

Oslava 100 let budovy školky

Projekty často přesahují původní rámec investice. Například modernizovaná učebna v Libchavách je využívána nejen při běžné výuce, ale také při projektových dnech, zájmových aktivitách nebo mezioborové výuce. Projekty tak přispívají nejen ke zkvalitnění vzdělávání, ale i k většímu propojení školy s komunitou a k posilování pozitivního vztahu žáků ke škole.

Potřeby cílových skupin byly projekty pro tuto chvíli naplněny. Současně však příjemci upozorňují, že vzdělávání i technologie se rychle vyvíjejí a bude potřeba na nové požadavky průběžně reagovat i v budoucnu, což je bude opět vést k hledání finančních zdrojů na jejich financování.

IROP DOPRAVA

Projekty podpořené v opatření Doprava zvyšují především bezpečnost a pohodlí obyvatel a návštěvníků obcí. Největší přínos mají pro chodce, cyklisty, děti, seniory a lidi s omezenou

pohyblivostí. Projekty se nejčastěji zaměřují na zklidnění nebezpečných úseků, snazší průchodnost obcí a celkové zlepšení podmínek pro ty, kteří nevyužívají auta.

Výsledky potvrzují, že tyto investice úspěšně reagují na dlouhodobé potřeby místních lidí a zároveň potřeby obcí rozvíjet vlastní infrastrukturu a pečovat o svůj majetek. Pomáhají odstraňovat riziková místa, zajišťují bezpečný přístup ke školám či úřadům a rozšiřují bezbariérové trasy a cíleně navazují na již vybudovanou infrastrukturu. Dochází tedy ke postupnému rozšiřování bezpečných tras pro chodce na území členských obcí MAS ORLICKO, zároveň podporuje vizuální vnímání prostředí obce, které působí bezpečně a udržovaně, což pozitivně ovlivňuje kvalitu života místních i komfort návštěvníků.

Vnímání těchto benefitů vyplynulo z realizovaných evaluačních rozhovorů v městě Žamberk i Libchavách.

Z šetření v Libchavách navíc vyplynulo, že výstavba chodníků plně naplnila dílčí potřebu řešení dílcích úseků, nicméně panuje shodný názor, že potřeba tuto síť rozšiřovat i do postranních ulic, podél silnic nižších tříd v obcích stále přetrvává. Pro tyto účely se jeví výzvy MAS jako velice přínosné, neboť nemají nastavené tak přísné podmínky, jako národní výzvy (např. intenzita dopravy, nutnost realizace bezpečnostního auditu atd.)

OP TAK

Projekty realizované v tomto programovém rámci přinášejí cílovým skupinám především komplexní technologickou modernizaci, digitalizaci vnitrofiremních procesů a posílení celkové konkurenceschopnosti podniků v regionu.

Hlavním přínosem pro zaměstnance v podpořených podnicích je výrazné usnadnění práce a automatizace rutinních, administrativně či technicky náročných úkonů. Nové technologie dle družstva Dřevotvar umožňují efektivnější organizaci práce, snižují chybovost a v mnoha případech zajišťují lepší zastupitelnost pracovníků, čímž klesá tlak na konkrétní jednotlivce. Dalším efektem je zvyšování odborných kompetencí personálu, který se učí pracovat s vyspělejšími systémy a metodami, což zvyšuje jejich hodnotu na trhu práce.

Pro vedení a majitele firem představují projekty klíčový nástroj pro získání okamžitého přehledu o provozu v reálném čase, což umožňuje pružnější a efektivnější řízení společnosti. Implementace moderních technologií vede k měřitelnému zvýšení produktivity práce, zpřesnění výstupů a k úspoře provozních nákladů (např. ve společnosti EKO-LAB Žamberk zmíněné úspory energií či materiálu). Firmy díky podpoře dokáží eliminovat rizika spojená se zastaralým vybavením a získávají kapacitu pro další rozvoj a inovace.

Potřeby cílových skupin jsou v rámci tohoto Programového rámce naplňovány zcela. Realizované projekty přímo a komplexně vyřešily identifikované problémy příjemců, jako byla technologická zastaralost, neefektivita procesů nebo omezená kapacita výroby a měření. Přestože jsou aktuální potřeby plně uspokojeny, příjemci se shodují, že vzhledem k rychlému tempu technologického pokroku a generační obměně bude nutné v inovacích pokračovat i v dalších letech.

SP SZP: Fiche 5 - Základní služby a obnova obcí, aktivita b):

Projekty realizované v rámci Fiche 5 přinášejí cílovým skupinám především zlepšení kvality a dostupnosti komunálních služeb v území. Z šetření se zástupcem obce Sopotnice a zástupcem Sdružení obcí Pod Zemskou branou vyplynulo, že přímým přínosem pro obce a jejich pracovníky je zvýšení efektivity údržby veřejných prostranství, vyšší časová flexibilita při zajišťování potřebných činností a snížení závislosti na externích dodavateli. Pořízení

moderní komunální techniky zároveň umožňuje efektivnější organizaci práce a hospodárnější využití personálních i provozních kapacit.

Významný přínos projekty přinášejí také obyvatelům obcí jako konečným uživatelům veřejného prostoru. Díky rychlejší a kvalitnější údržbě dochází ke zlepšení stavu veřejných ploch, vyšší estetické úrovni prostředí a celkovému zvýšení komfortu při využívání veřejných prostranství. V případě projektů založených na sdíleném využívání techniky mezi více obcemi, jako je např. žadatel Dobrovolný svazek obcí Pod zemskou branou, dochází současně k posilování meziobecní spolupráce a efektivnějšímu využívání veřejných prostředků.

Potřeby cílových skupin jsou v rámci tohoto opatření naplňovány v převážné míře, a to zejména v oblasti zajištění odpovídající technické vybavenosti pro výkon komunálních služeb, zvýšení efektivity údržby veřejných ploch a zkvalitnění veřejného prostoru v obcích. Realizované projekty odpovídají identifikovaným potřebám území a představují funkční nástroj pro jejich řešení, přičemž jejich přínosy se budou plně projevovat i v delším časovém horizontu prostřednictvím pravidelného využívání pořízené techniky.

SP SZP: Fiche 4 – Podnikání malých a středních podniků, aktivita a) a c):

Na základě evaluačních rozhovorů s příjemci projektů lze konstatovat, že podpořené projekty přinášejí cílovým skupinám především konkrétní provozní a ekonomické přínosy v podobě modernizace technického vybavení, zvýšení efektivity pracovních procesů a zlepšení podmínek pro výkon podnikatelské činnosti. U hodnocených zemědělských podniků se pozitivní efekty projevily zejména ve snížení časové i fyzické náročnosti práce, úspoře provozních nákladů, zvýšení spolehlivosti technologického zajištění a ve zlepšení organizace každodenního provozu. V případě žadatele Miroslava Seidlmara došlo díky pořízení přepravníku a shrnovače se širším záběrem k efektivnějšímu zajištění sklizně a péče o zvířata prostřednictvím pořízení nové techniky - čtyřkolky, zatímco projekt příjemce Filipa Fišara umožnil plnohodnotné využití nové stáje a významně omezil podíl manuální práce při obsluze hospodářství. Tyto přínosy odpovídají identifikovaným potřebám cílových skupin v oblasti modernizace provozu, technologické obnovy a zvýšení konkurenceschopnosti venkovských podniků, jak vyplynulo z evaluačních rozhovorů s příjemci.

Hodnocení ukazuje, že potřeby cílových skupin jsou naplňovány převážně v plném rozsahu, zejména v oblasti technologické obnovy a posílení konkurenceschopnosti podniků. Podpořené projekty reagovaly na konkrétní provozní potřeby příjemců, přispěly k modernizaci technického vybavení, zvýšení efektivity práce, snížení provozních nákladů a zlepšení organizace provozu. Současně posílily stabilitu podnikání a vytvořily podmínky pro jeho dlouhodobý rozvoj ve venkovském prostoru.

II.3.2) Vedou projekty v Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných pozitivních výsledků?

IROP – VZDĚLÁVÁNÍ

Evaluační rozhovory ukázaly, že projekty ve vzdělávání přinesly kromě plánovaných výstupů také řadu neočekávaných pozitivních efektů. Nejčastěji šlo o zvýšení motivace žáků, větší zájem o výuku a aktivnější zapojení dětí do praktických činností. Modernizované učebny umožnily využívat nové formy výuky založené více na spolupráci, praktických aktivitách a samostatném objevování.

Velmi přínosné byly zkušenosti základní školy v Libchavách, kde se žáci aktivně zapojili do návrhu i vybavení nové učebny. Projekt zároveň vedl ke vzniku nových aktivit školy,

například kroužku vaření, projektových dnů či propojení výuky s regionálními tématy a zdravým stravováním.

V základní škole Králíky modernizace odborné učebny přispěla ke změně způsobu výuky – od frontálního modelu směrem k větší spolupráci žáků, skupinové práci a praktickým pokusům. Škola zároveň získala větší zkušenosti a sebejistotu při přípravě dalších projektů, neboť tento projekt si poprvé administrovala sama.

Pozitivním dopadem projektů bylo také posílení prestiže škol, větší propojení s místní komunitou a vyšší motivace pedagogů i zaměstnanců škol. Projekty tak často fungovaly jako impulz pro další rozvoj školy nad rámec původně plánovaných cílů.

IROP - DOPRAVA

Projekty realizované v opatření IROP – Doprava vedly vedle plánovaného zvýšení bezpečnosti pěší dopravy také k dalším pozitivním efektům. Realizace projektů přispěla ke zkvalitnění veřejného prostoru, zlepšení návaznosti pěších tras a zvýšení komfortu pohybu obyvatel. Tento pozitivní efekt byl identifikován jak v městě Žamberk, tak v obci Libchavy.

Jako nepředpokládaný pozitivní efekt se ukázalo lepší propojení obytné části obce Libchavy s okolním územím (kdy chodník končil v dosahu turistické trasy a umožnil tedy bezpečný přístup do přírody). Projekty zároveň podpořily systematický přístup obcí k dlouhodobé obnově a rozvoji pěší infrastruktury a posílily podporu dalších navazujících investic.

Lze konstatovat, že projekty v PR IROP – Doprava generují vedle plánovaných výstupů i širší pozitivní efekty v oblasti kvality veřejného prostoru, prostupnosti území a strategického rozvoje dopravní infrastruktury.

OP TAK

Realizace projektů v tomto programovém rámci vedla k celé řadě pozitivních výstupů a dopadů, které nebyly v původních záměrech explicitně plánovány, a to v rovině personální, technické i strategické.

V personální oblasti byl významným efektem pozitivní přístup zaměstnanců k inovacím. Navzdory původním obavám z odporu k novým technologiím došlo v družstvu Dřevotvar k jejich rychlému přijetí, neboť pracovníci ocenili okamžité zjednodušení a zefektivnění své každodenní činnosti. Projekty tak přispěly ke zvýšení motivace a růstu odborných kompetencí personálu při práci s moderními systémy.

V rámci organizačního rozvoje a vnitřního know-how získali příjemci cenné zkušenosti s vlastní administrací dotačních projektů. Úspěšné zvládnutí celého procesu bez externích poradců zvýšilo jejich sebevědomí a připravenost pro realizaci dalších rozvojových záměrů v budoucnu.

V technické a provozní rovině fungovaly projekty jako impulz pro celkovou modernizaci prostředí a infrastruktury. Vedle pořízení samotných technologií docházelo k neplánovaným opravám prostor, modernizaci rozvodů (EKO-LAB Žamberk) či pořízení doplňkového vybavení, které zvýšilo standard celého pracoviště. V některých případech potřeba řešit technické výzvy během realizace vedla k pořízení dokonce vyspělejších technických řešení, než bylo původně uvažováno (např. výkonnější čtečky kódů v družstvu Dřevotvar).

Z hlediska dlouhodobého rozvoje se projekty staly akcelerátorem pro další investiční uvažování. Úspěšná implementace technologií podnítila u firem plány na rozšiřování digitalizace do dalších procesů, investice do kybernetické bezpečnosti a další

technologickou modernizaci, čímž se výrazně zvýšila jejich dlouhodobá inovační kapacita a stabilita v regionu.

SP SZP: Fiche 5 - Základní služby a obnova obcí, aktivita b):

Projekty realizované v rámci Fiche 5 vedou také k dosažení pozitivních výsledků, které nebyly v plném rozsahu předem explicitně plánovány. V obci Sopotnice se vedle primárně očekávaného zefektivnění údržby veřejných ploch také projevily další přínosy zejména v oblasti organizačního nastavení a provozní flexibility. Pořízení komunální techniky vytvořilo předpoklady pro systematictější plánování údržby, operativnější reakci na aktuální potřeby obcí a efektivnější koordinaci pracovních činností, což přesahuje původně deklarované cíle zaměřené zejména na technické zabezpečení údržby veřejných prostranství.

Významným nepředpokládaným pozitivním efektem je posílení spolupráce a koordinace při správě obecního majetku, zejména v případě sdíleného využívání techniky mezi více obcemi jako je např. žadatel Dobrovolný svazek obcí Pod zemskou branou. Tento způsob využití vedl k nastavení nových mechanismů spolupráce, efektivnějšímu sdílení kapacit a vytvoření podmínek pro širší využití techniky i pro další činnosti nad rámec původně plánovaného využití. U jednotlivých obcí se současně projevilo zjednodušení pracovních postupů, vyšší provozní samostatnost a vznik prostoru pro rozšíření využití techniky i na další komunální služby.

Za pozitivní nepředpokládaný výsledek lze považovat také vytvoření dlouhodobého rozvojového potenciálu pro další modernizaci komunálních služeb. Pořízená technika umožňuje postupné doplňování dalšího příslušenství a rozšiřování jejího využití podle budoucích potřeb obcí, čímž vzniká předpoklad pro další zvyšování kvality veřejných služeb a efektivnější správu obecního majetku i v delším časovém horizontu.

SP SZP: Fiche 4 – Podnikání malých a středních podniků, aktivita a) a c):

Na základě realizovaných evaluačních rozhovorů s žadateli Filip Fišar a Miroslav Seidlman lze konstatovat, že projekty v rámci Fiche 4 vedly také k dosažení předem nepředpokládaných pozitivních výsledků. Vedle plánované modernizace technického vybavení se projevily další efekty zejména v podobě vyšší operativnosti provozu, snížení fyzické náročnosti práce, zefektivnění organizace pracovních činností a lepšího využití stávající infrastruktury. U některých projektů se pozitivně projevila také možnost širšího využití pořízené techniky, než bylo původně plánováno, a vytvoření podmínek pro navazující rozvojové investice.

Dalším významným nepředpokládaným přínosem bylo získání zkušeností s novými technologiemi a úprava pracovních postupů směrem k vyšší efektivitě a flexibilitě provozu. Projekty tak vedly nejen k naplnění původně stanovených cílů, ale přinesly i širší pozitivní dopady, které posilují dlouhodobou stabilitu, adaptační schopnost a další rozvoj podpořených podniků v území MAS.

II.3.3) Vedou projekty v jednotlivých Programových rámcích k dosažení nepředpokládaných negativních výsledků?

IROP - VZDĚLÁVÁNÍ

Na základě realizovaných evaluačních rozhovorů nebyly u projektů v oblasti vzdělávání identifikovány významné nepředpokládané negativní výsledky či dopady. Příjemci nejčastěji uváděli pouze dílčí komplikace technického nebo organizačního charakteru, například nutnost úprav technického řešení během realizace nebo složitější pořizování specifického

vybavení. Tyto situace však neměly negativní dopad na dosažení cílů projektů ani na jejich dlouhodobou udržitelnost.

Naopak se v rozhovorech opakovaně objevovaly pozitivní nepředpokládané efekty projektů. Celkově lze konstatovat, že realizované projekty přinášejí převážně pozitivní dopady nad rámec původně plánovaných výstupů a nepředpokládané negativní efekty se v zásadní míře nepotvrdily.

IROP - DOPRAVA

V průběhu realizace byly zaznamenány zejména administrativní a technické komplikace, například prodloužení termínů z důvodu zdržení kolaudačních řízení, majetkoprávního vypořádání či koordinace se souvisejícími stavebními akcemi. Tyto skutečnosti však nepředstavovaly negativní dopady samotných projektů, ale spíše vnější realizační omezení, která neměla zásadní vliv na dosažení stanovených cílů.

Lze konstatovat, že projekty nevedly k významným nepředpokládaným negativním výsledkům. Identifikované komplikace měly převážně procesní charakter a neovlivnily dlouhodobý pozitivní přínos realizovaných intervencí pro bezpečnost a kvalitu veřejného prostoru v území.

OP TAK

Na základě informací z evaluačních rozhovorů lze konstatovat, že projekty podpořené v tomto programovém rámci nevedly k zásadním nepředpokládaným negativním výsledkům, které by ohrožovaly naplnění jejich hlavních cílů nebo dlouhodobou udržitelnost. Identifikovány byly především dílčí komplikace technického, ekonomického a organizačního charakteru, které lze považovat za standardní rizika spojená s realizací investičních projektů.

V technické a provozní oblasti se příjemci potýkali s nutností operativně řešit nečekané technické limity původně plánovaného vybavení (např. nedostatečný dosah čteček což si vyžádalo pořízení vyspělejšího a nákladnějšího řešení. Další dílčí komplikací je časová náročnost související s validačními procesy u specifických technologií které jsou nezbytné pro jejich plné využití v rámci poskytovaných služeb.

V ekonomické a administrativní rovině se jako nepředpokládaný negativní vliv ukázala vysoká volatilita měnových kurzů a změny v mezinárodních celních sazbách, což u technologií dovážených ze zahraničí komplikovalo dodržení původně kalkulovaných cen a platnosti nabídek. Příjemci rovněž uváděli potíže s dodržováním termínů ze strany dodavatelů a počáteční bariéry spojené s pochopením specifické dotační terminologie.

Z hlediska lidských zdrojů se původní obavy příjemců z možného negativního přijetí nových technologií zaměstnanci nepotvrdily; naopak došlo k jejich rychlé a pozitivní adaptaci. Celkově lze shrnout, že zjištěná negativa měla spíše charakter přechodných provozních výzev, které příjemci úspěšně vyřešili a které neměly dlouhodobý negativní dopad na funkčnost či přínosy realizovaných aktivit.

SP SZP: Fiche 5 - Základní služby a obnova obcí, aktivita b):

Realizované projekty nevedly k zásadním nepředpokládaným negativním výsledkům, které by významně snižovaly jejich přínos nebo ohrožovaly naplnění stanovených cílů. Identifikována byla spíše dílčí provozní a organizační omezení související s počáteční fází zavádění nové techniky do běžného provozu. Jednalo se zejména o delší administrativní proces realizace, který v některých případech vedl k pozdějšímu pořízení techniky a tím i k

omezenému využití v první sezóně, a dále o potřebu zaškolení obsluhy a přizpůsobení pracovních postupů novému technickému vybavení.

U investic založených na sdíleném využívání techniky mezi více obcemi se jako nepředpokládaná komplikace ukázala vyšší organizační náročnost spojená s nastavením pravidel provozu, plánováním využití, zajištěním údržby a rozdělením odpovědností mezi zapojené subjekty. V jednom případě se objevily také dílčí technické komplikace související s kvalitou dodaného zařízení, které bylo nutné řešit reklamačním řízením. Tyto skutečnosti však měly přechodný charakter a byly odstraněny bez dlouhodobého negativního dopadu na funkčnost či udržitelnost podpořených aktivit.

Identifikovaná negativa představují především praktickou zkušenost využitelnou při přípravě obdobných záměrů v budoucnu. Za vhodné lze považovat předběžné upozornění žadatelů na nutnost počítat s dostatečnou časovou rezervou pro administraci projektu, věnovat zvýšenou pozornost technické specifikaci pořizovaného zařízení a v případě sdílených investic nastavit již v přípravné fázi jasná pravidla provozu a odpovědnosti jednotlivých zapojených subjektů.

SP SZP: Fiche 4 – Podnikání malých a středních podniků, aktivita a) a c):

Na základě realizovaných evaluačních rozhovorů nebyly identifikovány žádné významné nepředpokládané negativní výsledky či dopady realizovaných projektů. Příjemci neuváděli negativní provozní ani ekonomické důsledky spojené s pořízením technologií a realizace projektů probíhala v souladu s jejich očekáváními. V některých případech se vyskytly pouze dílčí komplikace, které se týkaly zejména administrativních a technických okolností, jako byly prodloužené dodací lhůty nebo specifické registrační a schvalovací procesy některých zařízení, tyto skutečnosti však neměly zásadní dopad na naplnění cílů projektů ani na dosažení plánovaných výsledků.

Zjištěné komplikace lze hodnotit jako standardní realizační rizika investičních projektů, která byla příjemci zvládnuta bez negativního vlivu na funkčnost pořízených technologií či udržitelnost výstupů. Na základě rozhovorů lze konstatovat, že projekty nevedly k neplánovaným negativním dopadům na příjemce ani další relevantní aktéry a jejich celkové efekty lze hodnotit jako jednoznačně převažující v pozitivní rovině.

II.3.4) Jsou výstupy, výsledky a dopady dosažené v jednotlivých Programových rámcích skutečně udržitelné?

IROP - VZDĚLÁVÁNÍ

Projekty v oblasti vzdělávání vykazují vysokou míru udržitelnosti, protože reagují na reálné potřeby škol a obcí, zejména v oblasti modernizace odborných učeben, navýšení kapacit a zkvalitnění podmínek výuky. Naopak všichni příjemci očekávají trvání výstupů a výsledků projektu ještě daleko déle po skončení povinné udržitelnosti projektu. Příjemci počítají s náklady na zajištění dílčích oprav a údržby projektu ve svých rozpočtech.

IROP - DOPRAVA

Projekty v oblasti dopravy jsou vzhledem ke podstatě dlouhodobě udržitelné, přičemž jejich reálná životnost je příjemci očekávána výrazně delší, než je povinná doba udržitelnosti stanovená podmínkami pravidel. Udržitelnost je zajištěna pravidelnou údržbou, plánovanými opravami a začleněním těchto investic do dlouhodobého rozvoje dopravní infrastruktury obcí.

Jako dílčí omezení byly identifikovány možné budoucí požadavky vlastníků sousedních pozemků na zásahy do již realizovaných chodníků, například z důvodu budování nových přípojek. Tyto situace jsou však obcemi aktivně řešeny již ve fázi přípravy projektu, kdy jsou

vlastníci dotčených parcel včas informování a upozorňování na nutnost zahrnout obdobné požadavky do projektové přípravy.

Lze proto uzavřít, že dosažené výstupy mají velmi dobré předpoklady pro zachování jejich funkčnosti a pozitivních dopadů i v dlouhodobém horizontu.

OP TAK

Lze konstatovat, že projekty v tomto programovém rámci vykazují vysokou míru udržitelnosti, přičemž příjemci vnímají související rizika jako zanedbatelná či velmi malá. Udržitelnost je zajištěna především tím, že pořízené technologie řeší kritické a dlouhodobé provozní potřeby podniků a byly plně integrovány do jejich každodenních procesů.

Příjemci zajišťují trvání výsledků prostřednictvím aktivního využívání technologií kvalifikovaným personálem a také volbou spolehlivých dodavatelů s kvalitním servisním zázemím. To vytváří předpoklad pro funkčnost zařízení po celou dobu jeho technické životnosti, která je v některých případech odhadována na 7 až 8 let. Příjemci jsou stabilní subjekty s dlouholetou tradicí v regionu a udržitelnost jejich projektů je podpořena i jejich stabilní tržní pozicí a odbornou akreditací v oboru.

Rizika, která by mohla negativně ovlivnit udržení výsledků, jsou příjemci vnímána jako minimální. Trvání výsledků by mohlo být ohroženo pouze v případě nepředvídatelných externích vlivů, nicméně díky zvýšené efektivitě a konkurenceschopnosti, kterou projekty přinesly, jsou podpořené subjekty na budoucí výzvy lépe připraveny. Celkově lze potvrdit, že projekty mají potenciál přinášet pozitivní efekty dlouhodobě i po skončení období povinné udržitelnosti.

SP SZP: Fiche 5 - Základní služby a obnova obcí, aktivita b

Dosažené výstupy, výsledky i související dopady lze hodnotit jako dlouhodobě udržitelné. Udržitelnost je zajištěna především tím, že pořízená technika reaguje na trvalou a opakující se potřebu zajištění údržby veřejných prostranství, komunikací a zeleně, která představuje standardní součást výkonu samosprávných činností. Pravidelné využívání techniky v běžném provozu vytváří předpoklad pro její dlouhodobé a efektivní využití a současně potvrzuje, že podpořené investice odpovídají reálným potřebám území.

Určitá rizika pro udržitelnost mohou představovat zejména neočekávané technické poruchy, nedostatečné plánování obnovy zařízení po skončení jeho životnosti nebo v případě sdílených investic případné organizační komplikace při koordinaci využití. Tato rizika jsou však při odpovídajícím provozním a finančním plánování zvládnutelná a aktuálně nejsou identifikovány skutečnosti, které by významně ohrožovaly trvání dosažených výsledků. Celkově lze konstatovat, že podmínky pro dlouhodobé zachování dosažených přínosů jsou vytvořeny.

SP SZP: Fiche 4 – Podnikání malých a středních podniků, aktivita a) a c):

Na základě realizovaných evaluačních rozhovorů lze konstatovat, že dosažené výstupy, výsledky i dopady projektů v rámci Fiche 4 jsou z pohledu příjemců dlouhodobě udržitelné. Udržitelnost je zajištěna zejména charakterem realizovaných investic, které představují dlouhodobě využitelné technologie s předpokladem víceletého provozu, dále pravidelnou údržbou zařízení, odpovědným provozováním a v některých případech také jejich pojištěním. Příjemci zároveň uvádějí, že pořízené technologie řeší dlouhodobé provozní potřeby a budou využívány i po skončení povinné doby udržitelnosti.

Rizika ohrožující udržitelnost byla identifikována pouze v omezené míře a souvisejí především s běžným opotřebením techniky, případnými mimořádnými provozními událostmi

či externími vlivy, které nelze plně ovlivnit. Z rozhovorů však vyplynulo, že příjemci mají nastavené odpovídající postupy údržby a disponují zkušenostmi s dlouhodobým provozem obdobné techniky. Za těchto podmínek lze udržitelnost dosažených výsledků hodnotit jako vysokou.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

II.3 Jsou finanční prostředky na projekty vynaloženy účelně, tj. plní projekty svůj účel a přinášejí do území pozitivní a udržitelné efekty?

IROP

Finanční prostředky vynaložené v rámci Programového rámce IROP reagují na konkrétní potřeby území a přinášejí pozitivní a dlouhodobě udržitelné efekty pro cílové skupiny i celé území MAS.

Podpořené projekty přispěly ke zkvalitnění veřejné infrastruktury, zvýšení dostupnosti a kvality služeb a ke zlepšení podmínek pro každodenní život obyvatel. Pozitivní efekty se projevují zejména ve zvýšení bezpečnosti a komfortu uživatelů veřejného prostoru, modernizaci a lepším využití vzdělávací infrastruktury a ve zvýšení funkčnosti a adaptability veřejných služeb na aktuální potřeby obyvatel. Významným přínosem je rovněž skutečnost, že řada projektů vytváří širší multiplikační efekty, například zvýšení atraktivity obcí pro místní obyvatele. Navíc mohly vzniknout i drobnější projekty, které by nesplnily přísné podmínky „národních výzev“ a obec by bez finanční podpory na jejich realizaci neměla finanční prostředky.

OP TAK

Finanční prostředky vynaložené v tomto programovém rámci jsou využívány vysoce účelně, neboť podpořené projekty přímo reagují na kritické potřeby modernizace a digitalizace malých a středních podniků v regionu. Realizované aktivity vedly k naplnění stanovených cílů, přičemž v mnoha případech přinesly i neplánované pozitivní efekty, jako je zvýšení vnitřního know-how příjemců v oblasti dotačního managementu nebo zlepšení pracovního prostředí. Projekty přinášejí do území trvalé a udržitelné efekty díky posílení konkurenceschopnosti firem, zefektivnění vnitrofiremních procesů a zvýšení odborných kompetencí zaměstnanců. Podpora prostřednictvím MAS se ukázala jako klíčová, neboť pro příjemce představuje dostupnější cestu k inovacím, které by bez dotační podpory realizovali jen obtížně nebo vůbec.

SP SZP

Projekty podpořené v rámci výzev SP SZP naplňují svůj deklarovaný účel, odpovídají identifikovaným potřebám venkovského území a přinášejí pozitivní a udržitelné efekty jak pro jednotlivé příjemce, tak pro širší rozvoj území MAS.

Realizované projekty přispívají ke zvyšování technické vybavenosti obcí, modernizaci podnikatelského zázemí a ke zlepšení podmínek pro poskytování základních služeb ve venkovských oblastech. V případě podpory komunálních služeb se pozitivní dopady projevují ve zvýšení efektivity údržby veřejných prostranství, zlepšení kvality veřejného prostoru a posílení meziobecní spolupráce při sdílení technického vybavení. U podnikatelských projektů dochází zejména ke zvýšení provozní efektivity, modernizaci technologického vybavení, snížení nákladovosti a posílení dlouhodobé stability a konkurenceschopnosti venkovských podniků.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění		
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za realizaci doporučení
1. Pokračovat v dobré praxi: animační činnosti, zjišťování potřeb potenciálních žadatelů, motivování nových žadatelů, jejich podpora při administraci, a tedy zvyšování jejich kompetencí a samostatnosti při přípravě a realizaci jejich projektů.	30.6.2029	Manažeři jednotlivých PR

EO II.4 Jak přispívají realizované projekty k naplňování specifického cíle SCLLD daného Opatření/Fiche Programového rámce?

Hlavní cíl EO II.4:

- určit a vyhodnotit, zda je prostřednictvím podpořených projektů dosahováno stanovených specifických cílů SCLLD, na které navazují jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využila zejména tyto dokumenty/záznamy:

- Programové rámce – vazba Opatření/Fichí Programových na specifické cíle SCLLD
- Schválená **Zpráva o plnění integrované strategie s údaji k 31. 12. 2025, resp. tabulka „Financování ISg“** (s přehledem plánovaných cílových a dosažených hodnot) – **Záložka Financování ISg**
- Záписy z evaluačních rozhovorů s příjemci
- Zápis z jednání Focus Group

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Evaluační rozhovory s příjemci
- Focus Group
- Syntéza

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

II.4 Jak přispívají realizované projekty k naplňování specifického cíle SCLLD daného Opatření/Fiche Programového rámce?
<u>IROP – VZDĚLÁVÁNÍ</u> <u>SC 3.1.3 Dostupné a kvalitní zázemí pro vzdělávání a služby péče o děti</u> Realizované projekty v oblasti vzdělávání významně přispívají k naplňování specifického cíle SCLLD MAS ORLICKO. Projekty podpořily modernizaci odborných učeben, rozvoj digitálních a praktických kompetencí žáků i rozšiřování kapacit mateřských škol. Z evaluačních rozhovorů vyplynulo, že školy díky projektům zkvalitnily podmínky pro výuku, zvýšily atraktivitu vzdělávání a lépe reagují na aktuální potřeby dětí i pedagogů. Pozitivně byla hodnocena zejména možnost rozvíjet praktické dovednosti žáků a využívat moderní

technologie ve výuce. Evaluační rozhovory zároveň potvrdily, že bez podpory MAS by menší školy realizovaly obdobné investice jen obtížně a to jak z pohledu financování, tak z pohledu administrace

IROP – DOPRAVA

3.2.2. Zvýšení bezpečnosti v dopravě

Realizované projekty jednoznačně přispívají k naplňování specifického cíle opatření. Výstavba a rekonstrukce chodníků vedla ke zvýšení bezpečnosti pěší dopravy, odstranění rizikových úseků a zlepšení prostupnosti území pro pěší, včetně osob se sníženou mobilitou. Projekty zároveň podpořily propojení jednotlivých částí obcí a zkvalitnění veřejného prostoru.

OP TAK

Specifický cíl 2.2. Funkující a konkurenceschopný sektor nezemědělského podnikání

Opatření 2.2.1. Podpora technologické inovace podniků s důrazem na MSP

Realizované projekty v rámci tohoto programového rámce prokazatelně a významně přispívají k naplňování specifického cíle SCLLD zaměřeného na budování prosperujícího a konkurenceschopného sektoru nezemědělského podnikání. Podpořené investice do digitalizace a modernizace technologií přímo naplňují opatření zaměřené na technologické inovace, automatizaci a inovace podnikatelských procesů. Z dosavadních zjištění vyplývá, že projekty umožnily podnikům nahradit zastaralá nebo manuální řešení moderními systémy, což vedlo k výraznému zrychlení procesů, zvýšení přesnosti výstupů a snížení provozních nákladů.

Dosažené výsledky posilují stabilitu malých a středních podniků v regionu tím, že jim umožňují flexibilně reagovat na měnící se tržní prostředí a zavádět dříve nedostupné služby či technologické postupy. Realizace projektů má rovněž přímý vliv na rozvoj odbornosti zaměstnanců a celkové zefektivnění řízení společností díky dostupnosti dat v reálném čase.

Významným zjištěním je, že úspěšná realizace těchto projektů funguje jako akcelérátor pro další inovační aktivity, kdy příjemci na základě pozitivní zkušenosti plánují další investice modernizace nebo rozšiřování digitalizace do dalších částí svých provozů. Evaluační rozhovory rovněž potvrdily klíčovou roli MAS, která svou metodickou podporou a osobním přístupem umožnila realizaci inovací i subjektům, pro které by byla přímá administrace v rámci operačního programu bariérou. Projekty tak nejen naplňují technické parametry výzev, ale strategicky přispívají k dlouhodobé stabilitě a rozvoji hospodářské činnosti v území.

SP SZP: Fiche 5 - Základní služby a obnova obcí, aktivita b)

3.1.1 - Veřejná prostranství a zeleň

4.3.1. Efektivní systém nakládání s odpady a ekologická výchova

Realizované intervence přispívají k naplňování specifického cíle daného opatření zejména prostřednictvím zkvalitnění základních služeb a zlepšení podmínek pro správu a údržbu veřejného prostoru ve venkovských obcích. Pořízení komunální techniky umožnilo zefektivnit zajištění péče o veřejná prostranství, komunikace a související infrastrukturu, což přímo podporuje rozvoj základní technické vybavenosti obcí a posiluje jejich schopnost pružně reagovat na provozní potřeby území. Tím dochází k naplňování cíle zaměřeného na

zvyšování kvality veřejné infrastruktury a zlepšování podmínek pro život obyvatel ve venkovských sídlech.

Podpořené aktivity tak naplňují specifický cíl opatření nejen na úrovni technického vybavení, ale i prostřednictvím širších dopadů na kvalitu veřejného prostoru, efektivitu správy obecního majetku a celkové zlepšení podmínek pro život obyvatel. Realizované projekty lze proto hodnotit jako věcně provázané se stanoveným cílem SCLLD a jako funkční nástroj jeho praktického naplňování v území MAS ORLICKO.

SP SZP: Fiche 4 – Podnikání malých a středních podniků, aktivita a) a c):

2.1.1. Rozvoj živočišné výroby, zpracování a odbyt, rozvoj potravinářství a šlechtitelské tradice

2.1.2. Rozvoj rostlinné výroby

2.1.4 Podpora tradičního sektoru dřevozpracujících podniků a lesního hospodářství

Realizované projekty v rámci Fiche 4 prokazatelně přispívají k naplňování specifických cílů a opatření SCLLD zaměřeného na modernizaci a rozvoj podnikatelských subjektů ve venkovském prostoru prostřednictvím zvýšení jejich efektivitu, stability a konkurenceschopnosti. Z šetření vyplynulo, že podpořené investice reagují na konkrétní provozní potřeby podniků, odstraňují technologické bariéry a umožňují efektivnější využívání stávající infrastruktury. Projekty přispívají k modernizaci zemědělských provozů, zvyšování produktivity práce a efektivnějšímu využívání zdrojů, což odpovídá nastaveným cílům programového rámce v oblasti podpory venkovských podniků a jejich restrukturalizace.

Současné realizované projekty vytvářejí předpoklady pro dlouhodobý rozvoj hospodářské činnosti v území MAS, a to prostřednictvím zvyšování provozní spolehlivosti, snižování nákladovosti a posilování adaptační schopnosti podniků na měnící se podmínky. Jejich přínos tak přesahuje samotné pořízení technologií a promítá se do širšího naplňování strategického cíle rozvoje venkovského hospodářství, podpory absorpční kapacity území a stabilizace podnikatelského prostředí v regionu.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za realizaci doporučení
1. Pokračovat v motivaci nových žadatelů, poskytovat podporu při administraci a zvyšovat tak kompetence a samostatnost příjemců při přípravě a realizaci jejich projektů.	30.6.2029	Manažeři jednotlivých PR

EO II.5 Vedou projekty realizované v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?

Hlavní cíl EO II.5:

- určit a vyhodnotit, zda a jak byla prostřednictvím realizovaných projektů do území MAS doručena přidaná hodnota LEADER/CLLD.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využila zejména tyto dokumenty/záznamy:

- Struktura programového rámce SP SZP
- Záписy z evaluačních rozhovorů s příjemci
- Zápis z jednání Focus Group
- Žádosti o dotaci (popis inovací a plánované přidané hodnoty projektu v PR SP SZP)
- Žádosti o platbu, respektive aktualizovaný a MAS el. podepsaný formulář Žádost o dotaci k ŽoP (obsahující popis plánované a skutečně realizované inovace a přidané hodnoty projektu v PR SP SZP)

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Evaluační rozhovory s příjemci
- Focus Group
- Syntéza

Odpovědi na evaluační podotázky

II.5.1) Vedou projekty realizované v jednotlivých Programových rámcích ke zlepšení místní správy, tj. k vyššímu zapojení veřejnosti a zástupců cílových skupin do přípravy jednotlivých projektů předkládaných do výzev MAS?

IROP

Podpořené projekty byly v převážné míře dlouhodobé záměry škol/obcí. Díky animaci území jsme o těchto projektech věděli již při přípravě strategie. Cílem MAS bylo v první vlně výzev podpořit projekty s dlouhodobou potřebností a vysokou mírou připravenosti proto, aby bylo dosaženo potřebného čerpání pro splnění milníků. V tomto programu se nám osvědčila realizace individuálních konzultací a to právě proto, že dojde k navázání bližší a přirozené komunikace s žadatelem. Všechny projekty odrážely reálné potřeby cílových skupin, vzhledem k jejich charakteru však nebylo zvoleno zapojení široké veřejnosti. Pěkné zapojení širšího okruhu lidí bylo patrné u projektu škol, kdy vedení identifikovalo potřebu, ale na konkrétní provedení se dotazovalo jednotlivých učitelů, ale i žáků, kteří dokonce u projektu odborné učebny v Libchavách vytvářeli návrh a vizualizaci učebny.

OP TAK

U projektů realizovaných v rámci tohoto programového rámce není přímý dopad na zlepšení místní správy či systematické zapojování široké veřejnosti do přípravy projektů dominantní, což vyplývá z **individuálního a technického charakteru podnikatelských investic**. Realizace strategie však významně přispěla k **zefektivnění komunikace v území** a k posílení role místních samospráv jako informačních uzlů pro podnikatelský sektor.

Klíčovým prvkem pro vyšší zapojení aktérů byla **aktivní animace území ze strany MAS**. Před vyhlášením každé výzvy MAS cíleně informovala **vedení obcí** a žádala je o šíření informací o dotačních možnostech mezi podnikateli v jejich katastru. Tato strategie se v praxi plně osvědčila, neboť část zájemců/žadatelů potvrdila, že prvotní avízo o výzvě získali přímo od **starosty obce** (např. firma Petr Hejtmánek). Další úroveň spolupráce představovalo využívání **obecních zpravodajů**, kde byly publikovány články o plánovaných podporách např. Letohradský zpravodaj 03/2025, str.14 odkaz https://www.letohrad.eu/assets/File.ashx?id_org=8066&id_dokumenty=72748 nebo Brandýské Listy 03/25, str. 22, odkaz https://mesto-brandys.cz/files/mesto-brandys/gallery/16499/686b72afd52f4_Brandyske-listy-2025-brezen.pdf čímž byly efektivně využity lokální sítě pro oslovení cílových skupin.

V rovině **přípravy konkrétních projektů** probíhalo zapojení na dvou úrovních:

- **Vnější spolupráce:** Samotná příprava záměrů probíhala v úzké součinnosti mezi žadatelem a MAS, kdy se prostřednictvím konzultací zjišťovala způsobilost projektů a jejich soulad s potřebami regionu.
- **Vnitřní zapojení:** Uvnitř podpořených subjektů byli do přípravy zapojováni **zaměstnanci**, které lze chápat jako jednu z cílových skupin.
- **Spolupráce sektorů:** Došlo k rozvoji funkční vazby mezi **veřejným sektorem** (obce, MAS) a **podnikatelskou sférou**. Tento vztah není založen na participativním projednávání, ale na efektivním přenosu informací a metodické podpoře.
- **Využití znalosti prostředí:** Žadatelé vysoce hodnotí **místní znalost pracovníků MAS** a jejich osobní přístup, který je pro malé a střední podniky v regionu klíčovým faktorem pro odvahu do dotačních projektů vůbec vstoupit.

Lze konstatovat, že realizace Programového rámce OP TAK přispěla k **vyšší otevřenosti místní správy** vůči potřebám lokálních podnikatelů a k vytvoření funkčních komunikačních kanálů mezi správou území a jeho hospodářskými aktéry.

SP SZP: Fiche 5 - Základní služby a obnova obcí, aktivita b)

Realizované projekty přispívají ke zlepšení místní správy především prostřednictvím posílení spolupráce mezi aktéry veřejné správy a efektivnější koordinace při identifikaci a řešení potřeb území. Příprava projektů vycházela ze znalosti místního prostředí, dlouhodobě identifikovaných provozních potřeb a z praktických zkušeností představitelů obcí se zajišťováním údržby veřejných prostranství. V případě individuálního projektu obce Sopotnice byla potřeba investice diskutována na úrovni zastupitelstva obce, u sdíleného projektu Dobrovolný svazek obcí Pod zemskou branou probíhala příprava prostřednictvím koordinace a společných jednání starostů členských obcí, kteří při formulaci projektových záměrů reflektovali potřeby místních obyvatel i zkušenosti z každodenní správy obecního majetku.

Přímé zapojení veřejnosti nebo formální participativní nástroje, jako jsou dotazníková šetření či komunitní projednání, nebyly při přípravě hodnocených projektů využity. Potřeby cílových skupin však byly zprostředkovaně promítány prostřednictvím volených zástupců obcí, kteří disponují detailní znalostí lokální situace a dlouhodobě komunikují s obyvateli i místními organizacemi. Tento postup odpovídá charakteru technicky orientovaných investic, u nichž je identifikace potřeb často založena na provozní zkušenosti a odborném posouzení reálných možností řešení.

Pozitivním přínosem je zejména rozvoj meziobecní spolupráce např. u žadatele Dobrovolný svazek obcí Pod zemskou branou a využití lokálního institucionálního i lidského potenciálu. Sdílený model využívání techniky posílil koordinaci mezi členskými obcemi, podpořil společné plánování a přispěl k efektivnějšímu využití znalostí místního prostředí i dostupných kapacit. Přestože nelze konstatovat zásadní posun v přímém zapojování veřejnosti do přípravy projektů, realizace podpořených aktivit přispěla k otevřenější spolupráci veřejného sektoru a k posílení praktických forem koordinace při správě a rozvoji území.

SP SZP: Fiche 4 – Podnikání malých a středních podniků, aktivita a) a c):

Na základě realizovaných rozhovorů lze konstatovat, že u projektů v rámci Fiche 4 není přímý dopad na zlepšení místní správy či systematické zapojování širší veřejnosti do přípravy projektů zásadní, což souvisí s charakterem podpořených individuálních podnikatelských investic. Přesto realizace SCLLD přispívá ke zvyšování otevřenosti a komunikace mezi MAS a místními podnikateli, a to zejména prostřednictvím konzultací, seminářů a individuální metodické podpory při přípravě projektových záměrů. Z rozhovorů vyplynulo, že žadatelé oceňují zejména osobní přístup pracovníků MAS, jejich znalost místního prostředí a možnost průběžného řešení projektových záměrů v kontextu

konkrétních potřeb území. Žadatelé své zkušenosti s realizací projektů prostřednictvím MAS sdílí např. formou článku zveřejněného na webových stránkách, zpravodaji či v odborné publikaci jako žadatel Miroslav Seidlman, který zveřejnil článek v časopisu Agrospoj. Dosavadní realizace projektů přispěla zejména k posílení lokálních vazeb a využití místního znalostního kapitálu.

Nová technika pomůže Farmě Seidlman s každodenním provozem

Úspěšně jsme zrealizovali projekt „Nákup technologie farma Seidlman“ zaměřený na modernizaci provozu, díky kterému jsme pořídili novou techniku – přepravník na balíky, shrnovač píce a pracovní čtyřkolku. Tyto stroje výrazně usnadní každodenní práci na farmě, zefektivní manipulaci s krmivem, přípravu píce i kontrolu pastvin a hospodářských zvířat. Nové vybavení přinese úsporu času, snížení fyzické náročnosti práce a lepší podmínky pro celkové fungování farmy.

Velké poděkování patří Místní akční skupině MAS ORLICKO, z. s., která farmě poskytla podporu během celého procesu – od přípravy projektového záměru přes průběžné konzultace až po administraci žádosti o dotaci a žádosti o platbu. Díky jejich odborné pomoci a osobnímu přístupu bylo možné projekt úspěšně zrealizovat.

Pro více informací navštivte **web: mas.orlicko.cz**.

Spolufinancováno
Evropskou unií

STRATEGICKÝ PLÁN IZP

M · A · S
ORLICKO

Rozvoj spolupráce mezi sektory: probíhá především na úrovni komunikace mezi žadateli a MAS jako zprostředkovatelem veřejné podpory, a to jak formou seminářů, tak individuálních konzultací. V oblasti podnikatelských výzev jsme komunikovali s konkrétními podnikateli a také s vedením obcí coby prostředníkem pro šíření informací. V oblasti výzev směřovaných na podporu obcí/škol probíhala komunikace se v převážné míře se starosty nebo řediteli škol. Do příprav byly často zapojeni i další osoby – např. učitelé, kteří definovali potřeby na vybavení a vzhled odborných učeben, dále např. projektanti, kteří již při přípravě projektů museli zohlednit dotační podmínky (bezbariérovost, zásady DNSH, kapacitní požadavky atd.), ale i dodavatelé, se kterými jsme upřesňovali, zda daný typ stroje/technologie splňuje kritéria přijatelnosti jednotlivých výzev. Možnost osobní

konzultace navíc v přímé blízkosti oceňuje převážná většina žadatelů i potenciálních zájemců.

Využití znalosti regionu – nespornou výhodou při realizaci projektů prostřednictvím výzev MAS je možnost osobního přístupu. Znalost regionu a kontakty využíváme nejen při síťování potřeb v území, ale i následně při přípravě výzev, kdy se dotazujeme i odborníků v dané oblasti, na jejich podněty, zkušenosti a priority z odborného pohledu, které potom můžeme zohlednit v nastavení výzev.

Lokální lidský potenciál hraje důležitou roli, neboť je velice pozitivně vnímána možnost konzultací, kterou MAS nabízí a to v blízkosti místa realizace. Dále se nabízí i možnost sdílení zkušeností s realizací podobných projektů mezi žadateli. Žadatelé do realizace projektů rádi zapojují místní subjekty - dodavatele, tato možnost je ovšem limitována režimem zakázky.

II.5.2) Přispívají projekty v jednotlivých Programových rámcích k posílení sociálního kapitálu v území MAS?

IROP

V programovém rámci IROP byl zaznamenán rozdílný přístup jednotlivých příjemců k prezentaci realizovaných projektů a sdílení zkušeností. U části příjemců byla role MAS při přípravě projektů aktivně komunikována, v jiných případech byla informace o podpoře MAS upozaděna povinnou publicitou programu. V případě slavnostních otevření či veřejných prezentací projektů jsou však zástupci MAS zváni a podpora MAS je zde prezentována.

<https://www.youtube.com/watch?v=xZiQ-0rgWWc>

K posilování sociálního kapitálu přispívá systematické zveřejňování podpořených projektů na webových stránkách MAS PRO ORLICKO, se kterým příjemci souhlasí. Z rozhovorů i diskuse focus group vyplynulo, že přenos informací probíhá zejména neformální osobní cestou, kdy se noví zájemci obracují na MAS na základě doporučení jiných realizátorů nebo znalosti již uskutečněných projektů v území.

Významnou roli sehrává také zapojení zástupců svazků obcí do orgánů MAS, kteří získané informace dále přenášejí do jednotlivých obcí a podporují tak šíření dobré praxe a spolupráci mezi místními aktéry.

Lze konstatovat, že projekty realizované v programovém rámci IROP přispívají k posilování sociálního kapitálu zejména prostřednictvím neformálního sdílení zkušeností a přenosu informací mezi aktéry v území.

Současně MAS již u nově vyhlašovaných výzev uplatňuje podmínku propagace podpory MAS nad rámec povinné publicity, což by mělo být v příští evaluaci patrné jako posílení viditelnosti role MAS a systematictější prezentace jejího přínosu.

OP TAK

Projekty realizované v tomto programovém rámci přispívají k posílení sociálního kapitálu v území MAS především **prostřednictvím budování důvěry v místní systém podpory a rozvoje neformálních vazeb** mezi podnikatelským sektorem a MAS. Vzhledem k vysoce technickému a individuálnímu charakteru investic do modernizace technologií nejsou součástí projektů veřejné vzdělávací akce či semináře, přesto je přínos pro sociální soudržnost a sdílení know-how v území zřejmý.

Sdílení zkušeností a propagace dobré praxe: Příjemci v rámci OP TAK sdílejí své zkušenosti s přípravou a realizací projektů zejména **neformální osobní cestou**, která se v

regionu ukazuje jako velmi efektivní. Významnou roli v posilování sociálního kapitálu hraje aktivní komunikace úspěšných projektů:

- U prvního proplaceného projektu v tomto programovém rámci byl s příjemcem (společnost SEVEN – K s.r.o.) připraven **krátký rozhovor pro newsletter MAS č.9/2025**, odkaz <https://mas.orlicko.cz/o-nas/newsletter>
- Zástupce příjemce prezentoval své zkušenosti a přínosy projektu **několika slovy na valné hromadě MAS**, čímž přímo podpořil šíření společné vize rozvoje území mezi dalšími aktéry.
- Všichni příjemci po ukončení realizace standardně udělují **souhlas s prezentací svých projektů na webových stránkách MAS** i v dalších materiálech, což slouží jako zdroj inspirace a motivace pro další potenciální žadatele.

Realizace projektů výrazně posílila **institucionální vazby mezi podnikatelským sektorem a MAS**.

Přestože charakter projektů OP TAK nevede k pořádání komunitních workshopů, jejich přínos k posílení sociálního kapitálu spočívá v:

- **Posilování důvěry a transparentnosti:** Úspěšná realizace projektů a pozitivní zkušenost s administrací přes MAS buduje důvěru podnikatelů v místní partnerství.
- **Neformálním přenosu know-how:** Osobní reference mezi podnikateli fungují jako klíčový mechanismus pro aktivizaci dalších subjektů v území.
- **Zvyšování sebevědomí aktérů:** Úspěšné zvládnutí náročných inovačních projektů (mnohdy vlastními silami) posiluje kompetence a sebedůvěru místních podnikatelů pro další rozvoj.

Lze konstatovat, že projekty v PR OP TAK přispívají k tvorbě **stabilního podnikatelského prostředí**, kde jsou zkušenosti z inovací vnímány jako sdílené aktivum, které motivuje region k dalšímu růstu a modernizaci.

SP SZP: Fiche 5 - Základní služby a obnova obcí, aktivita b)

Přínos projektů k posilování sociálního kapitálu je třeba posuzovat s ohledem na charakter Fiche 5 a nastavení její podpory. Přidaná hodnota projektu nebyla v rámci této fiche samostatně sledována, neboť podporované aktivity nelze financovat z jiných intervencí SP SZP. Tato skutečnost se promítla i do nižší míry formálního sdílení zkušeností ze strany příjemců, kteří své projekty neprezentovali prostřednictvím akcí či systematického předávání zkušeností dalším potenciálním žadatelům. Informace o úspěšně realizovaných projektech jsou však zveřejňovány na webových stránkách MAS, kde slouží jako zdroj inspirace a mohou být využity dalšími zájemci, kteří mají možnost příjemce prostřednictvím uvedených kontaktů oslovit a konzultovat praktické zkušenosti s realizací obdobných záměrů.

Obec Sopotnice: <https://www.masproorlicko.cz/projekty/detail/porizeni-komunalni-techniky-s-prislusenstvim-pro-celoročni-udržbu-verejne-zelene-ploch-a-chodníku>

Dobrovolný svazek obcí Pod Zemskou branou:

<https://www.masproorlicko.cz/projekty/detail/porizeni-komunalni-techniky-pro-obce-pod-zemskou-branou>

Významnější přínos k posilování sociálního kapitálu se projevuje především v oblasti rozvoje spolupráce mezi místními aktéry. Zejména u projektu realizovaného dobrovolným svazkem obcí Pod Zemskou branou vedla příprava a realizace investice k intenzivnější koordinaci mezi členskými obcemi, společnému vyhodnocování potřeb a nastavení pravidel pro sdílené využívání pořízené techniky. Tím došlo k posílení institucionálních vazeb a vytvoření funkčního modelu spolupráce, který může být využit i při přípravě dalších společných rozvojových aktivit v území.

Přestože nebyly identifikovány samostatné vzdělávací nebo prezentační aktivity navázané na realizaci projektů, jejich přínos spočívá ve využití znalosti místního prostředí, v aktivním zapojení představitelů samospráv do formulace rozvojových potřeb a ve vytváření podmínek pro neformální sdílení zkušeností v rámci území MAS. Projekty tak přispívají k posilování sociálního kapitálu zejména prostřednictvím praktické meziobecní spolupráce a dostupnosti ověřených příkladů dobré praxe pro další potenciální žadatele.

SP SZP: Fiche 4 – Podnikání malých a středních podniků, aktivita a) a c):

Na základě realizovaných rozhovorů lze konstatovat, že projekty v rámci Fiche 4 přispívají k posílení sociálního kapitálu spíše nepřímým, a to zejména prostřednictvím prohlubování spolupráce mezi žadateli a MAS, sdílení zkušeností z realizace projektů a posilování důvěry v místní systém podpory rozvoje podnikání. Přidaná hodnota projektů byla již v projektových žádostech deklarována zejména formou závazku sdílet zkušenosti s realizací projektů prostřednictvím článků v odborném či regionálním tisku, čímž dochází k šíření informací o možnostech podpory a k motivaci dalších potenciálních žadatelů k zapojení do rozvojových aktivit MAS. Významným přínosem je však aktivní komunikace příjemců s MAS a jejich pozitivní zkušenost s poskytovanou podporou, která vytváří předpoklady pro přenos zkušeností mezi stávajícími a potenciálními žadateli.

Přínos projektů k posílení sociálního kapitálu se projevuje zejména v těchto oblastech:

- **Sdílení zkušeností a propagace MAS:** příjemci deklarují pozitivní zkušenost se spoluprací s MAS, čímž nepřímým podporují šíření informací o možnostech podpory mezi dalšími místními aktéry.
- **Předávání praktických zkušeností:** realizované projekty vytvářejí potenciál pro neformální sdílení zkušeností s přípravou a realizací projektů mezi zemědělskými subjekty v území.
- **Posilování vazeb mezi aktéry:** projekty podporují pravidelný kontakt žadatelů s pracovníky MAS a přispívají k upevnění důvěry a dlouhodobé spolupráce.
- **Motivace pro další rozvojové aktivity:** pozitivní zkušenosti z realizace projektů zvyšují ochotu příjemců zapojovat se do dalších výzev a rozvojových iniciativ v území.

Přehledné a souhrnné informace o všech zrealizovaných projektech napříč programovými rámci zveřejňujeme na našich webových stránkách: <https://www.masproorlicko.cz/zrealizovane-projekty>.

II.5.3) Přináší projekty realizované v rámci výzev MAS inovace, tj. nová řešení v místním kontextu?

IROP

Projekty realizované v oblasti vzdělávání a dopravy přinesly inovace především na úrovni lokálního kontextu. Nešlo zpravidla o technologicky průlomová řešení v nadregionálním měřítku, ale o zavádění nových postupů, moderních standardů a způsobů přípravy a realizace projektů, které představovaly kvalitativní posun oproti dosavadní praxi v území MAS.

V oblasti vzdělávání byly inovace identifikovány zejména v modernizaci výukového prostředí a ve vytváření podmínek pro využívání nových vzdělávacích metod. Podpořené projekty umožnily zavádění moderních didaktických pomůcek, digitalizovaných prvků výuky a zkvalitnění odborných učeben. Přínos spočíval rovněž v širším zapojení pedagogických pracovníků do přípravy projektových záměrů a ve větším důrazu na identifikaci konkrétních potřeb cílových skupin již ve fázi projektové přípravy. V oblasti mateřských škol projekt umožnil vznik nových tříd, vytvoření moderního a podnětného vzdělávacího prostředí a současně zlepšil podmínky pro práci pedagogických pracovníků. Inovativní přínos spočíval nejen v samotném stavebním řešení, ale také v důrazu na kvalitní a funkční prostorové

uspořádání podporující příjemné a bezpečné prostředí pro děti. Projekt zároveň reagoval na aktuální potřeby rodin v území a přispěl ke zvýšení dostupnosti předškolního vzdělávání.

V oblasti **dopravy** nebyly identifikovány významné inovativní prvky. Realizované projekty, zejména výstavba a rekonstrukce chodníků, představovaly standardní infrastrukturní opatření zaměřená na zvýšení bezpečnosti pěší dopravy a zlepšení dostupnosti veřejného prostoru. Z charakteru těchto projektů nevyplývala potřeba aplikace nových technologických či procesních řešení. Při realizaci veřejného osvětlení chodníků bylo využíváno úsporné LED osvětlení, které přispívá ke snížení energetické náročnosti a provozních nákladů, jedná se však již o běžně využívaný standard, nikoliv o inovativní řešení v místním kontextu. Přínos spočíval především v praktickém řešení konkrétních potřeb obyvatel a ve zvýšení bezpečnosti v dopravně exponovaných lokalitách.

OP TAK

Projekty realizované v tomto programovém rámci přinášejí zásadní **technologické a procesní inovace v místním kontextu**. Programový rámec OP TAK je specificky zaměřen na **pořízení nových technologií a jejich integraci do funkčního informačního systému společnosti žadatele**. Každý projekt tak přináší nová řešení, která u žadatele doposud nebyla využívána a která firmu výrazně posouvají kupředu. Díky rozmanitosti oblastí, v nichž společnosti žadatelů působí, jsou výsledkem projektů **inovace v technologických postupech, produktech i službách**.

V rámci sledovaných oblastí změn lze identifikovat následující přínosy:

Projekty nahrazují zastaralé, často manuální postupy **plnou automatizací a digitalizací**. Inovativním prvkem je zejména **integrace technologií do podnikových ERP systémů**, což umožňuje řízení procesů na základě dat v reálném čase, zajištění zastupitelnosti pracovníků a eliminaci chybivosti. V místním kontextu jde o kvalitativní skok od prosté evidence k digitálnímu řízení podniku.

Podpora umožnila pořízení špičkových zařízení, která v regionu zavádějí **zcela nové standardy**. V oblasti služeb a výroby projekty umožnily realizaci dříve nedostupných metod a úkonů (např. specifické měřicí postupy nebo komplexní digitalizaci logistiky), což přímo zvyšuje **specializaci a konkurenceschopnost území**.

Realizace projektů skrze strategii MAS tak v tomto rámci nevede pouze k prosté obnově majetku, ale k **zavádění komplexních inovativních řešení**, která mění způsob fungování malých a středních podniků v regionu a umožňují jim držet krok s technologickým vývojem.

SP SZP: Fiche 5 - Základní služby a obnova obcí, aktivita b)

Přínos projektů v oblasti inovací je nutné posuzovat v kontextu charakteru podporovaných aktivit v rámci Fiche 5. U individuálního projektu obce Sopotnice nebyla inovativnost primárním cílem projektu a samotný žadatel ji jako samostatný prvek nesledoval, avšak z výsledků evaluačního rozhovoru vyplynulo, že projekt měl inovační přínos, který spočíval především v technologickém posunu, kdy obec přešla od využívání základního technického vybavení k modernějšímu a komplexnějšímu řešení umožňujícímu efektivnější, rychlejší a kvalitnější zajištění údržby veřejných ploch. Nejedná se o inovaci ve smyslu zcela nového řešení v širším kontextu, ale o nové řešení v místních podmínkách, které představuje významnou změnu dosavadní praxe a zefektivnění výkonu komunálních služeb.

Výraznější inovační prvek lze identifikovat u projektu dobrovolného svazku obcí, kde se inovace projevila především procesně a organizačně. Novým řešením v místním kontextu je zavedení modelu sdíleného využívání komunální techniky mezi více obcemi, který představuje odlišný způsob řešení údržby veřejného majetku oproti dosavadní praxi založené převážně na individuálním zajišťování služeb nebo využívání externích dodavatelů. Tento model umožnil efektivnější využití technických i finančních kapacit, vyšší operativnost při plánování prací a vytvoření nového mechanismu meziobecní spolupráce.

Současně byla využita moderní technika splňující aktuální technické a emisní standardy, což posílilo technologickou inovativnost projektu.

Naopak nebyly identifikovány inovace v oblasti práce s cílovými skupinami ani nové formy komunitního zapojení při přípravě projektových záměrů. Příprava projektů probíhala standardními postupy prostřednictvím samosprávných struktur a na základě dlouhodobé znalosti místních potřeb. Lze proto konstatovat, že projekty přinesly především procesní a technologické inovace v místním kontextu, přičemž očekávané inovativní výsledky se projeví zejména ve změně způsobu organizace komunálních služeb a ve využití efektivnějších technických řešení.

SP SZP: Fiche 4 – Podnikání malých a středních podniků, aktivita a) a c):

Na základě evaluačních rozhovorů lze konstatovat, že projekty realizované v rámci Fiche 4 přinášejí inovace především v podobě technologických a procesních řešení, která vedou ke změně organizace práce a zvyšování efektivity zemědělských provozů. Inovativnost projektů spočívala zejména v nahrazení zastaralé techniky modernějšími zařízeními s vyšší provozní spolehlivostí, kapacitou a lepšími technickými parametry, což umožnilo efektivnější využití stávající infrastruktury a optimalizaci pracovních postupů.

Významným příkladem technologické inovace je projekt žadatele Filipa Fišara, kdy došlo k pořízení teleskopického nakladače s kloubovým teleskopickým ramenem, který představoval první registrovaný stroj tohoto typu v České republice. Toto řešení přineslo v místním kontextu nový způsob manipulace v prostoru živočišné výroby, umožnilo efektivnější obsluhu stáje, lepší manévrovatelnost v omezeném prostoru a významné zefektivnění každodenních pracovních činností. Odkaz na rozhovor s pane Fišarem uveřejněný na webových stránkách dodavatele <https://technika.lukrom.cz/novinky/ocimanasich-zakazniku-farma-fisar-ceska-trebova>.

Inovační přínos projektů se projevil zejména v:

- zavádění moderních technologických řešení,
- změně pracovních postupů a vyšší operativnosti provozu,
- využití individuálně přizpůsobených řešení reagujících na konkrétní potřeby podniků.

Očima našich zákazníků - Farma Fišar, Česká Třebová

Na farmě Fišar v České Třebové nově pomáhá teleskopický nakladač JCB TM 110 – jde o vůbec první kus tohoto modelu dodaný v České republice. Pro menší rodinné hospodářství se ukázal jako ideální řešení, které výrazně usnadňuje každodenní práci.

Filip Fišar hospodaří na 61 hektarech půdy a věnuje se chovu limousinského skotu. Na farmě má přibližně 70 kusů zvířat, z toho 30 matek, a zaměřuje se na prodej chovných zvířat. Zemědělství se věnuje od dětství, pochází ze zemědělské rodiny a vlastní podnikání rozjel v roce 2012, kdy odkoupil farmu od souseda, ke kterému od dětství na farmu chodil.

Rozhodnutí pořídit teleskopický nakladač JCB TM 110 ovlivnilo hned několik faktorů. Vedle možnosti čerpání dotace přes Mas Orlicko hrála zásadní roli především snaha o snížení manuální práce. „Na farmě je práce hodně a součástí farmy jsou dvě budovy postavené za minulé éry. V těch starých prostorech se musí čítit původní půdorysy. Jsou tam sloupky, které drží střešní krytinu, a traktorem se tam nestočí“, popisuje pan Fišar. Právě kompaktní rozměry a vysoká obratnost stroje tak byly pro pana Fišara klíčovými při rozhodování, jaký stroj pořídit.

Velkou výhodou pro pana Fišara byla také možnost vyzkoušet si stroj přímo v reálných podmínkách farmy. Na farmě vyzkoušel několik různých modelů, ale právě model JCB TM 110 ho přesvědčil nejvíce. V praxi si stroj rychle našel své místo. „Díky své velikosti se bez problémů dostane i do starších stájí a zároveň nabízí dostatečný výkon pro běžné práce. Je malý, velice obratný a zároveň silný. Do mých podmínek ideální,“ pochvaluje si pan Fišar.

Velmi pozitivně hodnotí také výhled z kabiny a celkovou manipulovatelnost stroje. Oproti dříve používané technice je práce výrazně pohodlnější a bezpečnější, zejména při pohybu ve stísněných prostorech, kterých má pan Fišar na farmě nespočet. „Z kabiny je perfektně vidět na všechny strany, což je zásadní, když se motáte mezi sloupky,“ doplňuje.

Jedním z hlavních benefitů je podle něj teleskopické rameno, které výrazně rozšiřuje možnosti využití. „Teleskop je obrovská výhoda, dává nakladači více využití. Manipulace s balíky je mnohem jednodušší a pohodlnější než kdy dřív,“ hodnotí pan Fišar.

Po prvních zkušenostech je pan Fišar se strojem velmi spokojený. „Jsem se strojem velice spokojený. Splnil všechna má očekávání,“ shrnuje. Přesto zmiňuje i drobnosti, které by šly vylepšit, a odpovídá tak na otázku, co by na stroji změnil či upravil: „Například jednodušší odlakování třetí funkce nebo úpravu výfuku kvůli víření prachu“ reaguje pan Fišar. Tyto detaily ale podle něj nemají vliv na funkčnost ani jízdní vlastnosti stroje.

Pozitivně hodnotí také spolupráci se společností LUKROM. „S panem Čapkem jsem byl velice spokojený. Jen jsem si na stroj musel trochu počkat, ale dnes jsem rád, že jsem vydržel – stálo to za to,“ říká. I přes akční nabídky konkurence se rozhodl počkat právě na tento model.

Na otázku, zda by stroj doporučil dál, má jasno: „Určitě bych ho doporučil, hlavně kvůli teleskopu, obratnosti a výhledu, ten si nemůžu vynachválit.“

Závěrem dodává pan Fišar svůj osobní pohled na moderní techniku: „Čím více elektroniky, tím více se to všechno kazí,“ uzavírá rozhovor s úsměvem.

Přejeme panu Fišarovi, ať mu teleskopický nakladač JCB TM 110 dlouhodobě spolehlivě slouží a nadále usnadňuje práci na farmě.

II.5.4) Přináší projekty realizované v rámci výzev MAS synergické a multiplikační efekty, kterých by nebylo dosaženo prostřednictvím individuálních projektů?

IROP - DOPRAVA

Realizované dopravní projekty vykazují významné synergické efekty, zejména díky jejich návaznosti na dlouhodobé investice obcí do bezpečné pěší infrastruktury. Projekty města

Žamberk navazují na jednotlivé etapy systematické modernizace chodníků a byly koordinovány také s investicemi Pardubického kraje do související silniční infrastruktury. V obci Libchavy realizace navazujících úseků chodníků přispěla k propojení celé obce souvislou pěší trasou a zlepšila dostupnost školských zařízení i dalších veřejných služeb.

IROP - VZDĚLÁVÁNÍ

Projekty v oblasti vzdělávání navazují na dlouhodobou modernizaci školské infrastruktury a vytvářejí podmínky pro další rozvoj vzdělávacích aktivit.

Modernizace odborných učeben u všech navštívených žadatelů navázaly na předchozí investice škol a umožnily rozšíření praktické výuky, projektových aktivit i dalšího rozvoje digitálního a odborného vzdělávání. Bez finanční dotace by tyto projekty neměly školy možnost financovat. Dochází k dalším investicím, které navazují na zrealizované projekty formou dokupování dalších, drobnějších výukových pomůcek. Zároveň se očekávají budoucí investice, neboť modernizace v oblasti forem výuky se neustále vyvíjí a cílem škol je držet tempo a úroveň moderní doby.

Projekt rozšíření kapacity MŠ navazuje na potřeby rozvíjející se zástavby sídliště Nad Bažantnicí, kde se díky výstavbě rodinných domů ve městě zvýšila poptávka po místech v MŠ. I v tomto případě město očekává navazující investici ve formě rekonstrukce původní budovy MŠ, na jejíž realizaci vyhledává finanční zdroje. Významným synergickým prvkem je také dlouhodobá spolupráce škol s MAS a návaznost na aktivity MAP.

Souhrnně lze konstatovat, že projekty podpořené v rámci PR IROP přinášejí synergické a multiplikační efekty. Přispívají k návaznosti investic, podněcují další rozvojové aktivity a posilují integrovaný rozvoj území, což představuje přidanou hodnotu komunitně vedeného místního rozvoje.

OP TAK

Projekty v rámci tohoto programového rámce generují významné **synergické a multiplikační efekty**, které se projevují především jako akcelérátor pro celkovou modernizaci podniků a podnět pro jejich další rozvojové aktivity. Přestože se jedná o investice do konkrétních technologických celků, jejich dopad přesahuje rámec pořízení samotného vybavení a vytváří předpoklady pro dlouhodobé zvyšování konkurenceschopnosti v území.

Synergické a multiplikační efekty se projevují zejména v těchto oblastech:

- **Podnícení dalších investic a aktivit:** Úspěšná realizace projektu a pozitivní zkušenost s novou technologií motivuje příjemce k plánování **navazujících investic**. Typicky jde o úvahy o rozšíření digitalizace do dalších provozoven, integraci souvisejících procesů (např. expedice, e-shopy) nebo o nezbytné investice do **kybernetické bezpečnosti** (modernizace serverů, firewallů).
- **Návaznost na doplňkové (vlastní) investice:** Pořízení nových technologií často funguje jako impulz k **celkové modernizaci fyzického prostředí** příjemce. Bez dotační podpory na hlavní technologii by příjemci nerealizovali doprovodné investice, jako jsou opravy rozvodů vody a chlazení, malování prostor či pořízení nového specializovaného nábytku, které zvyšují standard celého pracoviště.
- **Multiplikace efektů skrze integraci systémů:** Významným synergickým prvkem je **propojení nových technologií se stávajícími podnikovými systémy (ERP)**. Tato integrace umožňuje vytěžit maximum z dřívějších i současných investic, zajišťuje okamžitou dostupnost dat v reálném čase a snižuje závislost na konkrétních pracovnících díky zajištění zastupitelnosti.
- **Rozvoj vnitřního know-how a sebevědomí žadatele:** Díky metodické podpoře MAS dokázali někteří příjemci administrovat projekt zcela vlastními silami. Tato zkušenost má multiplikační efekt v tom, že se firmy přestávají obávat dotačních

procesů a jsou připraveny samostatně realizovat další inovace a generační obměny technologií v budoucnu.

Vzhledem k technickému zaměření programového rámce OP TAK se v projektech nepředpokládá ani nevyužívá dobrovolnická práce. Souhrnně lze však potvrdit, že projekty v tomto PR efektivně propojují technologické potřeby firem s jejich strategickým rozvojem, čímž vytvářejí **komplexní inovační efekty**, které by při prosté individuální obnově strojového parku bez systémové podpory MAS vznikaly jen obtížně.

SP SZP: Fiche 5 - Základní služby a obnova obcí, aktivita b)

Podpořené projekty vykazují synergické a multiplikační efekty především v oblasti navazujícího rozvoje komunálních služeb a vytváření předpokladů pro další investice do technického vybavení obcí. Pořízení komunální techniky neřeší pouze aktuální potřebu údržby veřejných ploch, ale současně vytváří podmínky pro další rozšiřování jejího využití prostřednictvím doplnění dalšího příslušenství a navazujících investic, které mohou dále rozšířit rozsah zajišťovaných činností. Tím vzniká multiplikační efekt spočívající v postupném zvyšování efektivity správy obecního majetku a rozšiřování možností využití již realizované investice v dalších oblastech komunální správy.

Významný synergický efekt lze identifikovat zejména u projektu realizovaného dobrovolným svazkem obcí, kde sdílený model využívání techniky přináší přidanou hodnotu, které by jednotlivé samostatně realizované projekty dosahovaly pouze obtížně. Společné pořízení techniky umožnilo propojit potřeby více obcí, efektivně sdílet provozní kapacity a vytvořit dlouhodobý rámec meziobecní spolupráce. Tento způsob realizace zároveň vytváří vazby na další rozvojové aktivity v území a může sloužit jako základ pro přípravu dalších společných investičních projektů. Synergický efekt se tak projevuje nejen v ekonomické efektivitě, ale i v posílení institucionální spolupráce a koordinovaného přístupu k řešení potřeb území.

SP SZP: Fiche 4 – Podnikání malých a středních podniků, aktivita a) a c):

Na základě realizovaných evaluačních rozhovorů lze konstatovat, že projekty v rámci Fiche 4 generují synergické a multiplikační efekty především v podobě návaznosti na předchozí i budoucí investice a postupné modernizace zemědělských provozů. Přestože se jedná o individuální investiční projekty, jejich realizace vytváří předpoklady pro další rozvojové aktivity, které by bez podpory MAS byly realizovány obtížněji nebo v delším časovém horizontu. Projekty přispívají k systematickému zvyšování technické úrovně podniků a umožňují efektivnější využití již existující infrastruktury i dříve pořízeného vybavení, čímž vytvářejí synergii mezi jednotlivými investičními kroky realizovanými v čase.

Synergické a multiplikační efekty se projevují zejména v těchto oblastech:

- **Podnícení dalších investic:** realizované projekty vytvářejí podmínky pro navazující investice do dalšího příslušenství, technologií a modernizace hospodářství.
- **Návaznost na předchozí investice:** projekty často doplňují již realizované investice a umožňují jejich plnohodnotné využití (např. efektivnější využití stávajících budov či kompatibilního vybavení).
- **Propojování různých potřeb území:** modernizace technologií současně přispívá ke zvýšení efektivity výroby, lepším pracovním podmínkám i stabilizaci zemědělské činnosti v území.
- **Multiplikace rozvojových efektů:** pozitivní zkušenosti příjemců posilují motivaci k dalším projektovým aktivitám a podporují dlouhodobý investiční rozvoj podniků.

OPZ +

Operační program zaměstnanost plus vytváří synergický efekt s dalšími programy, jako je Nová zelená úsporám Light nebo komplementární dotační příležitosti v Integrovaném

regionálním operačním programu., tj. investice v sociálních službách (jejichž realizace probíhala a bude popisována až v dalším evaluačním období). Projekty v OPZ+ v sobě mají inovativního přístup, neboť v některých případech dochází ke komplementaritě s oblastí zdravotnictví viz. paliativní péče poskytovaná na území MAS ORLICKO, z.s. Takto komplexní podporu by zapojené organizace nebyly schopné poskytovat bez zapojení do projektu, jelikož multidisciplinární tematika přímo nespadá do rámců jejich systému financování a poskytování péče

https://www.youtube.com/watch?v=TVBhyeZrai8&time_continue=7&source_ve_path=MjE0Mjgz&embeds_referring_euri=https%3A%2F%2Fmas.orlicko.cz%2F

II.5.5) Přispívají projekty realizované v rámci výzev MAS v PR SP SZP k naplňování konceptu SMART Villages?

SP SZP: Fiche 5 - Základní služby a obnova obcí, aktivita b)

Realizované projekty přispívají ke konceptu SMART Villages pouze omezeně a spíše nepřímo. Z evaluačních rozhovorů s obcí Sopotnice a Dobrovolným svazkem obcí Pod zemskou branou vyplývá, že příjemci při přípravě ani realizaci projektů principy SMART Villages cíleně neuplatňovali a ani je nevnímali jako klíčový aspekt realizovaných investic. Projekty byly primárně zaměřeny na praktické zajištění efektivnější údržby veřejných prostranství prostřednictvím pořízení komunální techniky, nikoliv na zavádění chytrých řešení založených na digitalizaci, participativních nástrojích nebo systémových inovacích v řízení rozvoje obcí. Tento závěr přímo potvrzují oba příjemci, kteří uvádějí, že koncept SMART Villages nebyl při přípravě projektů cíleně aplikován.

SP SZP: Fiche 4 – Podnikání malých a středních podniků, aktivita a) a c):

Vzhledem k zaměření projektů na pořízení zemědělské techniky není jejich přímý přínos pro naplňování konceptu SMART Villages relevantní, což potvrdili oba žadatelé, se kterými proběhl evaluační rozhovor.

Při hodnocení příspěvku realizovaných projektů ke konceptu SMART Villages je současně třeba zohlednit širší pojetí tohoto konceptu, jak je definováno v programovém rámci MAS ORLICKO. Přestože podpořené projekty nenaplňují principy SMART Villages primárně prostřednictvím digitalizace či zavádění explicitně „chytrých“ technologických řešení, jejich nepřímý přínos lze spatřovat v komunitně vedeném přístupu MAS založeném na principu bottom-up. MAS ORLICKO prostřednictvím identifikace lokálních potřeb, podpory výběru místně relevantních inovativních řešení a sdílení příkladů dobré praxe naplňuje roli inovačního brokera v území. Příspěvek ke konceptu SMART Villages je tak v dosavadní realizaci patrný spíše na úrovni implementačního přístupu a podpory komunitně orientovaného rozvoje než na úrovni explicitně technologicky orientovaných projektových výstupů.

II.5.6) Přispívají projekty realizované v rámci výzev MAS k jakékoliv další přidané hodnotě v rámci území MAS?

IROP, SP SZP, OP TAK

Know-how a větší soběstačnost příjemců

Realizace projektů přispěla k posílení zkušeností příjemců s přípravou a administrací dotačních projektů. Získané know-how zvyšuje jejich jistotu při přípravě dalších rozvojových záměrů a posiluje absorpční kapacitu území.

Toto zjištění potvrzují informace získané z evaluačního rozhovoru v Základní škole Králíky, která si poprvé vyzkoušela realizaci projektu bez využití služeb externího zpracovatele a která ocenila podporu ze strany MAS. Podobnou zkušenost zmínil zástupce společnosti **EKO-LAB Žamberk**. Pro společnost byl podpořený projekt první realizací s dotační podporou. Celý proces absolvovali vlastními silami, pouze s podporou MAS.

Impuls pro další rozvojové aktivity

Projekty tak často nepůsobí izolovaně, ale vytvářejí impuls pro další iniciativy.

Např. u **projektu ZŠ Králíky – Revitalizace odborné učebny chemie/biologie**, po jehož realizaci škola z vlastních zdrojů pořídila další výukové pomůcky a projekt posílil její motivaci pokračovat v dalších investicích. Obdobně **Dřevotvar – Digitalizace skladového hospodářství** na základě získané zkušenosti uvažuje o rozšíření řešení do další provozovny a o digitalizaci navazujícího procesu expedice.

Vyšší kvalita života a spokojenost obyvatel

Zkvalitnění veřejných služeb, vzdělávací infrastruktury a veřejného prostoru přispívá ke zlepšení každodenních podmínek života obyvatel. Tím podpora napomáhá udržení atraktivity venkovského území a posiluje jeho stabilitu.

Přidanou hodnotu lze doložit např. projekty rekonstrukce chodníků v Žamberku, které vedly nejen ke zkvalitnění veřejného prostoru, ale také ke zvýšení bezpečnosti a komfortu každodenního pohybu obyvatel, včetně rodičů s kočárky. V Libchavách nové chodníky kromě bezpečnějšího pohybu zlepšily propojení obce s okolní krajinou a začaly být využívány dětmi ze ZŠ a MŠ i obyvateli při volnočasových aktivitách.

V oblasti vzdělávání je příkladem projekt „**Renovace a vybavení PC učebny**“ **ZŠ a MŠ Sopotnice**, který zkvalitnil podmínky pro výuku digitálních kompetencí v malé venkovské škole; žákům umožňuje získávat kvalitní digitální dovednosti přímo v místě bydliště. Přínos pro kvalitu života dokládá rovněž projekt **pořízení komunální techniky pro obce pod Zemskou branou**, díky němuž je údržba veřejných prostranství dostupnější a flexibilnější, což se podle příjemce pozitivně promítá do vzhledu obcí a spokojenosti obyvatel.

Posilování důvěry a spolupráce v území

Realizace projektů přispěla k rozvoji komunikace a spolupráce mezi místními aktéry. Posílení vzájemné důvěry a sdílení zkušeností vytváří příznivé podmínky pro další společné rozvojové aktivity v území.

Přidanou hodnotu v podobě posilování spolupráce mezi místními aktéry dobře ilustruje projekt „**Pořízení komunální techniky pro obce pod Zemskou branou**“ (příjemce Rozvoj regionu obcí Pod Zemskou branou). Projekt byl připravován prostřednictvím společných jednání starostů členských obcí a je založen na sdílení pořízené techniky mezi obcemi. Realizace tak vedle přímého přínosu v podobě efektivnější údržby veřejných prostranství vytváří předpoklady pro další rozvoj meziobecní spolupráce. Příjemce v evaluačním rozhovoru uvedl, že v případě osvědčení systému sdílení uvažuje o pořízení další společné komunální techniky a projekt může být základem pro další společné aktivity obcí.

OPZ +

Zlepšení spolupráce mezi zapojenými partnery, skrze sdílení know-how, síťování aktérů a propojování v rámci poskytování péče (např. návazná péče). Díky tomu je podpora cílovým skupinám dostupnější a více udržitelná.

Zároveň se také buduje expertíza a jeden ze zapojených subjektů by mohl v navazujícím projektu realizovat díky těmto zkušenostem mentoring.

Podpora subjektů, které by bez projektu MAS nebyly samy schopny obstarat financování a administraci takovýchto aktivit.

Příkladem je pilotáž paliativního přístupu v pobytových zařízeních pro seniory, při které je podporována paliativní péče i pro rodiny terminálně nemocných osob nebo prostor pro vznik přednášek a osvětové činnosti u terénní paliativní péče.

Flexibilita projektu umožnila zacelit hluchá místa na sociálně-zdravotním pomezí. Problémem jsou mezery v provázanosti mezi sociálními a zdravotními službami, kdy sociální služby nemohou dělat zdravotní úkony a naopak. Nedostupnost zdravotní péče může ztěžovat plnění cíle o udržování osob v jejich přirozeném prostředí.

Příkladem je projekt „**Podpora a pomoc pro osoby, které ji potřebují s MAS ORLICKO, z.s.**“, realizovaný ve spolupráci s místními poskytovateli sociálních a souvisejících služeb. Projekt podporoval neformálně pečující, rodiny v nepříznivé sociální situaci a rozvoj paliativní péče, včetně zavádění paliativního přístupu v pobytové službě a podpory terénní paliativní péče.

Významnou přidanou hodnotou bylo **propojování místních aktérů, sdílení odborného know-how a rozvoj služeb na sociálně-zdravotním pomezí**. Projekt umožnil pilotovat nové přístupy a poskytovat podporu prostřednictvím odborníků přímo pečujícím a rodinám. Zkušenosti a spolupráce vytvořené v projektu jsou dále rozvíjeny v navazujícím projektu, který pokračuje v podpoře neformálně pečujících a v rozvoji paliativní péče v terénních i pobytových službách.

<https://www.youtube.com/watch?v=TVBhyeZrai8>

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

II.5 Vedou projekty realizované v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?

Na základě získaných zjištění a záznamů lze konstatovat, že projekty realizované v jednotlivých Programových rámcích přispívají k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD. Míra a forma této přidané hodnoty se liší podle zaměření jednotlivých programových rámců, charakteru podporovaných aktivit a typu příjemců.

IROP přináší přidanou hodnotu zejména prostřednictvím realizace dlouhodobě potřebných projektů v oblasti vzdělávání a dopravy. Projekty vycházejí ze znalosti místních potřeb a navazují na předchozí rozvojové aktivity obcí a škol. V oblasti vzdělávání se projevuje zapojení pedagogů, žáků a dalších aktérů do přípravy projektů, modernizace výukového prostředí a vytváření podmínek pro nové metody výuky. Dopravní projekty přispívají ke

zvýšení bezpečnosti a dostupnosti veřejného prostoru. Významná je také návaznost na další investice a dlouhodobá spolupráce škol, obcí a MAS, včetně vazby na aktivity MAP.

OP TAK přispívá k přidané hodnotě LEADER/CLLD především v oblasti podpory místních podnikatelů, modernizace technologií a posilování důvěry v místní systém podpory. Přestože projekty nemají dominantní dopad na přímé zapojování veřejnosti, významně posilují komunikaci mezi MAS, obcemi a podnikatelským sektorem. Díky animaci území, individuálním konzultacím a využití místních informačních kanálů se daří oslovovat podnikatele, kteří by se bez podpory MAS do dotačních projektů často nezapojili. Projekty přinášejí technologické a procesní inovace, podporují digitalizaci, automatizaci a navazující investice podniků.

SP SZP – Fiche 5 přináší přidanou hodnotu zejména v oblasti veřejných služeb, obnovy obcí a meziobecní spolupráce. Projekty vedly ke zlepšení správy veřejného prostoru, efektivnějšímu využívání komunální techniky a k posílení koordinace mezi obcemi. Významným přínosem je sdílený model využívání techniky, který představuje procesní a organizační inovaci v místním kontextu. Přímé zapojení veřejnosti bylo omezené, potřeby obyvatel však byly promítány prostřednictvím volených zástupců obcí a znalosti místního prostředí.

SP SZP – Fiche 4 přispívá k přidané hodnotě zejména podporou modernizace malých a středních podniků, především v zemědělství. Projekty přinášejí technologické a procesní inovace, zvyšují efektivitu práce, provozní spolehlivost a konkurenceschopnost místních podniků. Přidaná hodnota se projevuje také v posilování vztahů mezi žadateli a MAS, sdílení zkušeností, motivaci k dalším investicím a zvyšování absorpční kapacity území.

Programový rámec OPZ+ vytváří přidanou hodnotu zejména v oblasti sociálních a zdravotně-sociálních služeb. Projekty podporují síťování aktérů, sdílení know-how a propojování péče tam, kde běžné systémy financování neumožňují dostatečně flexibilní řešení. Významným příkladem je rozvoj paliativního přístupu a podpora návazné péče. Přidaná hodnota spočívá také v tom, že MAS umožňuje realizaci aktivit, které by zapojené organizace samostatně obtížně financovaly či administrovaly.

Celkově lze konstatovat, že projekty realizované prostřednictvím MAS přinášejí do území MAS ORLICKO přidanou hodnotu LEADER/CLLD zejména tím, že vycházejí z místních potřeb, využívají znalost území, posilují spolupráci mezi aktéry, podporují inovace v místním kontextu, vytvářejí synergické a multiplikační efekty a zvyšují schopnost místních subjektů připravovat a realizovat další rozvojové projekty. Přidaná hodnota se neprojevuje pouze ve fyzických výstupech projektů, ale také v posilování důvěry, komunikace, místních vazeb, sdílení zkušeností a dlouhodobé rozvojové kapacity území.

Současně bylo zjištěno, že prostor pro další posílení přidané hodnoty existuje zejména v oblasti viditelnější propagace role MAS, systematictějšího sdílení zkušeností mezi příjemci a případné možnosti využití projektů spolupráce či dalších komunikačních aktivit směrem k veřejnosti.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za realizaci doporučení
1. Dbát na větší propagaci MAS ze strany žadatele, aby byl efekt sdílení zkušeností co největší	průběžně	Projektoví manažeři jednotlivých PR
2. Projednat možnost využití projektů spolupráce jako další možnost šíření povědomí o činnosti MAS široké a neodborné veřejnosti.	Do 31. 12. 2027	Vedoucí pracovníci a orgány MAS.

3. Zapojovat se do projektů 3. stran přispívajících k propagaci MAS	Průběžně	Projektoví manažeři jednotlivých PR
--	----------	--

EO II.6 Přispívají projekty podpořené zejména v PR SP SZP k místnímu rozvoji ve venkovských oblastech?

Hlavní cíl EO II.6:

- určit a vyhodnotit, do jaké míry došlo ke změnám v území MAS ve vybraných aspektech kvality života.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využívá tyto dokumenty/záznamy:

- Seznam výzev a seznamy předložených projektů (pro identifikaci projektů, ve kterých mohlo dojít příspěvku na hodnocené aspekty kvality života)
- Zápis z jednání Focus Group

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Focus Group
- Škálování
- Syntéza

Odpovědi na evaluační podotázky

II.6.1) Přispívají projekty zejména v PR SP SZP k rozvoji v jednotlivých kritériích místního rozvoje:				
Realizované projekty přinesly zlepšení kvality a dostupnosti služeb a místní infrastruktury, posílily kapacity obcí, podpořily modernizaci podniků a zvýšily kvalitu života obyvatel. Vysoký převis poptávky nad dostupnou alokací zároveň potvrzuje potřebnost a význam podporovaných intervencí pro rozvoj venkovských oblastí.				
Příklady projektů, o které se uvedená zjištění opírají:				
V PR SP SZP jde např. o projekt Pořízení komunální techniky pro obce pod Zemskou branou , který umožnil flexibilnější údržbu veřejných prostranství bez závislosti na externích dodavatelích, a projekt pořízení komunální techniky obce Sopotnice , díky němuž se zrychlila a zefektivnila údržba veřejných ploch a snížily se provozní i personální náklady. V IROP lze uvést projekt Modernizace cvičné žákovské kuchyně a kopírovací centrum, ZŠ a MŠ Libchavy , který zkvalitnil podmínky praktické výuky, a dopravní projekty města Žamberk zaměřené na rekonstrukci a propojování chodníků. V OP TAK jsou zjištění doložena např. projektem Digitalizace skladového hospodářství, Dřevotvar družstvo , který automatizoval skladové procesy a umožnil sledování zásob v reálném čase, a projektem Modernizace a automatizace prvkové analýzy ICP-OES, EKO-LAB Žamberk spol. s r.o. , který zvýšil rychlost a přesnost analýz a umožnil nový typ měření.				
Služby a místní infrastruktura ve venkovských oblastech (v území MAS) se zlepšily				
TAK IROP	SP SZP	○	○	○
služby a místní infrastruktura	služby a místní infrastruktura	služby a místní infrastruktura	služby a místní infrastruktura	služby a místní infrastruktura

se rozhodně zlepšily	se spíše zlepšily	jsou zcela beze změny	se spíše zhoršily	se rozhodně zhoršily
----------------------	-------------------	-----------------------	-------------------	----------------------

Realizované projekty v **PR SP SZP** přispěly ke zlepšení služeb a místní infrastruktury ve venkovských oblastech, především v oblasti správy a údržby veřejného prostoru.

- modernizace komunální techniky zvýšila kapacitu obcí pro zajištění údržby veřejných prostranství,
- došlo ke zlepšení operativnosti a časové flexibility při poskytování základních komunálních služeb,
- podpořené projekty snížily závislost obcí na externích dodavatelích a přispěly ke zvýšení funkčnosti místní infrastruktury v souladu s potřebami území.
- v obou realizovaných výzvách jsme zaznamenali značný převis zájmu, který nebylo z důvodu omezené alokace možné uspokojit

OP TAK

Realizované projekty v PR OP TAK přispěly k výraznému zlepšení technické infrastruktury a kvality odborných služeb místního podnikatelského sektoru. **Modernizace technologií a pořízení špičkových přístrojů** zvýšila odbornou úroveň a vybavenost místních firem.

Digitalizace a automatizace procesů vedla k výraznému zrychlení poskytování služeb, zvýšení efektivity a zajištění vyšší spolehlivosti pro zákazníky i partnery v území (spol. SEVEN – K s.r.o., laboratoř EKO-LAB Žamberk, družstvo Dřevotvar).

Investice podnítlý doprovodnou modernizaci fyzické infrastruktury (např. u společností EKO-LAB Žamberk, družstva Dřevotvar) opravy rozvodů, sítí a zázemí), čímž se zvýšil celkový standard a funkčnost provozních prostor v rámci místní infrastruktury.

IROP

Realizované projekty v oblasti dopravy a vzdělávání přispěly ke zlepšení kvality a dostupnosti místní infrastruktury v území MAS. Modernizace dopravních prvků a rozvoj vzdělávací infrastruktury posílily vybavenost obcí a zlepšily podmínky pro obyvatele, proto lze konstatovat, že služby a místní infrastruktura se v důsledku intervencí IROP rozhodně zlepšily.

Přístup ke službám a místní infrastruktura ve venkovských oblastech (v území MAS) se zlepšil

IROP SP SZP TAK	X	○	○	○
přístup ke službám a místní infrastruktura se rozhodně zlepšil	přístup ke službám a místní infrastruktura se spíše zlepšil	přístup ke službám a místní infrastruktura se nezměnil	přístup ke službám a místní infrastruktura se spíše zhoršil	přístup ke službám a místní infrastruktura se rozhodně zhoršil

IROP

Realizované projekty v oblasti dopravy a vzdělávání jednoznačně přispěly ke zlepšení přístupu ke službám a místní infrastruktura v území MAS. Navýšení kapacit mateřských škol zvýšilo dostupnost předškolního vzdělávání pro obyvatele obcí, zatímco budování a

propojení chodníků zlepšilo bezpečnost a prostupnost území. Na základě těchto výsledků lze konstatovat, že přístup ke službám a místní infrastruktuře se rozhodně zlepšil.

SP SZP - Komunální technika

Pořízení komunální techniky významně zlepšilo přístup ke službám v území MAS. Obce získaly vyšší míru samostatnosti při zajišťování údržby veřejných prostranství, snížila se jejich závislost na externích dodavatelích a zvýšila se flexibilita i operativnost při řešení potřeb v území. Na základě těchto skutečností lze konstatovat, že přístup ke službám a místní infrastruktuře se rozhodně zlepšil.

OP TAK

Nové technologie pořízené firmami v rámci realizací rozhodně rozšiřují škálu poskytovaných služeb. V případě modernizace lékařské ordinace odpadá cestování pacientů do jiných zařízení, novou technologii (typicky 3D skenner) využijí okamžitě a na místě. Modernizace měřicího zařízení umožňuje laboratoři nabídnout nový typ měření, který byl zákazníkům doposud nedostupný. Na základě těchto skutečností lze konstatovat, že přístup ke službám a místní infrastruktuře se rozhodně zlepšil.

Obyvatelé venkova (MAS) se zapojili do místních akcí

○	○	SP SZP TAK IROP	○	○
obyvatelé venkova se rozhodně zapojovali do místních akcí	obyvatelé venkova se spíše zapojovali do místních akcí	obyvatelé venkova se do místních akcí zapojovali ve shodné míře jako dříve	obyvatelé venkova se do místních akcí spíše nezapojovali	obyvatelé venkova se do místních akcí rozhodně nezapojovali

Odpověď:

Realizované výzvy ve sledovaném období nebyly primárně zaměřeny na podporu aktivit vedoucích k přímému zapojování obyvatel do místních akcí či komunitních aktivit. Podpořené projekty se soustředily zejména na rozvoj technické, dopravní a vzdělávací infrastruktury, jejichž dopady se projevují především ve zkvalitnění podmínek pro život v území. Na základě dostupných zjištění proto nelze konstatovat významnou změnu v míře zapojování obyvatel do místních akcí; zapojení obyvatel zůstalo ve srovnání s předchozím obdobím na obdobné úrovni.

Obyvatelé venkova (MAS) měli z místních akcí prospěch

SP SZP IROP TAK	○	○	○	○
obyvatelé venkova měli z místních akcí rozhodně prospěch	obyvatelé venkova měli z místních akcí spíše prospěch	obyvatelé venkova mají z místních akcí stejný prospěch jako dříve	obyvatelé venkova spíše neměli z místních akcí prospěch	obyvatelé venkova rozhodně neměli z místních akcí prospěch

Odpověď:

Ačkoli realizované výzvy nebyly primárně zaměřeny na podporu organizace místních akcí, podpořené infrastrukturní projekty vytvořily kvalitnější podmínky pro realizaci místních aktivit a každodenní využívání veřejného prostoru. Rozvoj veřejné infrastruktury, navýšení kapacit občanské vybavenosti a zkvalitnění zázemí obcí přinesly obyvatelům přímý užitek a rozšířily možnosti komunitního života v území. Technologické inovace v místních firmách zvyšují jejich konkurenceschopnost a z ní plynoucí stabilitu, což má na obyvatele přímý pozitivní

efekt. Na základě těchto skutečností lze konstatovat, že obyvatelé venkova měli z realizovaných intervencí rozhodně prospěch.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

II.6 Přispívají projekty podpořené v PR SP SZP k místnímu rozvoji ve venkovských oblastech?

MAS jasně, stručně a výstižně formuluje odpověď na evaluační otázku s využitím získaných zjištění a záznamů. Odpověď na evaluační otázku je de facto syntézou odpovědí na výše uvedenou podotázku. MAS v odpovědi uvede klíčová zjištění, na která naváže doporučeními pro jejich řešení (viz následující bod).

Na základě dosažených zjištění z jednotlivých podotázek lze konstatovat, že projekty podpořené v PR SP SZP jednoznačně přispívají k místnímu rozvoji ve venkovských oblastech MAS ORLICKO. Realizované projekty zlepšily kvalitu a dostupnost komunálních služeb, posílily kapacity obcí pro správu a údržbu veřejného prostoru a zvýšily funkčnost místní infrastruktury. Současně byl ve výzvách zaznamenán výrazný převis poptávky nad dostupnou alokací, což potvrzuje vysokou potřebnost a význam podporovaných aktivit pro další rozvoj území.

Doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení
Pokračovat v podpoře projektů zaměřených na rozvoj komunálních služeb a místní infrastruktury ve venkovských oblastech a průběžně vyhodnocovat absorpční kapacitu území s cílem efektivně reagovat na přetrvávající vysokou poptávku po podpoře.	Průběžně	Vedoucí pracovníci a orgány MAS.

3. Manažerské shrnutí výstupů a výsledků realizace SCLLD k 31. 12. 2025

Manažerské shrnutí je klíčovým výstupem mid-term evaluace a slouží jako podklad pro rozhodování orgánů MAS. Obsahuje hlavní závěry evaluace, identifikovaná rizika a navržená doporučení. Odpovědnost za evaluaci SCLLD, respektive za schválení Evaluační zprávy je v souladu s dokumentem Stanovy MAS ORLICKO, z.s. svěřena Revizní komisi MAS, který schválil Evaluační zprávu dne 25. 6. 2026.

Po schválení je Evaluační zpráva předána ke kontrole prostřednictvím ISKP21+ na MMR-ORP.

Popis strategie

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS ORLICKO, z. s. je v programovém období 2021–2027 realizována prostřednictvím čtyř programových rámců, jejichž cílem je podpora rozvoje veřejné infrastruktury, podnikání, venkovských obcí a dostupnosti sociálních služeb na území MAS.

Do realizace SCLLD jsou zapojeny tyto programové rámce:

- **IROP** – zaměření na opatření bezpečná doprava a vzdělávání. Opatření zaměřená na podporu JSDH a sociálních služeb byla v počátečních fázích a budou vyhodnocována až v dalším monitorovacím období.
- **SP SZP** – zaměření FICHE 4 – aktivita zemědělské a lesnické podnikání a FICHE 5 – Drobná infrastruktura – zaměření na komunální techniku.
- **OP TAK** - podpora rozvoje konkurenceschopnosti malých a středních podniků prostřednictvím investic do modernizace technologií, digitalizace a zvyšování efektivity podnikání.
- **OPZ+** - podpora rozvoje dostupných sociálních služeb, paliativní péče, neformálně pečujících osob a spolupráce organizací zajišťujících pomoc obyvatelům území.

Průběh evaluace

Mid-term evaluace byla zpracována pracovníky MAS ORLICKO, z.s. ve spolupráci s členy orgánů MAS a příjemci podpory. Hodnocení vychází z údajů platných k 31. 12. 2025, z výsledků evaluačních rozhovorů, jednání fokusní skupiny a z dostupných monitorovacích a administrativních dat.

Hodnocení bylo realizováno podle metodiky MMR-ORP a vycházelo z následujících zdrojů a aktivit:

- sebehodnocení procesů MAS,
- analýzy relevantních dokumentů a výsledků monitoringu,
- dvanácti evaluačních rozhovorů s příjemci podpory,
- jednání fokusní skupiny,
- syntézy zjištění napříč jednotlivými programovými rámci.

Evaluace proběhla bez významnějších komplikací. Rozhovory s příjemci byly přínosné a umožnily získat cennou zpětnou vazbu k jejich zkušenostem. Nejnáročnějším aspektem byla časová náročnost celého procesu evaluace, od přípravy přes sběr dat až po jejich vyhodnocení.

Klíčová pozitivní zjištění:

- funkční interní procesy MAS bez zásadních nedostatků,
- kvalitní metodická podpora žadatelů a individuální přístup kanceláře MAS,
- průběžné naplňování cílů SCLLD a vysoká absorpční kapacita území, zejména v rámci SP SZP,
- významný přínos projektů pro rozvoj veřejné infrastruktury, služeb, podnikání a kvality života,
- dlouhodobé a udržitelné přínosy projektů pro rozvoj regionu,
- potvrzení přidané hodnoty přístupu LEADER/CLLD založené na partnerství, spolupráci a znalosti místních potřeb,
- vytvořené předpoklady pro další zvyšování efektivity administrace prostřednictvím digitálních nástrojů a umělé inteligence.

Nejvýznamnější slabá místa a příležitosti ke zlepšení:

- vysoká poptávka po podpoře v programovém rámci SP SZP převyšuje disponibilní alokaci, což omezuje možnost podpořit všechny kvalitní projekty plnící podmínky výzvy,
- některé sledované indikátory jsou významně ovlivněny vnějšími faktory (zejména demografickým vývojem), které MAS nemůže přímo ovlivnit,
- přetrvává administrativní náročnost implementace jednotlivých programových rámců a závislost některých procesů na nastavení informačních systémů řídicích orgánů,
- prostor pro další zefektivnění administrativních procesů prostřednictvím širšího využití digitálních nástrojů a umělé inteligence,
- potřeba pokračovat v systematické propagaci činnosti MAS a přínosů projektů s cílem posilovat informovanost veřejnosti a motivovat nové žadatele podpořit multiplikační efekty realizovaných projektů.

Mid-term evaluace potvrdila, že realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS ORLICKO probíhá v souladu s plánovanými cíli a nevykazuje systémové nedostatky, které by ohrožovaly úspěšné dokončení programového období 2021–2027. Nebyla identifikována potřeba zásadních změn ve strategickém směřování SCLLD ani v nastavení jednotlivých programových rámců. Největší přidanou hodnotou MAS není pouze administrace dotačních prostředků, ale především aktivní práce s žadateli, důkladná znalost místního prostředí, individuální konzultační podpora a schopnost připravovat kvalitní projektové záměry odpovídající potřebám území. V dalším období bude MAS průběžně sledovat absorpční kapacitu území, plnění indikátorů a čerpání finančních prostředků, aby mohla včas reagovat na měnící se potřeby regionu, optimalizovat realizaci strategie a zajistit efektivní využití dostupných alokací až do konce programového období. Doporučení formulovaná v této zprávě mají převážně charakter dílčích opatření vedoucích ke zvýšení efektivity administrace, dalšímu zkvalitnění metodické podpory žadatelů a průběžné optimalizaci realizace strategie.

Doporučení pro další realizaci SCLLD:

Oblast I – Interní procesy

- zachovat stávající funkční nastavení interních procesů a metodické podpory žadatelů,
- dále zefektivňovat administrativní procesy využíváním digitálních nástrojů a umělé inteligence,
- posílit kontrolní mechanismy u vybraných administrativních kroků, sjednocovat výklad hodnotících kritérií a rozvíjet praktické metodické pomůcky pro žadatele,
- věnovat zvýšenou pozornost přípravě výzev, průběžně konzultovat nejasnosti s řídicími orgány a zlepšovat interní organizaci (např. připomínání termínů jednání),
- rozvíjet animaci území, propagaci MAS, vizuální identitu a systém sběru a sdílení informací o projektových záměrech.

Oblast II – Výsledky realizace SCLLD

- pokračovat v aktivní animaci území, podpoře žadatelů a průběžném sledování absorpční kapacity,
- při změnách programových rámců a indikátorů zohledňovat zkušenosti z realizace a skutečný zájem o jednotlivé oblasti podpory,
- pokračovat v podpoře projektů s dlouhodobými přínosy pro rozvoj venkovských obcí, veřejných služeb, podnikání a místní infrastruktury,
- posilovat propagaci MAS, sdílení zkušeností z realizovaných projektů a využívat projekty spolupráce i další partnerské aktivity pro zvýšení povědomí o přístupu LEADER/CLLD.

Navržená doporučení budou po schválení Evaluační zprávy projednána Radou MAS a kanceláří MAS. Opatření, která lze realizovat bez změny strategie, budou průběžně zapracována v rámci metodické práce kanceláře MAS a plánování výzev. Doporučení týkající se změn Programových rámců budou průběžně vyhodnocována podle vývoje absorpční kapacity území, čerpání alokací a výsledků dalších monitorovacích období. Plnění doporučení bude průběžně sledováno v rámci monitoringu a evaluace realizace SCLLD.

MAS ORLICKO bude i v následujícím období pokračovat v průběžném monitorování realizace strategie, vyhodnocování absorpční kapacity území a naplňování stanovených indikátorů. Získané poznatky budou využívány při přípravě dalších výzev, metodické podpoře žadatelů i při případných úpravách implementace SCLLD. Cílem je zachovat vysokou kvalitu realizace strategie, efektivní využití dostupných finančních prostředků a dlouhodobý přínos podpořených projektů pro rozvoj území MAS ORLICKO.

Evaluační postup

Evaluační postup, tj. způsob vyhodnocení procesů a činností na MAS a zodpovídání jednotlivých evaluačních otázek a jejich podotázek je vždy uveden v úvodu příslušné kapitoly.

Harmonogram zpracování mid-term evaluace SCLLD 2021+

MAS realizovala příslušné činnosti mid-term evaluace dle harmonogramu uvedeného v následující tabulce.

Tabulka 15 Skutečný harmonogram klíčových činností mid-term evaluace SCLLD na MAS

Aktivita	Termín zahájení činnosti (od)	Termín ukončení činnosti (do)	Datum
Sebehodnocení v Oblasti I	23.3.2026	28.4.2026	
Evaluace v Oblasti II			
Příprava podkladů pro zpracování rozhovorů s příjemci	20. 4. 2026	28.4.2026	
Realizace evaluačních rozhovorů s příjemci	29. 4. 2026	03.6.2026	
Jednání Focus Group			9.6.2026
Zodpovězení evaluačních pod/otázek a podotázek v Oblasti II	3.6.2026	17.6.2026	
Projednání a schválení evaluační zprávy odpovědným orgánem MAS			29.6.2026
Předložení evaluační zprávy MMR-ORP skrze ISKP21+			29.6.2026